

310959

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును.

Vol. 11
సంపుటము ౧౧

చెన్న పట్టణము 1924 వ సం॥ నవంబరు నెల 12-వ తేది బుధవారము
శ్రీ రక్తాక్షినామ సంవత్సరము, కార్తీకమాస బహుళ ప్రథమ ౧.

No. 188
సంచిక ౧౮౮

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

అప్పు గొప్పవారిచే వేలకు వేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. వందభాష చీటి చూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము నకలవిద

నొప్పులకు సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, బాధాపుబొట్ల బాపును,
సర్పపు నొప్పుల బారదోలును, బొట్లగొట్టును.
బెణుకుల భేదించును బాపుల రూపుమాపును.
దగ్గును తగ్గించును దురదనుతొలగించును.

ఈమందును రుద్దగానే చెమట కట్టుటవలన తరీర
మందలి దుష్టదాహములను తొలగించి యహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తీసివేయును.
విదేశములలో కూడి వాడుచున్నారు.

వక-నిడబ్బితో నహ సీసా 1-కి రు 0-10-0; డజన్ 1-కి రు 0-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుకెట్టి వీధి మద్రాసు లేక, బొంబాయి.

గొప్పజిన్నింగ్ గ్రాండ్ నెట్ ఫ్యాక్టరీలారి

మంచితరుణము!

త్వరపడుము!

రూ 52,500 కు లాటరీ టికెట్లు 1-కి రు 5-0-0 10,500 టికెట్లు మాత్రమే

గవర్నమెంటువారి L. DIS. 3505, 1924 గా తెలియపరచి లాటరీమూలముగా విక్రయించుచున్నాము.

లాటరీవేయు ఆ స్థితివరము:—కడపజిల్లా జమ్మలమడుగుతాలూకా
కొండాపురంలో మాస్టాఫీనానుభవములో వున్న సుమారు 4 యకర
ముల భూమిని చుట్టూ కాంపౌండుగోడి. అందులో వున్న 11 హార్స్
వవర్ పోర్ట్ బిల్ స్టీయింజి 10 ప్లాట్ బ్రదర్స్ జిన్నులు. 3 శి. టైప్
డికార్ట్ కేటర్లు, వెల్వేటర్, క్లినింగ్ మిషన్, ఫిటింగ్ చేయని 2 ఆయిల్
ఎక్స్ ప్లాన్టుమిషనులు, వీటికి సంబంధించిన బిల్లింగులు గోడవునులు,
సామానులు, కాపురముండుటకు దివ్యమైన మహాలు గల గొప్ప
యిల్లున్నది. కాంపౌండులోకి చేరిన మరివకయిల్లున్నది, కూలీలకు
6 కొట్టములు, బావి, నిమ్మతోట గలిగి మంచి వర్షింగు ఆర్డరులో
వున్నది.

సాకర్యములు వగైరా:—రైల్వేస్టేషన్ కాంపౌండుతో యీ
ఫ్యాక్టరీగోడ కలుసుకొని రైలుకు మిగుల చేరికగా వున్నది. కడపనుంచి
తాడిపత్రివరకు బాగుగా పనిచేసిన మొదటితరగతి ఫ్యాక్టరీలలో నిది
యొకటి. దినం 1-కి 12 గంటలు పనిచేసిన 100 బార్లల శనిగెకాయ
పప్పు, 8 బార్లల దూదితయారగును. ప్రత్తి శనిగెకాయ విశేషముగా
పండు పల్లెలకు మధ్య నున్నది. కొండాపురం శనిగెకాయవ్యాపారము
నకు విశేష ప్రసిద్ధి కెక్కినదని సర్వులకు తెలిసిన విషయమే.

ఇతరవిషయములు:—టికెట్లయొక్క పూర్తి అయిన వెంటనే
లాటరీకలుపుతేది పింకాని. ఆంధ్రప్రదేశ్, హిందూప్రదేశ్ లో ప్రచు
రముచేయించి మ॥ రా॥ రా॥ గుత్తిదివాన్ బహద్దూర్ పి. కేశవస్వామి
గారున్న యింకా తగుపెద్దమనుష్యులయెదుట లాటరీ కలిపి యెత్త
బడును. వసూలు అయినసొమ్ములో ఖర్చులుపోను, మిగతసొమ్ము కడప
యింపీరియల్ బ్యాంక్ లో డిపాజిట్ చేయబడును. గెలుపొందువారికి
వెంటనే పోస్టుద్వారా తెలుపుతూ పై ప్రతికలలో ప్రచురము చేయ
బడును. ఆ వెంటనే 15 రోజులలో వారి స్వంతఖర్చులపైని మావల్ల
క్రమమైన దస్తావేజును పొందవచ్చును.

లాటరీ టికెట్లు మావద్దగాని, మేము నియమించిన ఏజెంట్లవద్ద
గాని, స్వయముగాగాని, మనియార్డర్ ద్వారా సొమ్ముపంపిగాని పొంద
గలరు. లాటరీ టికెట్లు అమ్ముటకుగాను, కమిషన్ యేజెంట్లు కావలెను.
మంచికమిషన్ యివ్వబడును. ఏజెంట్లుగా పనిచేయువారు, గొప్ప
లాభము పొందుటకు మంచితరుణము. కమిషన్ వగైరా అన్ని విష
యములకు లాటరీ స్వంతదారుల మగు మాకు, యీక్రింది అడ్రసుకు
వ్రాసిగాని, స్వంతంగా వచ్చిగాని, యేర్పాట్లు చేసుకొనవచ్చును.

లాటిరిటికెట్లు అమ్మవారు మా యేజెంట్ల కాదా అనుటకు తార్కాణం మా ఆధార్టీ లెటరును చూడకోరెదము.

శి. యం. వెద్దరామారెడ్డి, బి. సి. మల్లారెడ్డి

1732

పోస్టు, కొండాపురం. కడపజిల్లా.

M. S. M. R.

Now Ready for Sale:

1924-25 Edition

Published for the mutual Benefit of the

Foreign and Indian Business Houses

THE BUSINESS DIRECTORY of India, Burma, and Ceylon

A Comprehensive Directory of the various Businessmen, Exporters, & Importers, Firms, Factorie, Merchants, Manufacturers, Mills, and Industries of the principal Cities, Ports and Towns of India, Burma and Ceylon.

Price Rs. 10 per copy.

V. P. charge Re. 1 extra.

AS FEW TESTIMONIAL.

The British Export Gazette, London:—We would draw the attention of all interested in Far Eastern markets to the excellent "Business Directory of India, Burma and Ceylon," published by the Business Directory Co., Kanara Press Buildings, Madras. The work covers the principal towns of the countries concerned, business names being arranged under trade headings, while there are additional sections particularising firms in certain foreign centres who are engaged in trade with India. Not the least helpful part of the volume is that devoted to the Indian import and export Customs tariff.

The British Printer, London.

The Business Directory offers a bulky volume in stout covers, suitably arranged for reference. The Kanara Press has certainly shown very strong enterprise in the production of the Directory. The lists must be of the greatest use to business people in the enormous districts covered, as also to export houses in this country. The volume is well supported by advertisers.

Ceylon Daily News, Colombo.

A useful addition to the libraries of business houses in India, Burma and Ceylon. It affords a useful reference book, and the manner in which the index of products is compiled makes it simple to place a finger on the right place for the goods. The printing is clear and distinct, and the volume serviceably bound.

The Hindu, Madras.

The Business Directory is a handsome book of reference useful for businessmen of every description, including traders and merchants. It is a directory of Banks, Firms, Associations and Business houses in all important towns and cities of India, Burma and Ceylon, arranged in the alphabetical order. The description of these cities is brief and interesting. The names of Foreign Bank and Firms interested in trade with India are also given.

The Servant, Calcutta.

On the whole we congratulate the publishers on this very useful publication. Every business firm will encourage this first Indian enterprise of the kind will do so with profit.

Madras Mail, Madras.

It is a well-got-up publication and gives a comprehensive list of the different trades, not only in the principal cities of the Indian Empire but also in various mofussil centres. The publication should prove of great use to merchants and tradesmen and the look-out for improving their business.

Indian Daily News, Calcutta.

This is a very handy volume containing a mine of information. It not only gives a detailed list of business firms in order of subjects of almost all the important towns of India, Burma and Ceylon, but it has also a Foreign Section stuffed with similar information. Every business man and public institution should possess a copy.

The Bombay Chronicle, Bombay.

The Business Directory has an attractive get-up and it offers a good medium of advertisement. It contains valuable information for businessmen. Some prominent features are exchange values and money equivalents, ready reckoner tables, Indian Customs duties and tariff valuations, together with brief descriptive notices on important business centres. Occasional photographs of special attractions of cities give some relieving interest. Some tips to salesmen are also given. The volume is a welcome addition to the number already in the field.

Ceylon Observer, Colombo.

It is clearly printed and is a comprehensive work dealing with the businesses of about 200 principal places. In the foreign section is given a list of firms in the United States of America interested in trade with India and the Far East. On the whole this Directory should prove a useful work of reference to businessmen.

The Statesman, Calcutta.

The Business Directory of India, Burma and Ceylon for 1923 issued from the Kanara Press, Madras, is a useful work of reference. It has an Indian as well as a foreign section and the information given is of a kind that will be appreciated not only by businessmen in this country, but also by manufacturers, merchants and exporters in foreign countries.

The Modern Review, Calcutta.

This is a very useful book of reference for businessmen and a very good medium of advertisement. Chief towns of India have been treated under different sections, sometimes with short introductory notices about their origin and objects of interest. The book deserves a good circulation among the public taking an interest in commerce, industry and trade of the country.

The Industry, Calcutta.

This handy volume contains addresses not only of the Business houses of this country but also of some representative firms of Shanghai, (China); Kobe (Japan), Singapore (F. M. S.) etc. This is a new diversion for which the directory should be liked by merchants wishing to extend their trades in oriental seas. It is neatly printed, decently bound and cheaply priced.

PUBLISHERS:

THE BUSINESS DIRECTORY Co.,

2/13, VANIER STREET, KANARA PRESS BUILDINGS, MADRAS.

యన్ టైమ్స్ ఇండియా లైఫ్ అసూరన్స్ కంపెనీ, లిమిటెడ్

హెచ్.ఆఫీసు మద్రాసు [స్థాపితము 1906]

1540

"యన్ టైమ్స్ ఇండియా లైఫ్ అసూరన్స్ కంపెనీ" చేయుచున్న పనిని గురించి కొన్ని వివరాలు.

"ఈ హిందూదేశీయ భీమాకంపెనీ నిజముగా జయముగాంచిన వాటికింద ప్రస్తుతము చేర్చ వచ్చును."—ఇన్సూరన్స్ అజ్ఞాపకం లండను.

"స్వదేశీ భీమాకంపెనీలలో మిక్కిలి తెలివితోను పోడిమితోను వ్యాపారమునడపునట్టివివహు కొద్దిగా గలవు అందులో యిదియొకటి" "ఇన్సూరన్స్ అండు ఫై నాన్ పి.యల్. రికార్డు" లండను.

కడకటిసారి 1000 కి రూ 75 లు చొప్పున బోనసుయ్యవబడినది. ఏజంట్లు కావలెను:—కమిషను, జీతము ధారాళముగాయివ్వబడును. ఆంగ్లజిల్లాలో ఈ దినప విలాసమునకు దరఖాస్తులను పంపుకొనవలెను.

కామరాజు శ్రీనివాసరావుగారు, ఆంగ్లజిల్లాలో ఛీఫ్ ఏజంట్లు, శ్రీకృష్ణవిలాసము, గుంటూరు, లేక కె. ఎస్. గోపాలయ్య, మేనేజరు,

చెన్నై పరి బజారుధరలు

నవంబరు 12-వ తేదీ బుధవారము

(1) భాగ్యములు

చియ్యము	బా 1-కి రు 80-0-0 మొదలు	42-0-0 మొదలు
చియ్యము	బా 1-కి రు 80-0-0 మొదలు	42-0-0 మొదలు
కుసుమ తెనాలి	బా 1-కి రు 80-0-0 మొదలు	42-0-0 మొదలు
నెలూరి	బా 1-కి రు 80-0-0 మొదలు	42-0-0 మొదలు
డిల్లీ	బా 1-కి రు 80-0-0 మొదలు	42-0-0 మొదలు
రాగి	బా 1-కి రు 80-0-0 మొదలు	42-0-0 మొదలు
సున్నము	బా 1-కి రు 80-0-0 మొదలు	42-0-0 మొదలు

(2) పప్పుభాగ్యములు

కందులు	బా 1-కి రు 205 రు	11-0-0 రు 12-0-0
నెలూరి	బా 1-కి రు 205 రు	11-0-0 రు 12-0-0
నెలూరి	బా 1-కి రు 205 రు	11-0-0 రు 12-0-0
మినుములు	బా 1-కి రు 205 రు	11-0-0 రు 12-0-0
ఉలము	బా 1-కి రు 205 రు	11-0-0 రు 12-0-0

(3) నూనె వస్తువులు

నూనె	బా 1-కి రు 170-0-0	175-0-0
నూనె	బా 1-కి రు 170-0-0	175-0-0
కొండాపురం నేరునగపప్పు	బా 1-కి రు 170-0-0	175-0-0
ఇతరప్రదేశము	బా 1-కి రు 170-0-0	175-0-0
నేరునగపప్పు గానుగ	బా 1-కి రు 170-0-0	175-0-0
అనుదము	బా 1-కి రు 170-0-0	175-0-0

(4) చిల్లర వస్తువులు

చాయపసుపు	బా 1-కి రు 190-0-0	195-0-0
మారపసుపు	బా 1-కి రు 190-0-0	195-0-0
మిరపకాయలు(గుంటూరు)	బా 1-కి రు 190-0-0	195-0-0
గుంటూరుపొయకట్టు నీలిమందు ములుగు	బా 1-కి రు 190-0-0	195-0-0
కాశపా పిపాయకట్టు	బా 1-కి రు 190-0-0	195-0-0
తెలుపు	బా 1-కి రు 190-0-0	195-0-0
చింతపండు	బా 1-కి రు 190-0-0	195-0-0

(5) ఇనుము

పట్టా రకం	బా 1-కి రు 81-0-0	82-0-0
చదరం	బా 1-కి రు 81-0-0	82-0-0
రవుండు	బా 1-కి రు 81-0-0	82-0-0

(6) లోహములు

నండి 100 కులం	రు 75-0-0	79-0-0
బంగారము, కులము 1 కి	రు 22-0-0	23-0-0
నడరను 1-కి	రు 14-11-8	
ఇత్తడి బా 1-కి	రు 249-0-0	255-0-0
రాగి డిల్లీ	రు 280-0-0	285-0-0
అస్కాచక్రైర్ బా 1-కి	రు 37-0-0	37-4-0

(7) రంగులు అలిజరై ను

అల్పకృష్ణము	20 డిగ్రీలు రు	75-0-0
కొట్టికృష్ణము	డిల్లీ	"
సింహం	డిల్లీ	"
గుర్రం	డిల్లీ	"

(8) దూది

బోండా పెద్దబారవ 1-కి	రు 320-0-0	
----------------------	------------	--

(9) నూలు

కోయంబుత్తూరు నం 10 1/2 పెట్టె 1-కి	రు 9-0-0	
మధుర నం 12 1/2 పెట్టె 1-కి	రు 8-6-0	
పుల్లూరు యెనుగ నం 8 1/2 పెట్టె 1-కి	రు 8-12-0	
అహమదాబాదు నం 12 1/2 పెట్టె 1-కి	రు 9-3-0	
డిల్లీ నం 14 డిల్లీ	రు 10-0-0	
నూశయెనుగ నం 20	రు 11-4-0	
జపాన్ నం 20	రు 11-12-0	
" " 40 ఏ రేబిలు అయినను	రు 14-4-0	
గోకాకు నం 12 1/2	రు 9-8-0	
వడ్వాక్ నం 24 1/2	రు 11-14-0	
14 1/2 క్వింట్ పక్షి	రు 9-8-0	

పెల్లింగుటన్ సి నీ మా,

మాంటు రోడ్డు, మద్రాసు.

8-11-24 తేదీ శనివారమునుండి 14-11-24 తేదీ శుక్రవారము వరకు యూనివర్సల్ ప్యాస్ పోర్ట్ క్రొత్తది 3 వ కీటీస్.

ది లెడర్ ఫుషర్స్

రిజినాలు డెన్ని కృత్యములు చూడతగినవి

అలాగే గొప్పసీరియర్ "డాన్ ఆఫ్ 49"

నేనా గర్భం కృత్యములు చూడతగినవి, 95

గుంటూరుజిల్లాలో అక్టోబరు ౧౫ వ తేదీతో
అంతమైన మానవులను
నూలుపడికి పంపినవారు

ఈనెలలో మొత్తం 32౯ మంది నూలు కానుకలను పంపినారు. రాష్ట్ర మొత్తంమీద సంఖ్యలో యాజిల్లాసంఖ్య నాల్గవవంతునైనది. ఈసంఖ్య వెనుకటి నెలదానికన్న ౧౫౯ అనగా షుభము సగముమాత్రమే అధికముగా నున్నది. సభ్యుల యొక్కయు, సభ్యేతరులయొక్కయు అంకెలు తాలూకాల వారీగా యాక్రింక నివ్వబడినది:—

తాలూకా	సభ్యులు	సభ్యేతరులు
౧. తెనాలి	30	౧౦౨
2. రేపల్లె	౨౫	౮౮
౩. గుంటూరు	౫	౫౫
౪. బాపట్ల	౧౪	3౫
౫. నర్సారావుపేట	౪	౮
౬. సత్తెనపల్లి	౫	౨
౭. ఒంగోలు	౧	౨
౮. పల్నాడు	౧	౧
౯. వినుకొండ		౧

మొత్తం ౮౫ ౨౯౪
తెనాలితాలూకాయే యింకను అగ్రస్థానము వహించుచున్నది. మొదటి నాల్గవతాలూకాల అంకెలు వెనుకటి నెలకన్న షుభము రెట్టింపు వెలిగినవి. కాని, నూలుపంపిన సభ్యేతరులలో యీనెల విడిగా పేరులివ్వబడిన జాతీయపాఠశాలవిద్యార్థులు తెనాలితాలూకాలో ౧౫ గురున్నా, గుంటూరుతాలూకాలో ౨౭ గురున్నా యున్నారు. గుంటూరుతాలూకాలో యీ విద్యార్థుల సంఖ్య మినహాయించినయెడల నూలు పంపినవారిసంఖ్య 33 మాత్రమేయున్నది. అనగా యీనెలలో అధికముగా నూలు పంపినవారు ముగ్గురుమాత్రమే. ఇతరతాలూకాలలో అభివృద్ధి యేమాత్రము కనుపడకపోగా, నర్సారావుపేటతాలూకాలో నాదెండ్లమండి క్రిందటి నెలలో నూలుపంపిన ౨౬ స్త్రీలు యీనెలలో పంపినారుకారు. ఇది చాలా నిరుత్సాహకరముగ నున్నది. నూలుపంపుచున్న సభ్యేతరులసంఖ్య పెరుగుచున్నదిగాని, సభ్యుల సంఖ్యమాత్రము యథాప్రకారముగ నున్నది. క్రిందటి నెలకంటె యీనెలలో కొక్కరుమాత్రమే యెక్కువైనారు! ఎన్నికసభ్యులలో నెక్కువసంఖ్య దింకను తమ విధిని గుర్తింపకపోవుట సంతాపకరముగ నున్నది. మహాత్మ గాంధీ, దాసు, నెహ్రూల సమాధానప్రకటనము చూచియైనను వీరు మేలుకొందురని విశ్వసింపచున్నాను. ఈనెలలోకూడ గోదావరిజిల్లాలో రాష్ట్ర మొత్తంమీద అగ్రస్థానమును సంపాదించినది. అజిల్లావారి సంఖ్య 398. గోదావరిని దాటుటకు యాజిల్లావాసులందరూ యీ నెలలో గట్టికృషి చేయవలెను.

(౨) పరిమాణము

నియమితపరిమాణమునకన్న నూలును తక్కువగా యెందరు పంపినది యెక్కువగా యెందరు పంపినది కనబరచు అంకెల నీక్రింద నివ్వచున్నాను:—

౧. రెండువేలగజములకు తక్కువగా పంపినవారిసంఖ్య	౧౫౬
౨. రెండువేలమాత్రమే పంపినవారు	౧౧౯
3. రెండువేలకుపైనను మూడువేలకుతక్కువగను పంపినవారు	౬౫
౪. మూడువేలకుపైనను 4 వేలకు తక్కువగను పంపినవారు	3౦
౫. అయిదువేలకు పైన పంపినవారు	౯

మొత్తం 32౯

పై అంకెలవలన జిల్లామొత్తంమీద కొంచెముతక్కువగా సగముమంది ౨ వేల గజములకు తక్కువగానే పంపుచున్నట్లు తెలియగలదు. ఇది యేమాత్రము బాగుండలేదు. గుజరాతు రాష్ట్రములో పోటీలో యేరాష్ట్రము గెల్చునది నిర్ణయించుటలో యిట్టివారిసంఖ్య తక్కువగానే తీసికొనబడనని నేడు వచ్చిన "యంగ్ ఇండియా" పత్రికలో గాంధీమహాత్ములు వ్రాసినారు. కనుక వీరందరు నికమీదట ౨ వేల గజములకు తక్కువగాకుండా పంప బ్రాధ్రితులు. సుమారు మూడవవంతు మంది ౨ వేల గజములు మాత్రమే పంపినారు. అంతకు పైగా పంపినవారు ౧౦౪ గురున్నారు. కావున సభ్యుల శ్రీమతి మాధవపెద్ది అన్నపూర్ణమ్మ గారి నెడరికి యెక్కువ పంపినారు. వీరు పంపినది ౮౯2౪ గజములు. ప్రతివారును నియమితపరిమాణమునకన్న సాధ్యమైన

సంత యెక్కువ పంపుటకు ప్రయత్నింపవలెను. జిల్లా మొత్తము మీద వచ్చిననూలు 2,౧2,౪౪౫ గజములైనది. రాష్ట్ర మొత్తముమీద వచ్చిన నూలులో యిది కొంచెము తక్కువగా నాల్గవవంతు అయినది. సగటున మనిషి ౧ కి ౧౮౯3 గజములు మాత్రమే పంపినట్లుయినది.

(3) నూలుయొక్క సన్నతనము

ఈక్రింది అంకెలు వచ్చిన నూలుయొక్క సన్నతనమును తెలుపగలవు:—

(౧) ౧౦ వ నంబరు, లేక అంతకుతక్కువ నంబరుగల నూలుపంపినవారిసంఖ్య	3౯
(౨) ౧౦ వ నంబరుకుపైన ౨౦ నంబరుకు లోపుగల	౨౪౧
(3) ౨౦ " 3౦ " "	౬౯
(౪) 3౦ " ౪౦ " "	౧౮
(౫) ౪౦ కి పైననంబరుగల	౧౨

మొత్తం 32౯

ఏ కొద్దిమందియో తప్ప బహుశఃసంఖ్యాకులు ౧౦ కి పై నంబరుగల నూలునే వడుతుచున్నట్లు యీ అంకెలవలన తెలియుచున్నది. ౨౦ వ నంబరుకుపైన వడుతుచారి సంఖ్య మొత్తపుసంఖ్యలో నాల్గవవంతుకు పైననేయున్నది. దేశములో యెక్కువమంది వడుతుట ప్రారంభించినయెడల సన్న నివస్త్రములకొరత యుండదని దీనివలన తేలుచున్నది. ౫౦ వ నంబరుకన్న సన్ననినూలును పంపినవారిపేర్లు వగైరాల నీక్రింద నివ్వచున్నాను.

పేరు	గజములు	నూలు నంబరు
౧. దైత సుబ్బారావుగారు తెనాలి	౨,౫౦౦	౬౮
౨. జి. పున్నయ్యగారు	౮౦౦	౬౦
3. మాధవపెద్ద గోపాలకృష్ణయ్యగారు	౧,32౮	౫౮
౪. పువ్వాడ మాధవరావుగారు రేపల్లె	౨,౦౦౦	౫2
౫. శిష్టా నూర్యవారాయణాస్త్రిగారు పల్లపల్లె రేపల్లెతాలూకా	౨౬౬౦	౫౪
౬. దేవిరాజు సాంబశివరావుగారు గుంటూరు	౫౦౦౦	౫౪
౭. శ్రీమతి తూములూరి అన్నపూర్ణమ్మ గారు పింపాడు తెనాలితాలూకా	౨౦౦౦	౫3

వీరందరిలోకి దైత సుబ్బారావుగారి నూలుమిక్కిలి శ్రేష్ఠముగనూడెనున్నది. జిల్లాలోనిసభ్యులు, సభ్యేతరు లందరిలోకి వీరు అగ్రస్థానము వహించుచున్నారు.

(౪) స్త్రీలు

క్రిందటి నెలలో నూలుపంపినవారిలో స్త్రీలు ౫౨ గురుండిరి. ఈనెలలో నూలుపంపిన వాడెంద్రవారగు ౨౬ గురుత్రి పోయినను, వీరిసంఖ్య 2౪ కు పెరిగినది. ఇందులో 3౨ మంది తెనాలితాలూకావారు, ౨౨ మంది రేపల్లెతాలూకా వారు.

(౫) నూలుపంపిన గ్రామములు

ఈ నెలలో నూలుపంపినవారు చెందిన గ్రామముల సంఖ్య ౫౪ ండిరికి పెరిగినది. ఇందులో తెనాలితాలూకా గ్రామములు ౨౪, రేపల్లెతాలూకావి ౨౦, బాపట్ల-౨, గుంటూరు-౪, నర్సారావుపేట-౪, సత్తెనపల్లి-౪, ఒంగోలు-౨, పల్నాడు-౨, వినుకొండ-౧, ఇందులో నూలుపంపువారు అయిదుగురుగాని, అంతకన్న యెక్కువమందిగాని గల గ్రామములు (అనగా బెల్లూకొండగ్రామం వెంటనే స్వయముగా వడికిననూలు చందాపద్ధతిమీద గ్రామగాంధ్రముసంఘము లేవదీసుటకువీరియిన గ్రామములు) రేపల్లెతాలూకాలో ౧౦ స్త్రీ, తెనాలితాలూకాలో ౫ స్త్రీ, మిగతాతాలూకా లన్నిటిలోను కలిపి కన్న మొత్తం ౧౯ మాత్రమేగలవు. ఈరెండుమాసములలో నీయద్యమమును యెక్కువ గ్రామములలో వ్యాపన చేయుటకు ప్రచారకు లెల్లరును గట్టికృషి చేయవలెను. తెనాలినుంచి ౪౬, గుంటూరునుండి ౨౮, బాపట్లనుండి ౬౧2 మంది విద్యార్థులు కాని వారు నూలుపంపినారు. ఇది ప్రశంసనీయుముగ నున్నది. కాని తెనాలి, గుంటూరు వంటి పట్టణములలో వందలకొలది చేరిన నేగాని తృప్తికరముగ నుండదు.

(౬) జాతీయపాఠశాలలు

వెంకటేశ్వరిలో నూలుపంపిన ౬ పాఠశాలలలో, శారదానికేతనంనుండి యీ నెలలో విద్యార్థినులనూలురా లేదు. ఈ పాఠశాలలో పిల్లలచే నూలుపడికించిరి గాని, వారికొత్తనవసరము నుండుటచే దానిని పంపుటకు పాఠశాలాధికారులకు తీరికగలగలేదు. వీరు ముందువాయిదానూలుతో వెనుకటినూలు కూడ పంప ప్రార్థితులు. అనంతవరం జాతీయపాఠశాలనుంచి స్త్రీ, పెదపాలెం శ్రీకృష్ణేశ్వరమ్మ పంచమపాఠశాలనుంచి స్త్రీ యీ

నెలలో క్రొత్తగానూలువచ్చినది. జిల్లాలోని యితరజాతీయపాఠశాలలవారుకూడ యీ యాద్యమములోనికి త్వరలో నిగతలెనని ప్రార్థించుచున్నాను. జిల్లాసంఘ కార్యాలయమునుండి రాటుములను షుభము రెండుమాసముల క్రిందటనే తీసుకువెళ్ళినచే బ్రోలు, కావూరు జాతీయపాఠశాలలవారు విద్యార్థులచేత నింకను నూలుపడికించి పంపకపోవుటవిచారకరముగనన్నది. కనగాల పాఠశాలవారు తాముకొరివరాటుములను యింకేమాత్రము ఆలస్యముచేయక తీసుకువెళ్ళవలెను.

నూలుపంపిన పాఠశాలలలో, ఓలేరు, కొల్లూరు, తెనాలి పాఠశాలలవారు విద్యార్థులనూలును విడివిడిగా పంపినారుకారు. ఇకమీదట వీరు ప్రతివిద్యార్థి యొక్కయు నూలును విడిగావీటిచేకే పంపవలెను. ఇది అసాధ్యమైనయెడల నూలుపడికిన విద్యార్థులపేర్లు జాబితాను నూలుతో పంపవలెను.

(౭) మహమ్మదీయులు

క్రిందటి నెలలో పంపినవారికన్న యీనెలలో పంపినవారుకారు మహమ్మదీయులలో నీయద్యమమును వ్యాపింపజేయుట కెవ్వరును ప్రయత్నించుచున్నట్లు కనబడదు. ప్రచారకు లికమీదట యీ విషయమై యెక్కువశ్రద్ధ వహించవలెను.

(౮) వెనుకటి నెలలో నూలుపంపి, యీ నెలలో పంపినవారు

వీరిసంఖ్య అంతకంతకు పెరుగుచున్నది. ఇట్టివారి నెలలో యెక్కికసభ్యులలో ౧౬ మందినీ యితరులలో 3౮ మందిన్న మొత్తం ౫౪ గురున్నారు. నూలు పడుతుటయనునది ఆరంభ శూరత్వముగా పరిణమించ మాడవనియు, స్వరాజ్యము లభించువరకును, దానిని మనము నిత్యబిధిగా నాచరించవలె ననియు వీరికి మనవి చేయుచున్నాను.

(౯) ఇండియా అంతటిలో గుజరాతు రాష్ట్రమే యింకను అగ్రస్థానము వహించుచున్నది. ఈశత్రువాసములో ఆ రాష్ట్రములో నూలుపంపినవారిసంఖ్య మనరాష్ట్రపు సంఖ్యకన్న ౧౦౦ మాత్రమే పొచ్చుగానున్నది. మనము కొంచెము పట్టుదలతో పనిచేసినయెడల డిశంబరులోగా వారినిమనమువోడించి కాంగ్రెసు అధ్యక్షులగు మహమ్మదాలీగారి బహుమానమును పొందవచ్చును. ఇంతవరకు నూలు పంపుచున్నవారిలో చాలామంది ప్రచారకుల ప్రచారము వలనగాక, స్వచ్ఛందముగనే పంపుచున్నట్లు కనబడుచున్నది. ఈవిషయమై ప్రచారకులు చెప్పదగినంతవరకే యేమియు చేసినట్లు కనబడదు. ప్రచారకులు, అభిమానులు, గ్రామసంఘ కార్యదర్శులు, యితరయెన్నికసభ్యు లెల్లరును యీనవంబరు, డిశంబరు, నెలలలో యీవిషయమై శ్రద్ధతో పనిచేసి ఆంధ్రరాష్ట్రమునకు గౌరవము సంపాదించుప్రార్థితులు.

వడ్డ మూడి ముక్తేశ్వరప్రసాదరావు,
జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘకార్యదర్శి.

విద్యార్థులు కావలెను

మోటారు బండిని నడుపుటకును, మెకానిజం చేర్చుకొనగోరు విద్యార్థులు ఈ దిగువవిలీనమునకు వ్రాసిన తెలుగు ప్రాస్టెక్టును యినాముగా పంపబడును.

The Principal, Sri Ram Motar School
(Govt. Recognized)
1/28 Muker Nallamuthu Street,
G. T. Madras

మెన్దరిజము నేర్చుకొనుడు

1416

మెన్దరిజము, హిప్పటిజము, తాట్ రీడింగు, కాన్ సెన్ క్రేషన్, ఆర్థోకేక్సి, దూరదృష్టి, దూరశ్రవణము, మెన్దరిజనము యనున వ్యాధి నివారణచేయు పద్ధతులు విపులముగ, మర్మర హితముగ, మజోధకముగ, లక్ష్యసమర్పితముగ, గురువులేకనే ఆభ్యాసయోగ్యముగ నుండునట్లు రచింపబడినది.

పేట ప్రతి 1.5 రు. 1.0.0 పోస్టేజీ 0.4.0

ప్రాఫెసర్, నేఖర్, మెన్దరిజము ఏలూరు.

గుంటూరువార్తలు

కాలమానము

ఈ వారమునందు వర్షపాతము రహితము నిక్షేపమై యున్నది. ఇంకను ఆకాశమంతయు పేభానృతమైయుండె. చరిత్రాని యెక్కువగ వీచుచుండె చలి విక్రమమునైయుండె.

మునిసిపలు ఎన్నికలు

ఈనెల 4 వ తేదీ సాయంత్రము మునిసిపల్ భవన మందు వైసుమెన్సు ఎన్నిక జరిగినది. శ్రీయత పాటిబండ నూర్యనారాయణ రావుగారు యెన్నికొనబడిరి. 17 వ వార్డు యెన్నికలు జరగనున్నవి. ఈ యెన్నికలలో స్వరాజ్యవాదు లూరకొనక తమతత్వనియించి పంపుటకు ప్రయత్నించ వలయును. ఈ పురపాలకసభ్య సంఘభ్యులలో యెక్కువమంది కాంగ్రెసు పక్షావలంబులుండు టవడము. ఇతరపట్టణ పారిశుధ్యసంఘభ్యలో పెక్కుంది స్వరాజ్యవాదులు వచ్చుచుండ మామూలమున కాంగ్రెసుసంఘము నిడించుదుంటు ఁచినయము. ముందు సంవత్సరము 7 వార్డుల యెన్నికలు జరగనున్నవి. 7 గురుకుల తప్పక కాంగ్రెసు పార్టీవారు వచ్చి తీరవలయును. ఇంతటండి మునిసిపల్ సంఘభ్యులు తమచేతులలో నుండునట్లు కాంగ్రెసువారు యెంచి తనదృష్ట జరుప వలయును. జిల్లా కాంగ్రెసు కార్యస్థానమయ్య, నాయకులు తమవట్టణ పారిశుధ్యసంఘమునే వశ్యము చేసికొనలేక మిన్న కుండుట కడగోచినయము.

విద్యార్థములు

“ది క్రేటు పెనిస్సుల్” మేజిస్ట్రేటువు” వారు మా పురంబున చెండుప్రదర్శనములు గావించిరి. వారిప్రదర్శనములు కడు రహస్యముగను, యెవనాశక్తికి విచించినవగు నున్నయ వి. పూర్వము ఆంధ్రదేశముందు జన్మించి ప్రసిద్ధిజెంద “విద్య లభాస్కరుడు” జ్ఞాపికి వచ్చినట్లు వీరిచే జూపబడిన “ఇంద్ర జాల మహేంద్రజాలములు” చూపరుల కచ్చెరువొంద జేసెను. వీరు ఆంధ్రదేశముననేగాక తదితర భారతదేశమంతయు సంచారముచేసి యీ “కనికట్టు” విద్యను లోకవిఖ్యాతంబగునటుల జేసి పేరు ప్రతిష్ఠలు పొందెదరుగాక.

మ్యూజిక్ వరల్డు యిమిటేటరు

వీరభుంకాకంకా బిరుదాంకితులు శ్రీయత నందూరి సీతారామచార్యులవారు మాపురంబునకు విచ్చేసి తమ హాస్య నటనాదికృత్యముల సభ్యులనెల్లర ఆనందాభిని నోలబడించిరి. తమ గానకళానైపుణ్యంబున, గాత్రంబునను, ముక్కుతో పీటపాటును, ఫిడెలువాయిద్యంబును, మధ్యమధ్య “చిర తల”తో విచిత్రముగల యపూర్వముగ తమ వాయిద్య నైపుణ్య మును చూపియుండిరి. వివిధదేశ సాంప్రదాయముగల బాణీలను తమగాత్రంబున పాడియుండిరి. గ్రామోఫోన్తో పనిలేక చెండు గ్రామోఫోన్ అన్నటుల సాధనముల నోటితో పాడియుండిరి. వీరి విద్యాకాశల్యము చూడతగినది. కాని వర్తనాతీతమని నాతలంపు. మరొకసారి వారిప్రదర్శనముజూడ పురజనులు కుతూహలై యున్నారు. వారిప్రదర్శనము ప్రారంభించిన దాది మాగ సప్రమగువరకు ప్రేక్షకులు సాంసారికబాధల మరచి తన్మయత్వము నొందుచున్నారన్న అతిశయోక్తిగా నుండదు. వీరు ఆంధ్రులగుట ఆంధ్రులు వీరిని గౌరవించి ఆంధ్రదేశమున కుత్తేజము కలిగించెదరుగాక.

ప్రేక్షకుడు.

వివాహ నోటీసు

వైశ్యకన్య సుమారు పది సం॥ గలది కావలెను. వరునికి నెలకు రు 150 లు ఆదాయముగలదు. Apply to కె. బి. స్వామి, విజయనగరం.

శ్రీమయిలవరం బాలభారతి సమాజమువారు

రాజమండ్రి చింతామణి

నాటకశాలలో

రాధాకృష్ణ	15-11-24
సావిత్రి	17-11-24
ప్రపతి	19-11-24

ప్రదర్శింతురు.

శిల్ప విజయము: — రు 8.0-0, 2.0-0, 1.0-0, 0.8-0.
కె. పట్టాభిరామయ్య, కార్యదర్శి.

బోల్లివిక్కు కుట్ర కేసు

తీర్పు చెప్పబడెను

అందరిముద్దాయాల అపీలు కొట్టివేయబడెను

అలహాబాదు, నవంబరు 10:- బోల్లివిక్కు కుట్రకేసు అపీలుపై తీర్పు నేడు ప్రధాన న్యాయమూర్తి యగు ౬౦ గ్రీమ్ వుడ్డుమియర్సు, న్యాయమూర్తి ౬౦ టి. సి. కిగ్లెన్సుగార్లచే నీయబడెను. దీర్ఘమైన తీర్పు వ్రాయబడెను. పిర్యాదులు దాఖలుజేసిన కుట్ర మొంట్ల రీ సాక్ష్య మంతయు ఆమూలాగ్రము పరిశీలించబడెను. ఫలగు మద్దాయామోదనకేసు రుజువుకాబడెనని అపీలు కొట్టివేయబడెను.

ఓస్మానీమీది కేసు.

పెక్కు దాఖ్యమెంటులు దొరకెను. ఇవియే యాయన మీద నేరమునకు ఆధారము దొరకినదాఖ్యమెంటులలో “వాన్ గార్డు” ప్రతీక సంచికయొకటిగలదు. ఈ సంచికయందు రాజ ద్రోహమును ఉద్బోధించు న్యాయములు గలవని ఎల్లరకును స్పష్ట మగుటయేగాక యం. యన్. రాయగారితో ముద్దాయికీ సంబంధమున్నదని రుజువునగున్నది. యం. యన్. రాయగారిపే రను వ్రాయబడి పోస్టులో వేయబడినచేండు త్రైములు ముద్దాయికీ దొరకెను. ఈదేశమునందు కుట్రచేయుటకు ఏర్పాట్లు చేయుచున్నట్టియు విరోధావలంబులలో నున్నట్టియు నొక వ్యక్తి కీయు తీరములు వ్రాయబడినవి ముద్దాయిత్వార్థిక శత గును. ఈత్రైములయొక్క నిజస్వరూపమును పిర్యాదీలు పూర్తిగ రుజువుచేసిరి. అపీలుదాఖల ఉపయోగము కొరకు విరోధాదేశమునుండి సాక్ష్య పంపబడినదని కొర్రవారు నమ్ముచున్నారు. యం. యన్. రాయ అనునొకవ్యక్తి ముద్దాయికీ వ్రాయుచున్నాడనియు మాస్కో నగరమందలి మాడవ అంతర్జాతీయ సమష్టివాదపక్షమునకు జెందెననియు యాపక్ష ప్రతినిధి బర్నెసు నగరములో నున్నారనియు, నాతనిచేరు యం. యన్. రాయ గారనియు, ఈపక్షమువారు రాజగారి ప్రభుత్వమును భారతదేశమునందు నిర్మూలించుటయే ఉద్దేశమని యాను కొర్రవారు నమ్మిరి.

“దౌర్జన్యముతో మాడిన తిరుగుబాటువలననే హిందూదేశ ము రక్షింపబడునని” యొక ఉత్తరముందుగల యీ వాక్యమును న్యాయమూర్తులునిరూపించిఅన్ని ఉపాయములను విఫలమైనచో యీ అంత్యవిధానమును తేలిగి ఉపయోగించవలెననియు, హిందూదేశమును యింగ్లాండునుండి విభజించుటయే నీతని ఉద్దేశ్యమనియు న్యాయమూర్తులు అభిప్రాయపడిరి. కుట్రపన్నబడి నట్లు నమ్మి ముద్దాయి అందు పాల్గొనెనని రుజువునగున్నదని న్యాయమూర్తులు దెలిసిరి.

యం. యన్. రాయగారి రెవరు?

యం.యన్. రాయగారియొక్క చరిత్రనుగూర్చి ముద్దాయి యగు డేజిపత్రికలో ప్రకటించబడెను. రాయ మూడవ అంతర్జాతీయ సమష్టివాదపక్షముయొక్క యేజంటని అందు దెల్పబడినది. కాన ముద్దాయియగు డేజివ్రాసినదానిని న్యాయమూర్తులు నమ్మిరి. డేజి రాయతో ఉత్తరప్రత్యుత్తరములను జరుపుచుండెను. అందుచే నాతని దస్తూరి విషయమై నమ్మదగినది. రాయయెవరో వారి కవసరములేదని న్యాయమూర్తులు నడిచి, పిర్యాదులేవిషయమై రుజువుచేయవలసిన అవసరములేదనిరి. బెర్లినులోనున్న ముసిషి మూడవ అంతర్జాతీయ సమష్టివాదపక్షము యొక్క యేజంటనియు, సీపార్టీ వారు హిందూదేశములో తిరుగుబాటు పుట్టించుటకు కుట్రలు బమ్మచున్నారనియు, రాజగారి ప్రభుత్వమును నశింపజేయుట వీరి ఆశయమనియు పిర్యాదీలు నమ్మిరి. ఒండొరులకు జరిగిన ఉత్తరప్రత్యుత్తరములవలన కుట్ర బన్నబడినట్లు రుజువునగున్నది.

ఓస్మానీమీద నేరము అధికముగ కాన్పించుచున్నది. మజిలీ అహమద్ ఎల్లప్పుడును ఉత్తరప్రత్యుత్తరములవలన సంగతులను దెలిసికొనుచున్నాడు. అతనిని బెర్లిను రష్యియన్లని సంప్రతించుటకు రాయగారు యెంతో ఆశురతను జూపినట్లు సాక్ష్యము దెలియజేయుచున్నది.

డేజిగారి నేరము

డేజిగారి స్థానమిశ్రేయమందు కొంత విచిత్రముగనున్నది. “సోషియలిస్టు” అనుపత్రిక నీయన ప్రచురించుచుండెను. సాంఘికవాద అభిప్రాయములను దాను వ్యాపింపజేయుచుండెను. కాని అంతకంటె విశేషమేమియు నాయన జేయలేదని యెప్పు ముండెను. కాని నీతనుపైత మీ కుట్రయందు పాల్గొనెనని తెలిసికొనబడెను. ఈతనిమీది నేరము రుజువు కావడెను.

మాలిని గుప్తగారు

రాయగారి ఉత్తరములో నీయనవిషయమై దెల్పబడిన సంగతులచే నీయనకూడ నీకుట్రయందు పాల్గొనని నమ్మకగినది. దాఖ్యమెంటులన్నియు రాయగారి దస్తూరితో నున్నవని కొర్ర వారు నమ్ముచున్నారు.

తీర్పు

శిక్షయొక్క కారణ్యమును గురించి అపీలు మెహూ రాండములో నేమియు దెల్పబడలేదు. ముద్దాయిల నడతచే ప్రమాదమేమియు సంభవించలేదనియు, వారినడత మిగుల పరి హాసాస్పదమైన దనియు దెల్పబడెను. ద్వీపాంతరవాస శిక్ష విధింపబడవలసిన యీ నేరముపట్ల సెమన్సుజడ్జిగారు కనికరము ను చూపెను. కర్నూలు కేసులను తక్కినఅధికారాలు కడుబాగ్ర త్తగ మెలంగి కుట్రదారుల ఉద్దేశ్యములను భంగపరచి, కుట్ర కమితమైన ఉపకారమును గావించినందులకు న్యాయమూర్తులు యాశాఖవారిని శ్లాఘించిరి. ముఖ్యముగా మొదట్ల బ్రిటిషు పరిపాలనను యిండియాదేశములో నశింపజేయుటయే కుట్రయొక్క ముఖ్యోద్దేశ్యము. తదనంతరము మధ్యతరగతుల, ఉన్నత తరగతులవారి ఆస్తి అపహరించి ప్రజల పార్టీ అనుపేర నొక ప్రభుత్వ ము స్థాపించుట వీరి అభిప్రాయము. తుదకు ప్రతివారికిని విధింపబడిన నాల్గేండ్ల కఠినశిక్షను ఖాయపర్చబడెను. (ఆ.లి.ప్రె)

ఆంధ్రనాటకరచనమున పోటీపరిక్ష

ఆంధ్రులచరిత్రకు సంబంధించినవియు, ప్రయోగానుకూలమైనవియు. ప్రయోగమున జామున్నలక్షకు మించవలయు, అము త్రితములైనవియు నగు నాటకము లిందు పరిక్షింపబడును. పద్యములు కేయములు రచించు విషయమునను, గ్రాంథిక వ్యవహార భాషావిషయమునను గ్రంథకర్తకు సంపూర్ణస్వాంతంత్ర్య మొసగబడినది. సంస్కృత నాటకలక్షణము ననుసరించియే కాని పాశ్చాత్యనాటకలక్షణము ననుసరించియే కాని వ్రాయవలయు నన్న నియమము లేదు. ఎవరికి నచ్చినపద్ధతిని వారవలంబింపవచ్చును. గ్రంథములు 80.8-25 తేదీకి మాకు చేరవలయును. ఇందు పరిక్షాధికారులుగా నుండుట కీక్రింది కవినటపండిత విమర్శకులు ప్రార్థింపబడుదురు:—

1. చట్టి చిన్నపూర్ణయ్య పంతులుగారు బి. యే. (శ్రీకాకుళము)
2. బుట్టా శేషగిరిరావు పంతులుగారు ఎం.వి.సి. హెచ్.డి. విజయనగరము.
3. మల్లాది వేంకటవిశ్వనాథశర్మ, విజయనగరము.
4. ఆచంట వేంకటరాయ సాంఖ్యాయన శర్మగారు. పార్వతీపురము
5. శ్రీపాద కామేశ్వరరావుపంతులుగారు యం. ఏ. ఎల్. టి. రాజమహేంద్రవరము.
6. శ్రీ పురాణం సూరిశాస్త్రిగారు బి. యే. మచిలీపట్నము.
7. యడవల్లి నూర్యనారాయణరావుగారు- గుంటూరు
8. దుర్భా సుబ్బాస్వామ్యశర్మగారు- నెల్లూరు.
9. అక్కిరాజు ఉమాకాంతంగారు- మద్రాసు.
10. తాడిపత్రి రాఘవాచార్యులుగారు బి. యే. బి. యల్. బల్లారి.
11. గొల్లపూడి శ్రీరామశాస్త్రిగారు. కడప.
12. జనమంచి శేషాద్రిశర్మగారు- కర్నూలు.

పరిక్షకు వచ్చు గ్రంథములం దెల్ల గుణాధిక్యముచే నగ్రస్థానమును బొందుగ్రంథమును మంచికాగితములపై చూడ సాంపుగా వేయి ప్రతు లచ్చుచేయుంచి పండితాభిప్రాయములకుగా నూరుప్రతులు మయొడ్ల నుండుకొని తక్కిన తొమ్మిదివందల ప్రతులను గ్రంథకర్తగారికి సమర్పింతుము. ద్వితీయముద్రణాదిక సర్వస్వామ్యములను గ్రంథకర్తగారివే. ఏకన్నాటకప్రయోగ విషయమున గ్రంథకర్త ఏనిబంధనలను జేయరాదు. ఈ పోటీ పరిక్ష ఆంధ్రనాటక కలియుగాంజనేయ బిరుదాంకితులును శ్రీ కృష్ణ మోహననాటకసంఘాధిపతులును అయిన మ.రా.శ్రీ ఆంజనేయ సి. యవ్. నల్లకల్ గారిచే నెలకొల్పబడినది. ఈ కార్యభారముంతయు వహించి దీనిని జయప్రదముగా కొనసాగింపవలసినదని వారు నన్ను కోరగా నేను సత్కార్య మని యంగీకరించితిని. కనుక ఈవిషయమై యెప్పు రేమి వ్రాయవలచుకొన్నను నాపేరనేవ్రాయవలెననియు, ఈపరిక్ష కేవలముగ నాటకవాఙ్మయాభివృద్ధికై యేర్పరుపబడినదిగాన ఆంధ్రదేశ మునగల నాటకకర్త లెల్లరు ఒక్కొక్క నాటకమును వ్రాసి పంపి యీసదుత్తమమును జయప్రదముగా జేయుట గాక.

మల్లాది వేంకటవిశ్వనాథశర్మ,

నాటకకళాసంపాదకుడు, విజయనగరము.

స్థానిక వార్తలు

రాకపోకలు:—మైసూరు - ఉర్రే - ముల్గు - కైదుల బిడ్డను పోయిపోయి, ఎక్కడెక్కడ, ఎన్నెన్నో ఇయ్యలు చేరి వెంటపూరు పోయిరి.

సవరణ:—11 వ తేదీ మంగళవారం పత్రికలో "గంజాము ఆంధ్రము" అను వ్యాసము 4 వ పేజీలో ప్రచురింపబడినది. సవరణ పేట అనుటకు బదులు సరసీపట్నం అని పొరపాటున పడినది. గంజాం జిల్లాలోనున్నది. సరసన్న పేట తాలూకాగాని సరసీపట్నం కాదు. కావున సరసీపట్నం అని వచ్చిన తావులెల్ల సరసన్న పేట అని చదువ జరుగవలసి ప్రార్థితులు.

మరచక్రపుతోలుపట్టా తగిలించుట:—డి. పి. డబ్బు కర్తాగారమునందు క్లాడియోనరు నడుపువాడు. 56 ఏండ్లుయీడు. శుక్రవారమునాడతడు మర నాడించుచున్న తోలుపట్టా తగిలి పుర్రెపై బతుకుటకు పీలులేనిగాయము తగిలెను. రాయపురము చైత్యశాలకు వెంటనే కొనిపోబడెను, కానిమరణించెను. మరచక్రపుతోలుపట్టా దెబ్బచే చచ్చెనని శవపరీక్షా సంఘమువారు తీర్మానించిరి.

జంతుహింసా నివారణసంఘము:—వైసంఘము వారికి సహాయార్థము విక్టోరియా పురమండలమున ఎమ్మెస్కో క్లబ్ వారగణమున మాణిక్యవాచకర్ నాటకమును 16 తేదీ సాయంకాలము 5 గంటలకు ప్రదర్శించును. ఎల్లడను వైసంఘమునకు సహాయముచేయుట కానాటకమునకు రాప్రార్థితులు. జంతుహింసకూడదని యువస్వాసము లన్నిచోటులందును 17 తేదీనంచి 28 వరకు ఒకవారముతోజూల జరుగును. ఆదివారమునాడు పోడిరీగడు లందును శుక్రవారమునాడు మసీదులందును, దేవాలయములందు ప్రార్థనలందును, బడికిల్లల జోధనలందును, ఆవారము జంతుహింస భూతదములగుర్చియే చెప్పబడును.

పెండ్లి విందు:—డాక్టర్ యు. రామారావుగారు కుమార్తె వివాహ సంబంధమున విందు చేసిరి. హైకోర్టు న్యాయాధిపతులు, కాననసభ్యులు, న్యాయవాదులు, ప్రముఖులగు నాయకులు మొదలగు వారు హాజరు విచ్చేసిరి. ఆనందముగా నాతిభవన స్వీకరించిరి. వధూవరుల నాశీర్వాదించిరి:—

రాకపోకలు:—ఏ. సి. చంపతులు నిన్నరాత్రి వాల్తేరు వెళ్లిరి.

45 ఏండ్లనేవలయించిన పుచ్చుకొనబోవుమన్న ఎస్. భద్రాచందం పిల్లగారి (పోలీసు డిప్యూటీ కమిషనరు) బదులుగా వచ్చిన ఎస్. రామసుబ్బయ్యగారు బి. ఏ. నేడుదయం కలకత్తా మైయిలులో వచ్చిరి. వారికి భవానందం పిల్లగారు స్వాగతమిచ్చిరి.

కొల్లెంగోడునుండి రాజాగారు నేడుదయం వచ్చిరి. జె. ఏ. డేవిస్, ఎం. ఎల్. సి. వి. రంగాశెట్టి, రా. బి. పి. రామన్, సి. ఆర్. రెడ్డి, ఏ. గాండర్, అబ్బాస్ హుస్సేన్, పి. శివరావుగారు కాననసభ్యులు నేడుదయం వచ్చిరి.

లిట్టనుదండం తుల ఆగమనము
కలకత్తా, నవంబరు 11—లిట్టనుదండపుగాగును సతియూ పరివారసహితముగ కలకత్తావచ్చిరి. (ఆ. ప్రె.)

రంగీద్రనాథ టాగూర్ గారు బూనానాన్ విద్యు చేరిరి.

కలకత్తా, నవంబరు, 11—డాక్టర్ రంగీద్రనాథ టాగూర్ గారు బూనానాన్ విద్యు చేరినట్లు యిచ్చటకు వార్త అయి వెంచెను. (ఆ. ప్రె.)

బీహారు ఉత్కలరాష్ట్ర శాసనసభ

జనవరి 13 వ తేదీని సమావేశమగును
పాట్నా, నవంబరు 11:—బీహారు ఉత్కలరాష్ట్రీయ శాసనసభ 18 వ తారీఖున సమావేశమగును. (ఆ. ప్రె.)

గుంటూరు జిల్లాలో బెల్లంకాంగ్రెసుకు ప్రతినిధులయెన్నికలు

వినుకొండ, ఒంగోలు, పల్నాడు తాలూకాలో శిల్పం కాంగ్రెసు ప్రాతినిధ్యమునకు ఖాళీగానున్న రిస్టానసులకు వచ్చినదరఖాస్తులలో యాక్రింద పేర్కొనబడినవారి దరఖాస్తులు అంగీకరించి, వారిని ఆయానియోజక ప్రదేశములకు సంబంధిత అభ్యర్థులకు నంగీకరించడమైనది.

- ౧. వినుకొండ తాలూకా (ఖాళీస్థానము ౧)
 - ౧. ఉన్నవలక్ష్మీనారాయణగారు-గుంటూరు
 - ౨. చావలి నాగేశ్వరరావుగారు-తెనాలి
- ౨. ఒంగోలు తాలూకా (ఖాళీస్థానములు ౨)
 - ౧. అచ్యుతుని పిచ్చయ్య శర్మగారు-తెనాలి
 - ౨. ముద్దన చెంకటాయణగారు
 - ౩. ముద్దిగొండ వల్లిభాగ్యనారాయణగారు - ఈమని
- 3. పల్నాడు తాలూకా (ఖాళీస్థానములు ౨)
 - ౧. అంచె కిష్యోగారు-ఈమని
 - ౨. గోలి మల్లిఖార్జున శాస్త్రిగారు-మాడుగుల
 - ౩. పోతుకూచి వెంకట్రాయ్ గారు-ముట్టూరు
 - ౪. రామచంద్రుల హనుమంతరావుగారు-సామూరు
 - ౫. పాతూరి వెంకటేశ్వరగారు-ధూళిపాడి

మిగతా దరఖాస్తులు నిరాకరించడమైనది. కాణములు ఆయాదరఖాస్తుదారుల పాస్తు ద్వారా తెలియబరచడమైనది. మైన ఉదాహరించబడిన నియోజకప్రదేశము లన్నిటిలోను సరియైన అభ్యర్థులసంఖ్య ఖాళీస్థానములసంఖ్యకుమించియుండుటచే యెన్నికలు జరగవలసియైనది. ఎన్నిక తేదీ ముందు ప్రకటించబడును.

వ. ము. ప్రసాదరావు
జి. కాం. సం. కార్యదర్శి

పన్ను విచారణ సంఘము

గౌరవనీయులగు సర్ జోగీంద్రసింగుగారు సభ్యులుగ నియమింపబడుటకు కాణము

ధిల్లీ, నవంబరు 11:—గౌరవ నీయులగు సర్ జోగీంద్రసింగుగారు పన్ను విచారణ సంఘసభ్యులుగా నియమింపబడిరి. ప్రభుత్వమువారి నియమమునకీసభ్యు డియ్యకొనెను. ఉత్పత్తితరగతుల ప్రతినిధి సోక నిసంఘమునందు నియమించబడినవని నీయనచే ప్రతిపాదించబడిన తీర్మానము సెప్టెంబరు నెలలో పెద్దలసభయం దుగీకరింపబడినది. ఈ తీర్మానము ప్రకారముగ సర్ జోగీంద్రసింగుగారు నియమింపబడిరి. సంయుక్త రాష్ట్రము లందును, పంజాబునందును వ్యవసాయవిషయములం దీసభ్యునకు అవధానము గలదు. తరుణముచేంచినప్పుడు సంఘసభ్యులప విచారణమునందు తోడ్పడుటకు యితర సభ్యులకు నియమింపబడు ఆలోచింపబడును. (ఆ. ప్రె.)

ఇకలోకరింపి సంస్థాననాథిగారి పెంపుడుకొడుకు జనిపోయెను

జోంబాయి, నవంబరు 11:—సంస్థానాధి పత్యము వహింపవలసియందు యికలోకరింపి సంస్థానాధికుని అన్నకొమారుడగు వెంకట్రావు సాహెబ్ గారు ఆకాలవృత్తువు వారబడిరి. వెంకట్రావు సాహెబ్ గారు పెంచుకొనబడుటకు బూర్గుము అలహాబాదు కాయి స్థానాధికారియందు చరిత్రయు ఆంగ్లభాషయు గరభ పండితులుగ బనిచేయుచుండిరి. (ఆ. ప్రె.)

జది రాను రాను మిక్కిలి ప్రబలమగుచున్నది. ఎందుకు? సంప్రసిద్ధమైన వెల్లర్నుగ్రాండు సర్క్సును ఎన్న నేడు, మదరాసు

ఏలనగా సాధారణమైన వాటికంటెను కొన్ని ముఖ్యమైన ప్రదర్శనములను ప్రదర్శించుటకు తగుశ్రద్ధ వహించుచున్నాము. ఎందుగాని మా సర్క్సునునందు ఒకే మోస్తరుగానే ప్రతిదినము ప్రదర్శించ బడుచున్నదని తెలుపదు.

ప్రతిదినము రెండు ప్రదర్శనములు
సాయంత్రం ౫-౩0 నిమిషములకు — రాత్రి ౮-౩ నిమిషములకు
రెండు ప్రదర్శనములను మిక్కిలి అపూర్వమైనవి, అద్భుతమైనవి
12 సం|| రమలను లోబడినవారికి అన్ని తరగతులకును మాటికి మాత్రము సగముచార్జ్ తీసుకొనబడును.
కిక్కిట్టు ధరలు:— యు. 3, 2, 1, గాురి ఆ. 0—8—0 సి. రామాయజం, మేనేజరు.

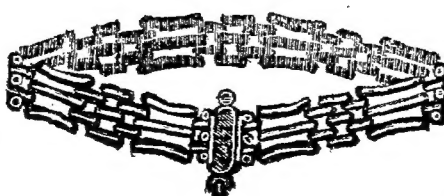
ఉత్తరాఖండ్ వాయుడానికి తెలియక ఎందుకు దీర్ఘాయాతన చేస్తావు జగత్ ప్రసిద్ధమగు కే. యమ్. బెనర్జీగారి ఆంగ్లలెఖావళి

అను గ్రంథమునందు ఉత్తరములు వ్రాయుటకు కావలసిన అన్ని విషయములు పూర్తిగా యున్నవి. ఆగ్రంథమును చదివిన నీవు నేర్చుకొనుము.

ఆగ్రంథమునందు ఉత్తరములను వ్రాయుటగూర్చి వ్యాకరణము, లోకో కులుమున్నగునానిని గూర్చియు అవసరమైనంత విషయములను తెలుపుప్రకరణములు చాలగలవు. అనేక విషయములనుగూర్చి సమానాఉత్తరములు కూడా విస్తారముగా నున్నవి. వర్తకమునకు, వ్యాపారమునకు, దావాలకు, కేసులకు, ఇతరవిషయములకు సంబంధించిన అనేక ఉత్తరములను అనేక రకములకు ఘాతములను ఉన్నవి. విద్యార్థులకు కూడా చాల ఉపయోగకరము. వెల పోస్తేజి గాక 1.12.0 ఉత్తరములు ఇంగ్లీషులోనే వ్రాయవలయును.

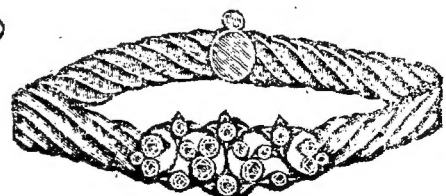
Industry Office (Book Depo) Shambazaar, CALCUTTA

నమ్మకము

పురుషుల చేతిగాలుసులు.

కల్పితేదు

పురుషుల చేతిగాలుసులు.

1842 మోసములేదు

యా మూడు విషయములను ప్రతి ఒక్కరు గమనించ తగినది.

ప్రస్తుత కాలపు నాగరికమునకు తగినట్లు అనేక సుందరమైన మాదిరిలలో ఈ గొలుసులు 2 1/2 సవరము ఎత్తు మొదలుకొని 6 సవరములు ఎత్తులవరకు తయారు చేయబడును. చేదారం మజూరి రు. 5 మొదలు రు. 15 ల వరకు గలదు. మోపుకు పువ్వరాగ కమలములు, పట్టె కంపులు, సీమకమలములు అమర్చిన ప్రత్యేకముగా సొమ్ము చేర్చించవలసియుండును. సవరము బంగారునకు, సీమ వెండికి పూచీనిచ్చెదము. 172 పురుషుల చిత్రమైన క్యాటలాగు 1.కి ధర రు. 1

ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి, గురుసామి శెట్టి కంపెనీ,
25, చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

మదరాసు శాసనసభ

తిరిగి సమావేశమగుట

ఇరిగేషనుబిల్లుపై చర్చ

నేటిదినము ఉదయం గం 11 లకు మదరాసు శాసనసభ 211 బిల్లు. డి. శ్యామిశెట్టిగారి అధ్యక్షతక్రింద సమావేశమైనది. సభ్యుల ప్రశ్నోత్తరములు జరిగినవి ముఖ్యముగా రంగీకరించిన బిల్లులను అధ్యక్షులు సభ్యులకు చదివి వినిపించిరి. తదనంతరము ఇరిగేషనుబిల్లుపై చర్చ ప్రారంభమైనది.

గవర్నరుగారు ఆమోదించిన బిల్లులు

క్రిందిబిల్లులు ఇదివరలో శాసనసభ్యుల యామోదమును బడసి గవర్నరుగారి అంగీకారమును పొందినవి.

- (1) అభ్యుత్థాన వేతనపుబిల్లు 26-10-24
- (2) మదరాసు స్టేజిబండ్లు, హాంకీబండ్ల (సవరణ) బిల్లు 1-10-24
- (3) మదరాసు పురపాలక (సవరణ) బిల్లు 1-11-24

1924-25 సం॥కు సప్లిమెంటరీ గ్రాంటు

గవర్నరుగారియొక్క శిఫార్సుపై గా॥ పానుగల్లు రాజాగారు కింగ్ పాతకాలయొక్క ప్రస్తుత సహాయ డైరెక్టరు వేతనముకొరకు రూ 14,070 లు ప్రభుత్వమువారు కాన్సిలువారినుండి కోరుతున్నారని ఉపపాదించిరి.

ఉపపాదన సభ్యులెల్లరు అంగీకరించిరి.

చిత్తుతిర్నానము

1920 సం॥ మదరాసు స్థానిక స్వపరిపాలనచట్టము 201 వ సెక్షనుయొక్క 1 వ సభాసెక్షనుక్రింద ఇవ్వబడిన అధికారములచే స్థానిక ప్రభుత్వమువారు సదరు చట్టముయొక్క 2 వ సెక్షన్లు క్రిందివిధముగా మార్పుబడుట కంగీకారము కోరుతున్నారు.

2 వ తీర్మానమును "జరిగిన చర్చయొక్క నకలు" అనుమాటకు మారుగా "చర్చయొక్క మినీట్యూనకలు" అనుపదము జేర్చవలెను. పై ఉపపాదన గా॥ పానుగల్లు రాజాగారిచే జేయబడి సభ్యులయొక్క మోదమును గాంచెను.

ఇరిగేషనుబిల్లు

16 వ క్లాసు

ఇరిగేషన్ వర్క్సును బాగు చేయువలసినప్పుడు భూస్వామి, రైతు, లేక ఖానుందు బాగుపరచుటకు వలయు, విధానములు, దాని కగు వ్యయములను తెలుపుచు కలెక్టరున కొక నోటీసు జారీ చేయవచ్చును. కలెక్టరు అట్టి నోటీసుపంపిన సంతకములలో ఇరిగేషన్ వర్క్సును బాగుపరచని పక్షమున సదరు భూస్వామి రైతు లేక ఖానుందు తానే బాగుపరచి ప్రభుత్వమువారు భరింపవలసిన ఖర్చును రాబట్టవచ్చును. బాగుచేయు నావశ్యకతనుగురించి నోటీసు అందిన రి నెలలలో కలెక్టరుగారు భేదాభిప్రాయాలై అందుకు రెండవ పక్షమువారు అంగీకరించినచో, కలెక్టరుగారు ఒకనిని భూసంబంధము గలవారు ఎన్నుకొనిన మరొకరున్నగుల పంచాయతీ సమక్షమున సదరు విషయము విచారింపబడవలెను పంచాయతీ దారులు బాగుచేయుట అవసరమేదా? ఎంతవరకు వసరము? అందువిషయము నిర్ణయించెదరు. వారు ఏకాభిప్రాయము గాని పక్షమున పంచాయతీదారులెన్నుకొనినమరొకరు మధ్యన రికిగాని లేక ఆఫీసుకునకు సంబంధించిన ప్రిన్సిపల్ సివిల్ కోర్టుచే నియమింపబడిన వానికిగాని వివరింపబడును. పంచాయతీదారులయొక్కగాని మధ్యన రియొక్కగాని తీర్మానము ఖానుమరుపబడి ప్రభుత్వ అంగీకారమును గాంచును. తీర్మానానంతరము ఒకసంతకములలో కలెక్టరు ఇరిగేషను వర్క్సును బాగుచేయించని పక్షమున సదరుభూస్వామి, రైతు లేక ఖానుందు తాను స్వయముగ బాగుచేసి ప్రభుత్వము వారి సంగంపలసిన మొత్తమును రాబట్టుమనవచ్చునను సవరణ టి. ఆర్. వెంకటరామశాస్త్రియార్ గారు ఉపపాదించిరి.

ఉపపాదన సభ్యుల అంగీకారమును పొందెను. 19 వ క్లాసుపై ఆర్. వై. అంకినిడు ప్రసాదబహద్దరువారియొక్కయు 20 వ క్లాసుపై బి. మునిస్వామి నాయుడుగారియొక్క సవరణలు చర్చనీయములగు అంగీకరింపబడలేదు.

ఈసమయమున అల్పసంఖ్యలకు సభ్యులు లేచిరి.

ప్రశ్నోత్తరములు

అస్సామిలో నున్న కూలీలు

ఎ. రంగనాథమొదల్యారుగారు:—అస్సామిలో కూలీలు లో నింకను పనిచేయుచున్న కూలీలవలె అచ్చటి పరిస్థితులు నచ్చి సంతృప్తిరముగా మిమ్మారని ప్రభుత్వమువారు నమ్ముచున్నారా? అట్లు నిర్ధారణ చేసికొనుటకు యేమి ప్రయత్నములు జేసిరి.

ఉ.:—అస్సామిలో నున్న కూలీలకు సంస్కృతిగలదని నమ్ముటకు ప్రభుత్వమువారికి కారణ మగుపడుటలేదు. కావున అందు విషయమై యెట్టి ప్రయత్నము జేయదలచెట్టలేదు.

రంగనాథమొదల్యారుగారు:—పాడినను గారు యీవిషయమున కిచారించి యుండిరి. దానినిబట్టి యేమి నిశ్చయించిరి? ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించెదరా?

సర్ ఆర్థుర్ న్యాపుగారు:—విచారణ యింకను ముగియలేదు. కావున యెట్టి ప్రకటనము జేయ వీలులేదు.

ఎస్. సత్యమూర్తిగారు:—అస్సామిలో కామ్యుక పండ్లి తులు సంస్కృతిగలవారు నున్నవని నమ్ముట జేయున సమాచారము దెలియవచ్చినదా?

సర్ న్యాపు:—అట్లు సరియగు సమాచార మేమియు లేదు.

ఎస్. సత్యమూర్తిగారు:—కూలీలు దెలిపిన యందంతము తప్ప మరేదిజూడ, అస్సామిలో కూలీలు కష్టముల బడుచున్నారని గా॥ భర్తృవకు నవ్యకము బుట్టింపజాలదా?

"స్వరాజ్య" పత్రికా ప్రతినిధి

హైకోర్టు రిజిస్ట్రారుని అమర్యాద

మహామదు మానాసేటుగారు

ప్ర.:—హైకోర్టులో ఇంపీరియల్ బ్యాంకు కేసు విచారింపబడునపుడు రిజిస్ట్రారు స్వరాజ్య ప్రతినిధిని అస్థానమునుండి పామ్మన చెప్పుటకు తన బూటుకాళ్లతో మర్యాదలేకుండ ప్రోసెనని ప్రభుత్వమువారు రెగియన్నారా? (2) రిజిస్ట్రారు తనచర్యకేసు సమాధాన మిచ్చెను. ఇవ్వకుండునచో యికముందైన యిమ్మని గోరెదరా?

ఉ.:—ప్రభుత్వమువారు రివిషయమున పత్రికలలో చదివిరి. (2) ఈవిషయము చీఫ్ జస్టిసుగారి అధికారముక్రిందకు వచ్చును.

పిదప సప్లి మెంటరీ ప్రశ్న లీవిషయముగ జరిగెను.

ఎస్. సత్యమూర్తిగారు:—రిజిస్ట్రారు నివిలుసర్వములలో నివాడగుటచే ఆతనిపై అమర్యాదగా ప్రవర్తించినందులకు చర్యదీసికొనుటకు ప్రభుత్వమువారికి హక్కులేదా?

లామెంబరు:—చీఫ్ జస్టిసుగారికి తోడ్పడమని బట్టరు గారిని నియమించితిమి. ఆయన చీఫ్ జస్టిసుగారు దెలిపినట్లు చర్యదీసికొనును. రిజిస్ట్రారుగారి ప్రవర్తనగూర్చి చీఫ్ జస్టిసున కప్పుడే దెలియజేయబడియుండునని నమ్మెదను.

జి. ఎ. సాలదానాగారు:—వారివిషయమున యేమిచర్యదీసికొనిరి? ప్రభుత్వమువారు హైకోర్టువారిద్వారా తెలిసికొనరాదా?

లామెంబరు:—అది అసలు ప్రశ్నకాదు.

ప్రాప్తు నెలక్ను బోర్డు

అబ్బాసు అలీఖాను:—1, ప్రాప్తు నెలక్ను బోర్డు సభ్యులెవరు, వారిజీతములెంత (2) అందుకు ద్యోగితరులగు వారిని సభ్యులుగా నియమింపమని ఎకరసలహా జేసిరి. (3) బోర్డునియమింపబడినవారినుండి ఎంతమందిని ఏ ఉద్యోగకాఖలుందు విజాతివారిని నియమించిరి? (4) ఎంతమంది మహమ్మదీయులు ఉద్యోగములకై దరఖాస్తుజేసిరి. ఎంతమంది నియమింపబడిరి. 5, ప్రాప్తు నెలక్ను బోర్డు ఎన్నాళ్ల సరకుండును.

ఉ.:—1, సభ్యులు: ఉద్యోగులు:—1, ప్రభుత్వ ప్రధాన కార్యదర్శి 2, సర్జను జనరలు. 3, విద్యాకాఖ డైరెక్టరు. ఉద్యోగితరులు: 4, డి. బి., డబ్ల్యు. ఎల్. వెంకటరామయ్య గారు. 5, ఖా. సా. మీరు రాజాద్రితు సాహెబుగారు. వీరికి బోర్డు సభ్యులుగా నేమియును జీతములు లేవు.

(2) ప్రభుత్వమువారి ప్రశ్నకు జవాబియరు. (3, 4) బోర్డువారు అభ్యర్థులను తన వారిని యెంచుటయేగాని నియమింపరు. (5) ఈ రాష్ట్రమునందు పబ్లికు సర్వీసు కమిషను ఒకటి నియమింపబడునరకు యీ బోర్డునుం చెదరు.

డా॥ సతేశుగారు:—అభ్యర్థుల నెట్లు ఎంచుకొనిరి. ఏసంఖ్యమునుండి యెంతమందిని ఏ ఉద్యోగకాఖకు నెంచుకొనిరి.

న్యాపుగారు:—ఉత్తరువునకు గడువుకాలం.

డా॥ సతేశుగారు:—ఈ ఎన్నికసంఖ్య ప్రాతినిధ్యములు గూర్చి గల జి. ఓ. ప్రకాశము ఇరిగిరా?

న్యాపుగారు:—అవును.

డా॥ సతేశుగారు:—మహమ్మదీయులెంతమంది దరఖాస్తుజేసిరి. ఎంతమంది నియమింపబడిరి.

సర్ న్యాపు:—నే నేమియు ప్రకటనజేయజాలను.

ఎస్. సత్య:—పబ్లికు సర్వీసు కమిషను నియమించుట మహమ్మదీయుల ప్రభుత్వమువారు ఎప్పుడు నిశ్చయించెదరు?

సర్ న్యాపు:—ఇండియా ప్రభుత్వమువారి ఉత్తరువున కై యెదురుజూచుచున్నాము.

ప్రభుత్వ సభ్యుల ప్రవర్తన

ఈదిన ప్రశ్నోత్తరముల సమయమున, ప్రభుత్వ ఆర్థిక సభ్యుడగు గ్రహముగారు హాజరుగలేదు. ప్రభుత్వ సభ్యులు గావించుచున్న ఈచర్యను సత్యమూర్తిగారు తీవ్రముగ నాణేపించిరి. ప్రభుత్వ సభ్యులు, సభాకార్యక్రమకాలమున సభ యందు హాజరు గాకపోవుటచే, వారిని ప్రశ్నలకు గుటగుగాని, ప్రశ్నలకు సరియగు సమాధానములనందుటకు గాని వీలులేకున్నది. గత సమావేశమందుగూడ, తుది రెండుదినములలోను అభివృద్ధి కాఖమంత్రి ఇల్లేయినరెన్ను. ఇట్టిచర్య సభాగౌరవమునకు చాలభంగకరము. అధ్యక్షుడిట్టిచర్య నేమాత్రమంగీకరింపగూడదు. ఇకమీదనైనను ప్రశ్నోత్తరముల సమయమున ప్రభుత్వ సభ్యులందరు సభలో నుండునట్లు జూడవలెను. అని సత్యమూర్తిగారు దెలిపిరి.

అధ్యక్షుడు డందులకు సమాధానమొసగుచు, వెనుకటిసమావేశమున అభివృద్ధి కాఖమంత్రియు, ప్రస్తుతమార్థిక సభ్యుడగు గూడ ప్రశ్నలకు తమసహాధ్యోగులు ప్రత్యుత్తరమొసగునట్లు సేర్పాటుజేసికొని ఆవిషయమును నాకుదెలిపి ఆనుమతిచ్చుచు కొనిరి అని నుడివెను.

గుంటూరు శారదా నికేతనమునకు తాలూకా బోర్డు

విరాళము

క్రీమాను శశిభూషణ రథోగారు:—గుంటూరులో శారదా నికేతనమునకు తాలూకా బోర్డువారు రూ 15 ఒసగి నందులకు ప్రభుత్వమువారు రాజీపించి, అక్రమవ్యయమని ఉత్తరువుజేసియుండిరా? ఉ.:—అవును ఆజేపించియుండిరి. సర్ చార్జి ఆర్డరు విషయము తెలియదు.

(2) శారదా నికేతనము బాలికలకు విద్యగరపుసంస్థగాదా? అందు 200 మంది బాలికలున్నారా? ఉ.:—అది బాలికాపాఠశాలయని తెలుపబడినది. అందెందరున్నారో తెలియదు.

(3) ఆంధ్రజాతీయ కళాశాలకు బందరులో స్థానిక సంఘము లొసంగిన గ్రాంటునకు ప్రభుత్వమువారిదివర కంగీకరింపలేదా? ఉ.:—అవును అంగీకరించిరి.

(4) శారదా నికేతనము స్థాపించినవారి రాజకీయాభిప్రాయములు ప్రభుత్వము వారికి సహించుటయే విరాళమునంగీకరించుటకుండుటకు కారణమా? లేకున్నచో సభ్యులచర్య అక్రమవ్యయమనవచ్చును ఉత్తరువేల ఒసంగిరి?

ఉ.:—శారదా నికేతనము రికార్డుజా కాబడిన సంస్థగాదు. అక్రమవ్యయ ఉత్తరువును ప్రభుత్వమువారు రొసంగలేదు. అదిటరుగా రొసంగిరి.

పి. అంజనేయులుగారు:—ఆంధ్రజాతీయ కళాశాల కొసంగిన గ్రాంటు అంగీకృతమేదా?

విద్యామంత్రి:—ప్రశ్నకు గడువుకాలం.

ఎస్. సత్యమూర్తిగారు:—శారదా నికేతనమున కిచ్చిన స్థానిక సంఘ గ్రాంటునకు ఆజేపణయేల వచ్చెను.

మంత్రి:—అది రికార్డుజా కాలేదు కనుక

ఎస్. సత్యమూర్తి:—చంతాలిచ్చు విషయమునగూడ ప్రభుత్వమువారు స్థానిక సంఘముల నాటంక పరచెదరా? ఉ.:—రికార్డుజా అయినపాఠశాలలకు మాత్రమే విరాళమొసగుటగలిగియున్నది.

కృష్ణజిల్లాలో వంటెన

నిడదవోలువద్ద నరసాపురం ఇసపాతరకోడ్లు విడబడుచోట పబ్లికు వర్క్సు కాల్య (మడుగు)పై వంటెన లేకపోవుటచే ప్రయాణికులకు బండ్లకు చాలయబ్బుంది గలుగుచుండుటచే ప్రభుత్వమువారు స్వయముగాగాని, స్థానిక సంఘములకు చెప్పిగాని ఒక వంటెన నియమించెదరా యని మున్సి అబ్దుల్ వాహబుసాహెబుగారు ప్రశ్నింప, ప్రభుత్వమువారి కావిషయము తెలియవచ్చుటలేదనియు, తా మాపనికి పురస్కరింపకొనజాలరుగాని కృష్ణజిల్లా బోర్డువారికి దెలియబరచెదనియు ప్రత్యుత్తరమువచ్చెను.

జిల్లా బోర్డులలో ప్యాసులుకొని ఇంజనీర్లు

ఎస్. సత్యమూర్తిగారు:—ఈరాష్ట్రమునందు భౌతిక జిల్లా బోర్డులయందును పాలిటెక్నిక్లయందు లెగినపరీక్షలు ప్యాసుగానివారి ఇంజనీరులుగాను అసిస్టెంట్ ఇంజనీర్లుగాను నియమింపరా?

ఉ:—అసిస్టెంట్ ఇంజనీరులుగా నున్నవారికి పరీక్షలు పొందుకొనవలసినదని కొందరికీ వయసును ఉత్తర వాసంగబడెను. ఇంజనీరులకు ప్రత్యేక అర్హతవిన్నపము లేమియు లేవు. అసిస్టెంట్ ఇంజనీరులకు నియమించుచున్నారు.

అస్టెంట్ ఇంజనీరు ప్రత్యేకించిరి? అని యడంగ 1920 సం. నుండి బదులైతలలో 5 గురు అసిస్టెంట్ ఇంజనీరు పదవులకు అర్హులుగా ప్రత్యేకించినది తెలిసిరి.

ప్ర:—పరీక్ష పాస్యయినవారిని తొలిజేసి ప్యాసుకాని వారి నేల నియమించిరి?

ఉ:—స్థానిక సంఘములవల్లము 70 సె. ప్రకారము అసిస్టెంట్ ఇంజనీరు పనికి తగినవారిని జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షుడు నియమించుచున్నాడు. మంచి తగిన అనుభవము గలవారిపట్ల పరీక్ష పాస్యలను గమనింపకయే నియమించువచ్చునని కొందరిని ప్రభుత్వమువారు ప్రత్యేకించిరి. ప్యాస్యయినవారిని పంపిజేసినట్లు తెలియరాదు.

బ్రాంచి రైల్వే అధికారము

ఎ. రంగనాథం మొదలగువారు:—ఇంజనీరులు రైలు రైలు గాక బ్రాంచి, ఫీడ్లర్ రైల్వేలు గూడ రైల్వే బోర్డువారి యాధీనమునం దున్నవా?

ఉ:—అవును.

ప్ర:—బ్రాంచి రైల్వే స్టేషన్లును ఖాయపరచు అధికారమును స్థానిక ప్రభుత్వముల కొసంగమని ఎన్నడైన ప్రభుత్వమువారు ఇండియాదొరతనమును కొరియుండిరా? ఇక ముందు కొరెదరా?

ఉ:—లేదు.

మాంబళము నగర నిర్మాణ యేర్పాటు

మహమ్మదు మాసానేలుగారు:—మాంబళము నగర నిర్మాణ యేర్పాటులను ఎన్నాళ్లవరకు నిలుపు జేసి యుంచెదరు. కోడ్ల నిర్మాణకార్యము ప్రారంభించి కోడ్లు నిర్మించి నచో భూములగూర్చి యేమిజేయు నిశ్చయించిరి?

ఉ:—మాంబళమునందు 628 ఎకరము లిప్పురి కార్పొరేషనువారు జాలయిలో ప్రభుత్వమును కొరియుండిరి. పరీక్ష జేసినపిదప కొన్ని సవరణ లవసరమని దలచి అందులక కార్పొరేషనువారి యనుమతి గోరిరి. అవి యింకను అందలేదు. స్క్రీము అంగీకరింపబడగానే కోడ్లు జేయుట ప్రారంభ మగును. ప్రస్తుతము మాంబళమున పీర్ము ప్రకారము భూమి యింతిగా విభజింపబడును.

(1) మార్కెట్లు, వైద్యశాలలు, పాఠశాలలు, పోలీసు స్టేషను, ప్రభుత్వ కార్యాలయములు మున్నగు పబ్లిక్ భవనములు కట్టబడు ఎకరములు	18
(2) ఇండ్లమధ్య పార్కులు పూలతోటకు	12
(3) ఆటలకుగాను కొంత భూమి	92
(4) కోడ్లకుగాను	101
(5) ప్రత్యేక కల యిండ్లకు	402
	628

ప్ర. (2):—ఈ స్క్రీము జరుపుటకు యిప్పటికి ఎంత భూమి అక్రమించుకొనబడెను. ఇంక నెన్ని వశపరచుకొనవలసి యున్నది. ఎంతివ్వయ్యుచున్నాను.

ఉ:—ఇప్పటికి 511. 52 ఎకరములు స్వాధీనపరచు కొనడమైనది. వ్యయమురూ 5,07,869. ఇంక నెంత అవసరమగునో ఇప్పుడు చెప్పబడుట నీలలేదు.

ప్ర:—నగర నిర్మాణమునకు ప్రత్యేకింపబడిన స్థలముల యిప్పుడు ఇండ్లుకట్టకొనినవారి పనియేయగును?

ఉ:—అట్టివారి భూములు, స్థలము ప్రభుత్వమువారింగీకరించిన స్క్రీములో చేరిపెట్టుగా పరిష్కరించబడును.

ఎస్సెస్మెంట్ సెన్ అసోసియేషన్

రంగూను, నవంబరు 11:—జూబిలిహిల్స్ ప్రతినం వత్సరము జరుపుకువిందుజేయుచేయబడెను. విందునకు 20 మంది పిలువబడిరి. గవర్నరుగారు హాజరై రాజుగారి వైభవముల ఆరోగ్యభివృద్ధులను గోరుచు బర్మాప్రభుత్వ ప్రధాన కార్యదర్శి ప్రసంగించెను. రంగూను బ్రిగేడు యాజమాన్యము వహించిన రెజిమెంటు కర్నలు కార్ బాకుగారు సమాధానమిడిరి. సంఘం ఆహ్వానితులను. రంగూను విశ్వవిద్యాలయ రిజిస్ట్రారు గారును సనవికాంబెలుగారు ఆధిపుల ఆయురారోగ్యభివృద్ధి గోరెను. గవర్నరుగారు దుచితరీతిని సమాధాన మిడిరి. విందు సరితరము జేరేము చేయబడెను.

(అ. ప్రె.)

కాకినాడ

(స్వకీయ విలేఖరి)

పురపాలక సంఘము

నవంబరు 11:—రెవెన్యూ సాయంకాలము 5 గంటలకు కాకినాడ పురపాలక సంఘము సమావేశమయ్యెను. సంఘాధ్యక్షుడైన జి. బి. కొమ్మిరెడ్డి మార్గసారాయుమూర్తి నాయుడు గారు మూడు 2 మాసములు జబ్బుపడి పునర్జీవియై పునః ఆరోగ్యము గల్గి సభకువచ్చి కార్యక్రమము చక్కగా నడిపింప గల్గినందులకు మానంతోషమును తెలియచుచున్నాము. పరమేశ్వరుడు ఆయనకు సంపూర్ణమురారోగ్యముల బ్రసాదించి ప్రజావేషకు దోడ్పడునట్లు జేయుగాక!

మూలముగ నెన్నుకొనబడిన సభ్యులు 5 గురు వచ్చి ప్రమాణముజేసిరి. వారు దర్బా శంకటాశివరామరాజు, నేటకంటి క్రీనివాస కోనేట్రావు, క్రీకామేశ్వర శంకట్రావు, వామెర కృష్ణమూర్తి నాయుడు, ముంజులూరి రామన్నగారు. పెక్కువిషయములు యోచింపబడెను. అందు కొన్నిముఖ్యమైనవి:

మంచినీళ్లు

కేసరికాలములో కాలవలు మూయక పూర్వము కాకినాడకు మంచినీళ్లు సరఫరాచేయటవలన యితరకాలవలు మూసివైచి చామర్ల కోటకాలువను పూరింపవలసి వచ్చుచున్నది. అందువలన రెండవంట సాగుబడి చేసికొను రైతులకు నీటివనరు తక్కువయై చాలకష్టపడవలసి పొందుచున్నాడు. కనుక మంచి నీటిసరఫరాగించి ఏవైనవిధానములు మంజూరుచేయబడినవా లేక ఆలోచనలో నున్నవా తెలియజేయవలసినదని కోరుచు గోదావరి తూర్పు డెల్టా ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీరు 1-10-24 తేదీని పురపాలక సంఘాధ్యక్షునకు ఉత్తరము వ్రాసెను. దానికి ప్రత్యుత్తరము యిచ్చుటకుగించి యిట్లు తీర్మానింపబడెను. మూడుమాసములవరకు మంచినీళ్లు నిల్వచేయుటకుగాను చామర్ల కోటవద్ద రిజర్వాయర్లు నిర్మించుటకు ఒకవిధానము సానిటరీ ఇంజనీరుతో ఆలోచింపబడుచున్నది. అందునిమిత్తము రూ. 1,500 లు వ్యయము చేయుటకు ఏర్పాటుచేయబడి ఆయన ఆధీనమున నుంచబడెను. గోదావరినీటిలో సమృద్ధిగా ఎక్కువ మట్టము న నీరున్నప్పుడు మార్చి నెలలో నీరు తగ్గిపోవునను సమయములో చాలినంత నీరు చామర్లకోట కాలువకు విడిచిపెట్టినయెడల రైతుల యిబ్బంది చాలవరకు తగ్గును. కాకినాడకు నీటిసరఫరాను గనుక అట్లు చేయవలసినదని కోరుటకు తీర్మానింపబడెను.

స్థాయి సంఘములు

సభ్యులు నోటీసు ఇచ్చిన తీర్మానములు ప్రశ్నలు చాల గలవు. అవి యన్నియు ఉపసంహరించుకొనబడెను రాబోవు సభకు ఆవిశేషములయొక్క తటస్థించెను. పని త్వరగా జరుగుటకు నెలకు రెండుసభలు బదులుగా మూడుసభలు కావలసివలసినది అరి ఉపసంహరించుకొనబడిన తీర్మానముమీద లక్ష్మీరాజు సుబ్బారావుగారు ఒకసలహా నిచ్చిరి. సంఘమువారియెదుట ప్రతిచిన్న విషయమును వచ్చుచుండుటచేత చాల కాలపాతము ముగుచున్నదనియు, ఆట్లలో చెప్పబడిన రీతిని స్థాయిసంఘములు (Standing Committees) ఏర్పాటుచేసి కొన్ని అవసరవిషయములు చిల్ల రచయములు తీర్చుచేయుటకు విడిచిపెట్టి వాటికేవో కొన్ని నియమాను శిక్షించి చేసినయెడల సంఘము వారికి చాల శ్రమతిగ్గునని చెప్పిరి. సభా రంగీకరించి స్థాయి సంఘము లేర్పరచు విధానమును తయారు చేయవలసినదని దాసుగారిని ముగింపబడు న్యాయవాదసభ్యులను కోరిరి.

ప్రాథమిక విద్య

ముమారు రూ. 82,750 లకు ప్రాథమిక విద్యవిషయమై రివెన్యూ స్ట్రీటులు చేయబడెను 1925-26 సం॥నకు రూ. 83,860 లు ఖర్చు, రూ. 84,360 లు ఆదాయమును బడ్జెటుచేయబడెను. కర్వవిద్య (Manual and Vocational training) నిమిత్తము ఇస్తుందనుకొన్న గవర్న మెంటు గ్రాంటులో రూ. 2,400 లును చేర్చబడి సంఘమువారిచే బడ్జెటుచే జూ చేయబడెను.

ఇతరములు

పిచ్చికుక్కలు ప్రభుత్వశివములను కరచినప్పుడు జిల్లా హెడ్డుక్వార్టర్స్ హాస్పిటలునందు ఉచితముగా చికిత్స చేయవలెనని 2-10-24 తేదీ ప్రభుత్వప్రకటన మున్నది. అట్టివిధముగానే అందు చెప్పబడిన నియముల ప్రకారమే పురపాలక సంఘసభ్యులకు సంఘమువారి ఖర్చులతో కుక్కకాట్లకు చికిత్సచే

యవలసినదని దుగ్గిరాల నూతన్ ప్రకాశరావుగారు సలహానిచ్చితి. అందులకు సంఘమువారు అంగీకరించిరి.

హెల్తుఆఫీసర్లకు వైద్యమునకుగల కొన్ని అధికారముల నీ యవలసినదని ప్రభుత్వప్రకటనము వచ్చినది. దానిని రికార్డుచేసిరి. కాబట్టి కాకినాడ మ్యూనిసిపల్ హెల్తుఆఫీసరునకు ఏవిధమైన అధికారములు యివ్వబడలేదని యర్థము.

* * *

డిక్రూజుగారు చనిపోయిరి

నేటి యుద్యమున ఎడ్వర్డు హ్యూగ్ డిక్రూజుగారు స్వర్గస్థులైరి. ఈయన క్రిస్టియన్ పురపాలక సంఘములో మూడు 25 సంవత్సరములు సభ్యుడుగాను మూడు 20 సంవత్సరములు వైస్ చైర్మన్ గాను నుండి ప్రజాసంరక్షకుడై పని చేసెను. వృద్ధులగుటచేతను దేహపటిను తప్పటచేతను ప్రజాసేవ ను విరమించి మూడు 5,5 సంవత్సరములనుండి విక్రాంతి దీప్తి కొనుచుండిరి. రాజకీయమునందు యాయన పాల్గొనలేదు. కాని ప్రజావిషయములందు చాలవరకు తోడ్పడెను. పక్షపాతియతో నుండియుగూడ, గత మ్యూనిసిపల్ ఎన్నికలలో తనవోటు నిచ్చుటకు బంజిమీద శ్రమతో వచ్చి కాంగ్రెసు అభ్యర్థికి తన వోటును బహిరంగముగా నిచ్చెను. ఈయన ఇన్ఫ్లెంటిక్ మూడు 80 సంవత్సరములు జీవయాత్ర చేసియుండనోపురీ పిరి యాత్మకు శాంతి కలుగగాక. ఈయనకుబుంబుమనకు మాసానభూతిని తెలుపుచున్నాము. విచారనూచకముగా నేను మ్యూనిసిపల్ ఆఫీసును యితర మ్యూనిసిపల్ సంఘము మూసిజేతలబడెను.

పురపాలక సంఘసభ్యుల దావా

పురపాలక సంఘసభ్యులు ముదరాసు లోకల్ ఫండస్ ఆక్టాంట్ల ఆడిటరుమీద మామూలు మహ్యకాశీగారి కివ్వబడిన సన్యాసపత్రము అప్పుఖర్చుల విషయమై సర్పార్టీ చేయుట ఆక్టాస్ట్రీయనుని దాఖలు కావడిన పిటిషన్ శేషు డిసెంబరు 5 న తేదీకి వాయిదా వేయబడెను.

సరియైన ఎన్నిక

కాకినాడ తాలూకాబోర్డు ఉపాధ్యక్షుడు వింజమూరి రామమూర్తిగారు దుగ్గిరాల వెంకటసూర్య ప్రకాశరావుగారి జిల్లాబోర్డు సభ్యులతో ఎన్నిక చెల్లరాదని కాకినాడ సబ్ కోర్టులో దాఖలుచేసిన పిటిషను నిన్నును ఖర్చులతో కొట్టివేయబడెను. ప్రకాశరావుగారి యెన్నిక సరియైనదని ఆక్షేపణ లేదని తీర్పు చెప్పబడెను.

పేకి (గోదావరిజిల్లా)

(ఒకవిలేఖరి)

మాగ్రామమునకు 4-11-924 తేదీని బ్రహ్మశ్రీ పుణ్ణి ఉమామహేశ్వరశాస్త్రిలువారును వాణిజ్యులగు గంటి వెద ప్రాడి.వాస్తవ్యులును శతావధానులనుఆరు సువర్ణ సూర్యసారా యణశాస్త్రిలువారును దయచేసిరి. మాగ్రామములోనున్న సరస్వతీనిలయ పుస్తకభాండాగార సంఘమునామ పౌరులయొక్కయు ఆచార్యులయొక్క శ్రీ ఉమామహేశ్వర శాస్త్రిలుగారు యీనాడే పుణ్య శ్రవణమును భక్తివైరాగ్యములగురించి బోధకముచేసి యీగ్రామ పౌరుల సంతోషాభిరూపిలొడిచిరి. 6-11-1924 వ. తేదీని భాండాగార సంఘ యవారి యావర్యక్తిం ద శ్రీ సువర్ణ సూర్యసారాయుగ శాస్త్రిలువారిచే అష్టావధానమును టయప్రదముగ జరుపబడెను. వీరి అనర్గళ కవితాధోరణి యు పురాణశ్రవణమును ఉభయభాషాపండితులైన భాండాగారసంఘమువారినిర్మి పౌరులను మిక్కిలి సంతోషింపజేసెను. ఈసభకుదయచేసి చక్కగా పరీక్షించి ఉమామహేశ్వర శాస్త్రివారికి సంఘ భూమిచేతనున్న పౌరులచేతనున్న కృతజ్ఞతాపూర్వక నందినములున్న శతావధానులకును మ్యూసారాయుగ శాస్త్రిలకును తముకృతజ్ఞతను వెల్లడించుటకును భాండాగారసంఘము.క్షమన ఒక సువర్ణపతకమును సమర్పింపబడెను. తదంతరమున జాతీయాభివృద్ధిగురించియు మాతృభాషాభివృద్ధిగురించియు ప్రస్తుతి పరీక్షితులగుంచియు విపులముగా పుడ న్నసించుమి కాస్త్రిలువారి ముంగళల్లోకములతోనున్న పౌరుల కృతజ్ఞతాపూర్వక వందనములతోనున్న సభ జయప్రదముగ ముగిసెను

రోమహరి ఉగాది 1-క ర. 0-8-0

ఈ భిక్షమును నీటితో కలిపి పట్టించిన శామసులగూని సమయములో ముదలంటు రాతిపొవును. దీనివలన చర్మము నుం వెక్కిరి, మంటుచుండెను. రోమములు రాతిపొవును

అమృతాంజనము దీప్త బొంబాయి, మృదాంగు.

వంగరాష్ట్రమున క్రొత్త నిర్బంధచట్టములు

అఖిల భారత కాంగ్రెసు సంఘ సభ

మహాత్మాగాంధీ, ండిత మోతీలాల్ గాంధీ ప్రకటనలు

మహాత్మా

అన్ని పక్షములవారికి ఆహ్వానము

“జరుపదలిన పనినిగూర్చి కాంగ్రెసువారిలో ఆనగా బహిష్కరణ స్వరాజ్యపక్షమును మొదట ఏకీభావము కలుగ వలెను. పిమ్మట సారెండుపక్షములవారు కలిసి తక్కిన అన్ని పక్షములవారికిని ఆహ్వానపత్రాలను బంపవలెను. అందువలన నే నును స్వరాజ్యపక్ష నాయకులునుమాత్రమే మొదట నాలుగించితిమి. బహిష్కరణపక్షము వారితోగూడ నేనాలించించి యుండలేదు. ఎంగరాష్ట్ర బహిష్కరణపక్షము వారితోడను, సత్యానంద బోసుగారితోడను మాత్రమే నేనాలించించితిని. బహిష్కరణపక్షమువారు రందరిని సమావేశపరచి వారిని ఒప్పించుట తగిన అనుకూలమాడ నాకు కలుగలేదు. కాన నేనందు లకు ప్రయత్నింపలేదు. నావ్యక్తి అభిప్రాయమును మాత్రమే ప్రకటించితిని. దానిని దేశీయాలిపుడు గమనించి యుచితా నుచిత నిర్ణయము చేయుగలరు.

మాప్రకటన మొక విజ్ఞప్తియే

స్వరాజ్యపక్ష నాయకులును నేనును కలిసి ప్రకటించిన ఒడంబడిక కాంగ్రెసులోని రెండుపక్షములకును యితరపక్షముల కునుగూడ విజ్ఞప్తియే యగుచున్నది. ఇప్పుడైన అన్ని పక్షములవారినిగూడ సమావేశముజరుగవలెను. ఈనెలలో జరుగనున్న భారతకాంగ్రెసు సంఘసభలో బహిష్కరణ పక్షమువారు తమ భావములను వెల్లడించెదరు.

ఎల్ల వారునురాగోరెదను

కాంగ్రెసుసంఘ సభ్యులుమాత్రమేగాక దేశమునందలి వివిధపక్షముల ప్రతినిధులందరూ పాశ్చాత్యసంఘప్రతినిధులును గూడ ఆసక్తులారాలసినిగోరుచు భారత కాంగ్రెసుసంఘాధ్యక్షుడు మాలానాథపామ్మగారిగారు ప్రకటనయొకటిచేసిరి. నేను స్వరాజ్యపక్ష నాయకులునుకలిసి చేసినప్రకటనమును ఆసక్తులారు సద్భావముతో విమర్శింపవలసియున్నది. మాఒడంబడిక యే నిర్ధారణయని ఎవ్వరునుకలగూడదు. స్వరాజ్యపక్షమువారిని నమ్మునుమాత్రమే ఆడంబడికబంధించునగాని మరెవరిని బంధించును. తక్కినవారు మాకునచ్చతెప్పుటకు ప్రయత్నింపవచ్చును. అన్ని పక్షములవారునుకలిసి పనిచేయుటకును ఆరీతిగా మన ఆశయము నిర్ధించుటకును వంగరాష్ట్ర ప్రభుత్వనిర్బంధచట్టము తగిన ప్రత్యుత్తర మిచ్చుటకును అరాజకులను సర్వార్థమునకు మరల్చుటకును అనుకూలించునట్టిదియు యంతకంటె ఉత్తమ మగునట్టిదియు నగుపద్ధతి నెవరైన నూచించినచో నేనుగాని స్వరాజ్యపక్షమువారుగాని ప్రతిమాటలను గా నుండము. కావున దేశీయ నాయకులందరును ముఖ్యముగా బొంబాయిలో జరుగు భారతకాంగ్రెసు సంఘసభకువచ్చి తగిన సలహా నీనుగోరెదను” అని మహాత్మాగారు ండితమోతీ (హిందు)

ండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారు

వంగరాష్ట్ర నితి

“ండితమోతీలాల్ గారు రాజప్రతినిధియు నిర్బంధ సానున కనుమతియుటలో వారి యుద్దేశమేమి యుండి న దాని నమలుజుపుచున్న రాజభక్తులగు నుద్యోగులు స్వరాజ్యపక్షమునైన నే దానిని ప్రయోగించుచున్నారనుటకు నా జ్ఞి సందియములేదు. నేనును అరాజక కుట్రలనందించి జాడ కనుగొనజాలకపోవుటచే ఇతరులను బాధించుటలను అరాజకులకు భీతి కలిగింపవలెనను యొకటి ఉద్యోగులతోచియుండవచ్చును. ఏమైననుసరే యితర విధములచే రాజ్యపక్షమువారిని దొరతనమువారు లొంగదీయజాలక పుటచే యిరీతిగా వారాపక్షమును లొంగదీయ జాలదు. గ్రుగాని వారి ఆలోచన చాల అవివేకము. ఇట్టి కార్యముల అరాజకులు చేపరక, స్వరాజ్యపక్షము లొంగదు.

రెండు ముఖ్యవిషయములు

రెండు ముఖ్యవిషయములు స్పష్టముగా తెలియుచున్నవి. విప్లవముపట్ల చోకారము నెంతవెల్లడించినను ఎన్నియున్న లను కల్పించినను యారెండు ముఖ్యవిషయములను మరుగుపరచ వలదు. (1) అట్టిబరు 25 వ తేదీని కలకత్తాలోను మరీచాలపట్టణములలోను చాలమందిని అరెస్టుచేసిరి. చాలయింద్రను సోదాచూచిరి ఇతరదరాజకులని భృషపడినవారిలో కొక్కఁగునుగూడ ఆరెస్టుచేయబడినవారిలో లేదు. పి స్టో థ్స్, రిపాల్స్, బాంబులు మున్నగునవియును దొడకలేదు. ఈఅయంధములను విస్తారముగా విచేతములనుండి తెప్పించిరి ఉద్యోగులకు అనుమానముకలదు. (2) మొదటికోశాన ఆరెస్టుచేయబడిన 72 మందిలో 60 మంది స్వరాజ్యపక్షమువారిలో నున్నట్లునును స్వరాజ్యపక్షమువిషయమున క్రేడ్లగా పనిచేయుచున్నవారును. మిగిలిన 12 సరిలోను ఒకరిద్దరు బహిష్కరణపక్షమువారు. వంగరాష్ట్రప్రభుత్వమునకు ప్రతికూలముగా స్వరాజ్యపక్షము వారు తారతమ్యమున జరిపిన సత్కారమున వారు పనిచేసి యున్నారు. నేనుకాగూకా వాకబుచేసియే యీ మొత్తము లను తెలుపుచున్నాను.

స్వరాజ్యపక్షమువారిని ముగ్గురిని మాత్రమే ఆరెస్టు చేసి రని కలకత్తా నగరమునందలి ఆంగ్లో యండిషను దినపత్రిక యొకటి ప్రకటించిన వార్తలో నిజ మెంతమాత్రమును లేదు. ఆరెస్టు చేయబడినవారిలో చాలమందిని వారిబంధువులు చూడ గోరగా ఉద్యోగులనుమతినియ్యలేదు. వారిలో కొందరు పోలీసు యంత్రములో తగుల్కొని ఆట్రావరు అవతారములతో బయటికి రావచ్చును. అట్లు వారు మారుమూల ధరించిచ్చి తమకు స్వరాజ్యపక్షముతో సంబంధమేమియునులేదని చెప్పిన ను, స్వరాజ్యపక్షమువారికి అరాజకులతో గట్టి సంబంధము న్నదని చెప్పినను ఎవ్వరును విస్వయమునొంద నవసరములేదు. పోలీసు మరలలో దూషారతము పొందినవారేపనినైనను చేయగలుగుదురునుట నిశ్చయము.

బహిరంగమున న్యాయస్థానమున విచారణ జరుగనపుడు యిట్టివా రేమి చెప్పినను కాదనువారుండరు. “స్వరాజ్యపక్షమువారికి అరాజక కుట్రలతో సంబంధము కలదని దొరతనము నకు స్పష్టముగా తెలిసినదిగాని పక్షము వారందరిత్రై నకు చర్య జరుపుటకు దయామయులగు దొరతనమువారు పూనుకొనలేదు” అని ముందెన్నడైన రాజప్రతినిధిగాని గవర్నరుగాని మరియొకప్రకటన ము చేయవచ్చును.

ఒడంబడిక

“అన్ని పక్షములవారును కాంగ్రెసులో చేరి ప్రభుత్వ కఠినవిధానమును ప్రతిపఢించుట సాధ్యపడుటకే ఆడంబడిక ను ప్రకటించితిమిగాన దానిని దేశీయులు సరిగాగ్రహించిన చో అది తప్పక నెరవేరగలదు. భిన్నాభిప్రాయములకేమాత్రమ వకాశమున్నను అట్టివిషయముల నన్నిటినిగూడ మేమువదలికేసితిమి. అన్ని పక్షములవారును కాంగ్రెసులో చేరుటకు నీలుచేసితిమి

దేశములో పని

కాంగ్రెసులో రెండుముఖ్యభాషలుండును. శాసనసభలలో పనిచేయున దొకభాష, దేశమునపనిచేయునది రెండవభాష. దేశమున పనిచేయు విషయమునసాంధ్యమహమ్మదీయ మైత్రిని అన్వయ్యతా నివారణమును గూర్చి పనిచేయుటకు ఏపక్షమున కునుగూడ అభ్యంతరముండదు. నాలుగువరులకు బట్టలునేయుట ఖద్దరు కట్టుకొనుటగూడ అవసరమేనని అన్ని పక్షములవారును చాలవరకైన నొప్పునకమానరు. అందులకు తగిన కారణములు ప్రకటనమునందే వివరింపబడెను. కాంగ్రెసులో అన్ని పక్షములవారును యూమూడువిధములపనులను దీక్షగా నెరవేర్చవలెను. అంగ తక్కిన పనులనున్నిటిని వదలి వేయవలెనని అర్థముకాదు. వంగరాష్ట్రమున నిటులు అక్రమముగ కఠిన శాసనముల నమలుజుపుచున్న కాంగ్రెసువారు మిన్నకుందుని

తలంప గూడదు. వారలు లయి న్ను కుం డ ఈకఠినచర్యలను తీవ్రముగా నిరసించెదరు. ఈకఠి సనములను రద్దుచేయు వరకును అన్ని పక్షములవారును గూచానిని తీవ్రముగా నిరసించుచుందురనియే నేనునమ్మెదను. రందరును కలిసి తమకీష్టము వచ్చిన తీర్మానము నాకూని వచ్చును.

అసహాయోద్యమము

అసహాయోద్యమము అపాలలో నున్నచో 1920 కాంగ్రెసునువదలినవారు మరల కాంగ్రెసులో చేరుట కభ్యంతరముకలుగును. ఇప్పుడా ఉద్యమమును విరమించుటచే అన్ని పక్షములవారును కాంగ్రెసుసభలో తమ భావములను తెలుపుటకు సభను వశపరచుకొనుటకు ను గూచిలేర్పడును. విచేత్యత్రై బహిష్కరణము మాత్రమే అనులోమందును. ఖద్దరు బట్టలను బాగుగా వ్యాపించిచేసి ఆవిధనగానే బహిష్కరణము సాగించెదరుగాని వికటింగ మున్న పద్ధతుల నవలంబింపరు. అందుకే బహిష్కరణ శబ్దమును నేము వాడకుండ “విచేత్యములతో తయారైన బట్టలను ధరింపగూరు” అను వాక్యమును మాత్రమే వాడితిమి.

శాసనసభలలో పని

స్వరాజ్యపక్షమువారు కాంగ్రెసువారి పక్షమున శాసనసభలలో పనిచేయవలెనని నిర్ణయించబడెను. స్వరాజ్యపక్షము కాంగ్రెసులో ముఖ్యభాగముగా అంగీకరింపబడెను. ఇందులకు కొందరాక్షేపించిరి తెలిసినగాని దీనినిగూర్చి రెండు పక్షములవారికిని జరిగిన వాదమును గమనించినవారు ఎటుల ఆక్షేపింపగలరో నేను గ్రహింపజాలరున్నాను. 1920 లో కొంతమంది కాంగ్రెసునువదలిపోయినట్లు స్వరాజ్యపక్షమువారెన్నడును కాంగ్రెసును వదలిపోలేదు. అటులకాంగ్రెసును వదలిపోయిన వారినిగూడ మరల కాంగ్రెసులో చేర్చుకొన దలచినపుడు కాంగ్రెసులో నున్న రెండుపక్షములను ఏకీభరింప జేయుట ముఖ్యకర్తవ్యమునని వేరుగ తెలుప నవసరములేదు. స్వరాజ్యపక్షమువారు కాంగ్రెసులో నుండిన ఒకభాగము. వారిలో చాలమంది యిప్పుడు అన్ని శాసనసభలలోను సభ్యులుగా నున్నారు. శాసనసభలకు వెళ్లుటవరకుని వారు గట్టిగా నమ్ముచున్నారు. కావున శాసనసభలకు సంబంధించిన పనులను ఆపక్షమునకు వశపరుచుట సహజము. ఇప్పుడు కాంగ్రెసును వదలినట్టి పక్షములలో శాసనసభలకు వెళ్లగోరువారు కాంగ్రెసులో మరలచేరినచో వారికే స్థానమియ్యబడునని కొందరడిగిరి. వారందరును స్వరాజ్యపక్షమువారితో ఆలోచించి సభలలో జరుగవలసిన పనినిగూర్చి అంగీకరింప గలిగినచో అట్లంగీకరించుట ఉత్తమపద్ధతి. అప్పుడు వారందరును స్వరాజ్యపక్షమున మిలితమయ్యెదరు. అది కుదురనిచో వేరువేరు పక్షములవారు యిష్టానుసారము శాసనసభలలో పనిచేసెదరు. ఇప్పుడు స్వరాజ్యపక్షమే దేశమున ప్రాముఖ్యతను బడసియున్నదిగాన నాప్రాముఖ్యమందునంతవరకును ఆపక్షమే శాసనసభలలో కాంగ్రెసు ప్రతినిధిపక్షముగా నుండును.

జాతీయమహాసభ

భారతదేశమున జాతీయమహాసభయను నేరు కాంగ్రెసుకేగాని మరిదేనికీని వర్తింపదు. ఆసభ తనవిధులను నెరవేర్చుటకు దొరతనమువారు దానిని నిరోధించుచున్నంత కాలమును శాసనసభానకూలపక్షములలో అధికసంఖ్యచే ఆమోదింపబడి హెచ్చుమందిని శాసనసభలకు పంపగలపక్షము (ఇప్పుడు స్వరాజ్యపక్షమే అట్టిపక్షము) ద్వారా కాంగ్రెసు శాసనసభలలో పనిచేయుచుండును. రాజకీయస్థితి యిప్పుడెటులున్నదో అటులే కొంతకాలమువరకు నుండునగాని ఇంతలో మారదుగాన శాసనసభలకు ఎన్నుకొనబడిన ప్రజాప్రతినిధులలో జాతీయభిమానులందరును శాసనసభలలో జరుగవలసిన పనినిగూర్చి ఏకీభరించుటకు నాకు ప్రబలమగు నిరోధమేదియును కనబడుటలేదు.

కాంగ్రెసు సభ్యత్వమున కర్హత

కొన్ని కొన్ని వేళలలో ఖద్దరునే ధరింపవలెను అను నిబంధనలో కష్టమేమియును లేదు. ఇప్పుడు ఖద్దరులో చాలసన్నరకము బట్టలుగూడ దొరుకుచున్నాయున్నవి. ఇక సాలకు నాలుగణాలకు బదులు నెలకు 2000 గజములు నూలు పంపవలెనను మరతులోగూడ యిట్లుంది ఏమియును కనబడదు. ఖద్దరు వలన చాలలాభము కలదని నాకు గట్టి నమ్మకమున్నదిగాని కొంతమరికట్టి నమ్మకములేదని గూడనే నెరుగుదును గాని ఆపని చేయుట అక్రమమని తలంపువారెవరునుండరు. కాన నుహా

తొలి సంక్రమణి చేయుట కీపద్ధతి కందరు సంగీకరింతురనియే నేను నమ్మెదను.

ఇతరులతో ఆలోచించుట

ఇతరపక్షములవారితో ఆలోచింపకుండనే మేమీ ప్రకటనమును జేయుట అనుచితమని కొందరనిరి. అట్లు చేయుటకు గల యిబ్బందిని వారుసరిగా గుర్తింపలేదు. మొదట కాంగ్రెసువారు తమలో భేదాభిప్రాయములను రద్దు పరచుకొని పిమ్మట యితరులను పిలుచుటవ్యాయము. భారత స్వరాజ్యపక్ష కార్యసంఘమువారికిని మహాత్మునకును జరిగిన ఒడంబడికను మేము ప్రకటించితిమి. దానిని భారత కాంగ్రెసు స్థాయిసంఘమువారును భారత స్వరాజ్యపక్ష స్థాయిసంఘమువారును గూడ ఆమోదించినవేగాని అది స్థిరపడదు. ఈరెండు సంఘముల సభలను యీనెలలోనే బొంబాయిలోనో ఢిల్లీలోనో జరుగును. ఇతరపక్షముల నాయకులను ఏపక్షమునకును చేరని దేశీయ నాయకులను గూడ ఆహ్వానింపబడుదురు. ఈరీతిగా అన్ని పక్షములవారిని సమావేశపఱచి ఏకీభవించ జేయుటకు నిష్కపటముగా ప్రయత్నించుచేయబడును" అని పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు కలకత్తానుండి అలహాబాదు లాగానే తెలిపిరి.

(అ. ప్రె.)

పెట్లడు తాలూకా రైతులసభ

జనవరి 15, 16 తేదీలలో జరుగును

బోధా సంస్థానమునందలి పెట్లడు తాలూకా రైతుల సభ సోజిత్రాలో జనవరి 15, 16 తేదీలను జరుగును. ఆసభకు పెట్లడు మహాత్ముడును మాలానా మహమ్మదాలీగారును గూడ అంగీకరించిరి. (అ. ప్రె.)

వైకం సత్యాగ్రహము

జతవారి ప్రయాణము

11 వ తేదీ సాయంకాలమునకు వైకంజత త్రివేండ్రము చేరినది. సన్యాససంఘమువారు పట్టుముకడకు ఎదురుగా వెళ్లి జతవారిని ఈరేగింపుతో త్రివేండ్రము తీసికొనివచ్చిరి. నగర కోయిలనుండివచ్చిన జతగూడ వైకంజతతో కలిసెను. వారందరును శంఖముఖంధ్రులై సహన కేసి. రాత్రి 7 గంటల కంటే బహిరంగసభ జరిగినది.

జతవారి ప్రతినిధులు నేడు (21 వ తేదీ) ఉదయము 8 గంటలకు మహారాణీవారిని పిమ్మటడివాను గానిని సందర్శించెదరు. నేడు సాయంకాలము మైదానమున బహిరంగసభ జరుగును. అల్లరులు జరుగకుండు ఏర్పాటుచేయవలెనని పోలీసుకమిషనరు ఉత్తరువుచేసెను. (అ. ప్రె.)

దుర్గరణము

ఇద్దరు యువకులు చనిపోయిరి

వారకాసి, నవంబరు 11—వారకాసియందు భాద్రాని యనుబోలెటట్లొందిన ఆపదచే యిద్దరు యువకులు చనిపోయిరి. కుష్టిపట్టులాటిజరుగుచుండెను. అదిచూచుటకు వెక్కిరిండుగుమి గూడిరి. దగ్గరనున్న నూతిమీద వేయబడిన రాయిపై చూచుటకు వచ్చినవారిలో కొందరు గూర్చుండిరి. రాయి విరిగిపోవుటచే మార్పున్న వారందరు నూతిలో బడిపోయిరి. ఇద్దరు యువకులు తక్షణమే మృతులైతిత్తగినవారిని బహుప్రయాసముమీదటై తుడిచిరి. రక్షింపబడినవారందరకును స్వల్పముగా గాయములు దగిలెను. (అ. ప్రె.)

నెర్బియాదేశపు యేనాదులు

జూలిపుట్టించు వీరి దురవస్థ

రంగూను, నవంబరు 11—మోరేనువార్త యిట్లు తెలుస్తున్నది:— యస్. యస్. "కలకత్తా" అను డచ్చి ఓడసరకుతో మోరేనువార్తచేరెను. ఈఓడలో జావాద్వీపమునుండి వచ్చిన నెర్బియాదేశపు యేనాదులు (gipsies) గలరు. పురుషులు స్త్రీలు పిల్లలు మొత్తముమీద 12 మంది గలరు. వీరుపాదులను నాడుచును పట్టణములో బిచ్చమెత్తుకొనుచున్నారు. జపానులో భూకంపమువచ్చినప్పుడు వీరిక్కడగలరు. విశోదములను ప్రదర్శించుటకై వీరు జపానుతోయిరి. కాని భూకంపముచే వీరికి స్థితితెయు నాశనమయ్యెను. ముగ్గురు పురుషులునుగూడ చనిపోయిరి. నిరాధారులుగనున్నవీరికి జావాద్వీపము చేరిరి. అక్కడనుండి "కలకత్తా" అను ఓడమీద మోరేనువచ్చిరి. (అ. ప్రె.)

ఆంధ్రపాండిత్యచారకుల సమ్మేళనము

14, 15, తేదీలందు గుంటూరునందు గూడును

శ్రీయుత పట్టాభిసీతారామయ్యగారి రధ్యక్షత వహింతురు

ఆంధ్రపత్రిక సంవత్సరాది సంచిక

అర్యులాహా!

ఎప్పటి తీరున రాబోవు 'కోధన' సంవత్సరాది సంచికను బ్రకటింపబోవుచున్నాము. అందు సారస్వత, సాంఘిక, రాజకీయార్థికాది విషయములకు సంబంధించిన వ్యాసములు ప్రకటింపబడును. తాము పూర్వమువలెనే దయతో నమూనాములగు వ్యాసములతో సంచిక నలంకరించి మాయుద్యమమునకుఁ దోడ్పడఁ బ్రార్థితులు.

ఈ సంచికయందు విషయవిభాగమును గావించి యేవిభాగమునకు సంబంధించిన వ్యాసముల నావిభాగమునందే ముద్రించి ఉగాడినాటి కాండ్రుల కర్పింపఁ దలచినాము. నియమిత కాలమునకుఁ బూర్వమే వ్యాసము లన్నియు మాకుఁ జేరినగాని విషయవిభాగమును గావింప ననుకూలము గానేరదు. సంచికాముద్రణ మారంభించిన పిదపఁ బంపువ్యాసములను సంచికయందుఁ జేర్చుటకు వీలుండదు. కావున వ్యాసములు 1924 డిసంబరునెల 31-వ తేదీలోపల మా కందవలెను. ప్రతివ్యాసమునను 'సంవత్సరాది సంచికకు' అని వ్రాసియుండవలెను. వ్యాసములును, వానికి సంబంధించిన చిత్రములును, ఇతర చిత్రములును సంపూర్ణవివరణములతో నియమిత కాలమునకుఁ బూర్వమే మాకుఁ బంపుదురుగాక యని ప్రార్థించుచున్నాము. చిత్రములను మాత్రమే ప్రకటింపఁ గోరువారట్టి చిత్రములను వాని సంపూర్ణవివరణములను నియమిత కాలమునకుఁ బూర్వమే పంపవలెను.

కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు, ఆంధ్రపత్రికాధిపతి.

సహాయ నిరాకరణమును వెనుకబెట్టుట

మహాత్మాగాంధీ, దేశబంధుదాసు పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు ప్రకటించిన విశ్వాసము రెండు భాగములుగా విభజింప వచ్చును. ఒకటి, అన్ని పక్షములవారు ఐకమత్యము గ నుండవలసిన ఆవశ్యకతను చెబుచు ఉపోద్ఘాతము. రెండవది జాతీయైకమత్యబలమంతటితో నిర్బంధవిధానము నెదుర్కొన వలెనని చెల్లము కాంగ్రెసునకు శిఫార్సుజేయుట. ఈరెండింటి యందు నూతనాంశ మేమియు లేదు. స్వరాజ్యవాదులకార్యక్రమము సంగీకరించి ఐకమత్యముగా నుండవలసినదని స్వరాజ్యపక్షమువారు మొదటినుండి నడుపుచున్న కారణములే మొదటి భాగమునందు మరల పేర్కొనబడినవి. రెండవ భాగమునందు 'యంగు ఇండియా' పత్రికలో మహాత్ముడు వ్రాయుచున్న వ్యాసముల సారాంశము పేర్కొనబడినది. ఒకమార్పు గలదు. నూలుపడుకుట సభ్యత్వపు అర్హతగానుంచుటకుబదులు నూలుపడిన చాలాననిరి.

ఉపోద్ఘాతము యీ వాక్యముతో ప్రారంభించబడెను. "దేశమప్రతికూలమార్గములలో పనిచేయువిధిసంఘములు గల్గి యున్నది." వేర్వేరు పద్ధతుల ననుసరించుట ప్రతికూలమార్గముల ననుసరించుట యెట్లుగనో మాకు తెలియకున్నది. అట్టిప్రతికూలత యున్నచో మనము సరియైనమార్గము తెలిసికొనుటకుమార్గదర్శని యేదో నిర్బంధవిధాన పునరుదారణ సమయము సహాయనిరాకరణము విరమింప జేయుటకంటె పునరుద్ధరించుటకు అనుకూల పడు సమయము కాదని నిర్ధరించుట యెట్లు? భేదాభిప్రాయములు వొడముటచే ఐకమత్యము స్థాపించుటకు అసహాయాద్యమకార్యక్రమ మంతయు, విదేశప్రత్యముల కట్టుకూడదను వరతుత్పత్తి, వెనుకబెట్టుటయే సాధనమని భావించుట దుస్థరము. ఇంకొకవారు మేమున కాంగ్రెసులో రెండు పక్షము లేర్పడుట దేశహితైకసాధనకు హానికరమని. జాతీయజీవనాభివృద్ధి చెందుకొలది రాజకీయపక్షము లధికమగుచుండును. గాంధీగారు చెలిపినట్లుగా నైతికాభిప్రాయముల నుండి రాజకీయములను వేరుజేయుటకు వీలు లేనిచో, ముప్పదిమాడకోట్లమంది ప్రాతీనిధ్యము వహించు కాంగ్రెసు సంస్థయందు సంపూర్ణ యేకీభావముండునని భావించుటకు వలనపడదు. ఏపక్షమునకు చెందినవా రాపక్షకార్యక్రమమునందు స్థిరవిశ్వాసముగలిగి యున్నచో నిజమైన బలముచేతురును, కాంగ్రెసులో రెండుపక్షము లున్నవను విషయము మన రాజకీయాద్యమమును ద్వివిధముగా నర్థము చేసికొనవచ్చుననియు దానిని సాధించుటకు మిథ్యవిధ

మార్గములు గలవనియు వెల్లడిజేయుచున్నది, ఏదేశమయిన ఆధ్యాత్మికసాధనలబట్టి స్వాతంత్ర్యమును సంపాదింప గోరునపుడు భేదాభిప్రాయములను నిరసించగూడదు. అనుగ్రహింపవలెను.

మరొక విషయము. కాంగ్రెసు జేడిపై కలియున్న రెండుపక్షములు తమప్రత్యేక కార్యక్రమముల జరుపనున్నను (గాంధీగారి యభిప్రాయములు మాకు జోధపడినంతవరకు) యేమి తెలిసినదని? బహిష్కరణవాదులు బహిష్కరణములగుర్చి బోధింపరాదట. ఐకమత్యము పేరిటబహిష్కరణ వాదులుమాత్రము తమకార్యక్రమమును వదలకొనవలసి యున్నది. వారు యితర కాంగ్రెసుపక్షమువారితో సరిహద్దునమైన పరతులపై కలసియుండుటకువీలులేకుండు ప్రతిబంధకము లేర్పడెను. బహిష్కరణ పక్షము ఆసహాయవాదులకార్యక్రమమును కాంగ్రెసుసభ నిషేధించినచో వారు ఆత్మగౌరవమున్న వారయినచో కాంగ్రెసుసభ్యము నుండి విడిపోవలసి యుండును.

చివర విషయమేమన, ప్రభుత్వము వారు ప్రారంభించిన నిర్బంధవిధానమునకు గాంధీస్వరాజ్యవాదులసమిష్టిప్రకటన యెట్లు ప్రత్యుత్తరము కాగలదో మేము తెలిసికొనజాలకున్నాము. ఇదివరకు చెలుపబడిన నూతనాంశములేయు దీనిమూలమున ప్రబోధించుట లేదు. "కేంద్ర రాష్ట్రీయ కాసనసభలలో స్వరాజ్యపక్షమువారు కాంగ్రెసు తరపున కాంగ్రెసు సంస్థలలో నొక భాగముగా నుండి పనిచేయుచుందురు" అనుమాన ప్రభుత్వమువారిని నిర్బంధవిధానమునకు ప్రోత్సహించినట్టి పరిస్థితులను పెంపొందించును. కాసన సభలద్వారా సక్రమాంధోళనకు కాంగ్రెసు అంగీకరించినచో కాంగ్రెసు ప్రస్తుతమున్న పరిపాలనాపద్ధతిని తద్వారా కార్యనిర్వాహకుల కోసంగబడుచున్న నిరంతరభాధికారమును అంగీకరించు ననుమాటయే అట్లంగీకరించినచో గతనాలుగేండ్లనుండి కాంగ్రెసు వెలుచుచ్చుచున్న ప్రభుత్వ రాజకీయాధిక్యత నిరసనను ఆర్థవిహీనమగును. కాసనసభలలో నిరసనము చెలువుట కన్న అధిక మేమియు చేయజాలనపుడు మననిరర్థకత బట్టబయలును. కాంగ్రెసు నాయకులు సుక్రమాంధోళనకు కాంగ్రెసుకును సంబంధమున్నటువలన ప్రస్తుత నిర్బంధవిధానమును నిరర్థకతరముగా కొనసాగింపవచ్చునను అధికారుల యభిప్రాయము జలపడును. కావున యీప్రకటన జాతీయోద్యమమును వెనుకబెట్టుటయే గాక ప్రభుత్వమువారి మనములకు సచ్చితోడ్పడాలకుం డెనని మాడ మేము భావింపవలసివచ్చును. (సర్వేపల్లి)

ఆంధ్రపత్రిక

1924 నవంబరునెల 12-వ తేదీ

బుధవారము

బాల్టువినుగారు సమర్పించుట

తేజస్వరూపులైన బాలనాథమున ప్రారంభమయిన బెంగాలు నిర్బంధములు బాల్టువినుగారి వారి పరిపూర్ణ సానుభూతిని బడయు నని తెలిసిన విషయమే. గిల్లుహాలో ముచ్చటించుచు బెంగాలు ఆర్డినెన్సు ప్రయోగమును బాల్టువినుగారు సమర్పించిరి. పలుతావుల హిందువులకును మహమ్మదీయులకును మధ్య భారతములు చెలరేగెనని బాల్టువినుగారు పలుకుచున్నారు. ఇట్టి తావులం దెక్కడను ఆర్డినెన్సులను ప్రయోగించినట్లు గానరాదు. వీరియం దవనరము లేని చట్టము బెంగాలులో నేల యవనరమయ్యెనో తెలియదు. సంస్కరణములను భగ్నపరుచుటకు అతివాదులు పూనుకొనినట్లు బాల్టువినుగారు చెలిపిరి. నిర్బంధముల నుపయోగించుట కిదియే కారణమని స్పష్టమగుచున్నది. పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూ గారు అస్సామీయకుడు ప్రెస్టు ప్రతినిధితో ముచ్చటించుచు ప్రత్యేకముగ స్వరాజ్యపక్షముపైని నిర్బంధములెట్లు ప్రయోగింపబడనో సూచించిరి. 72 మంది నిర్బంధితులలో అరువదిమందికిపైగ స్వరాజ్యపక్షమువారు గలరట. వీరిలో పలువురు స్వరాజ్యపక్షయోధులును కార్యనిర్వాహకులును గలరు. మిగిలినవారిలో తారకేశ్వర నత్యాగ్రహమునందు పాల్గొనినవారు గలరు. అహింసను సాధనముగ గైకొనెడి ఇందరు స్వరాజ్యపక్ష సభ్యులు అరాజకోద్యమమునందు పాల్గొనుచున్నారని నమ్ముట దుర్లభము. రీడింగు ప్రభువుగారి కెట్టియూహా ఏర్పడినను ప్రజలు వారి భావములతో నెంతమాత్ర మేకీభవింపజాలరు.

స్వరాజ్యపక్షమువారిపై చర్య దీసికొనలేదని వాదించుటవలన ప్రయోజనము లేదు. స్వరాజ్యపక్షసభ్యు లింతటి ద్రోహులగుచో, వారిని మామూలు చట్టములక్రింద విచారించి సంక్షేప నివర్తి గావించుట ముఖ్యము. బాల్టువినుగారి విషయమై ముచ్చటించుచు, సక్రమాశయములను సక్రమపద్ధతుల ననుసరించి పొందదలచిన వారిని నిర్బంధచట్టము బాధింపదని తెలుపుచున్నారు. వీరి నుడువులు క్రొత్తవిగావు. హైందవాధికారు లీవిషయమును మొదటినుండియు జెప్పచునే యుండిరి. సక్రమాశయములనిన నర్థమేమి? స్వరాజ్యము సక్రమాశయ మగునా, కాదా? సక్రమపద్ధతు లనిన, నర్థమేమి? దౌర్జన్యరహితము లగు పద్ధతులన్నియు సక్రమపద్ధతు లనియే ఎంచవచ్చును. అందులో స్వరాజ్యపక్షమువారు శాసనసభలలో బ్రవేశించి, సాధ్యమగుపుడు సహకారము సలుపుచున్నారు. లేనిసమయములలో నిరోధించుచున్నారు. శాసనసభలలో మంత్రులవేతనములను నిరాకరించుటగాని పన్నులను నిరాకరించుటగాని సక్రమాందోళనమే యగును. స్వరాజ్యపక్షమువారు సంస్కరణముల

క్రింద తమకుగల యవకాశములను మాత్రమే ఉపయోగించుచున్నారు. ఇతరదేశముల పార్లమెంటు సభలలో నిట్టిచర్యలు సక్రమములనియే అంగీకరింపబడుచున్నవి. అట్టితరీ, స్వరాజ్యపక్షమువారిని నిర్బంధింపనేల?

బాల్టువినుగారు హైందవాధికారులు చెలిపెడి సంగతులనే మరల వివరించి బలపరుచుచున్నారు. కన్సర్వేటివు ప్రభుత్వముక్రింద ఇంతకన్నను వేరుగ జరుగుననిభారతీయులంతలచియింపలేదు. ఇట్టి సీతిలో భారతీయు లందరును తమకు తోడ్పడవలయు నని బాల్టువినుగారు కోరుట వింతగాదా? బెంగాలులో మంత్రీపదవిని నిర్వహించిన నర్. పి. మిత్రుగారు వ్రాసినట్లు, చాలకాలమునుండియు అధికారవర్గము ప్రజలతో అసహాయము నవలంబించుచున్నది. ప్రజల అసహాయము ప్రారంభమై ఎంతకాలమో గాకదు. అధికారవర్గము తన అసహాయమును విడువనంతకాలము, ప్రజలు తోడ్పడుట పొనగదు. నిర్బంధవిధానమును పూర్తిగ విడనాడి, బాల్టువిను ప్రభుత్వమువారు సహకారమునకు అనుకూల వాతావరణము గలిగింపవలెను. హెయిల్ గారు గుర్తించినరీతిని నిర్బంధముల విఫలతను గుర్తించవలయును. దౌర్జన్యము నణచివేయుటకు బాల్టువిను గారు క్రమభంగిని పూనుకొనవచ్చును. కాని అనుమానముమీద ప్రజలను నిర్బంధించెడి అధికారమును అధికారుల కిచ్చుట మహాప్రదవకర మని ఎంచవలయును. అరాజకోద్యమ మున్నయెడల, దాని నణగ ద్రొక్కుటకు ప్రజాశయనిరోధము గాక, ప్రజాశయ సాఫల్యమే ముఖ్యమార్గము. తీవ్రనిర్బంధప్రయోగమువలన, విరుద్ధఫలితము గలుగుట దప్ప వేరులాభ ముండజాలదు.

బాల్టువిను గారు ప్రజాశయసాఫల్యమునకు బూనుకొనెద మని చెప్పురయిరి. మీదుమిక్కిలి నర్విసు యద్యోగుల కష్టములగూర్చి వీరు కండ్ల నీరుగార్చుచున్నారు. మున్నందు వీరి ఆర్థికస్థితిని చక్కజరుపవలయునట. మిగిలిన ప్రశ్న లన్నియు నెటుబోయినను సరియే. సివిలు నర్విసు సభ్యుల సౌకర్యములు సఫలమయిన జాలును గాబోలు! నర్విసు సభ్యులు సత్యధికవేతనాదుల నిదివరకే యనుభవించుచుండిరి. వారి కింకను వేతనములను బెంచి కడుబీదయగు హిందూదేశపుభారము సతిశయింపజేయవలె ననుట ఎట్టి వివేకమో చెలియకున్నది. సివిలునర్విసు సభ్యులు చేసెడి త్యాగ మేమూల గలదో తెలియదు. వెంటనే ఈవిషయమై ప్రభుత్వమువారు ప్రకటన గావించెదరని బాల్టువిను గారు అభయ మొసగుచున్నారు. బాల్టువినుగారి పరిపాలనమునందు ఏమి జరుగనున్నవో తెలుపవచ్చును. నిర్బంధాధిక్యమును, స్వపరిపాలనసంపాదనాప్రయత్ననిరోధాతిశయమును, నర్విసు సభ్యుల వేతనాధిక్యమును, ముఖ్యముగ జరుగును. అడుగున బడిపోయిన ఇంపీరియల్ ప్రిఫరెన్సు పద్ధతిని వీరు మరల శోధనాత్మక సూచనలు గలవు. దేశమున కక్కరలేని వెంట్రప్రదర్శన పునరుద్ధారణ జరుగవచ్చును. బాల్టువినుగారి సంకుచితాభిప్రాయములును, వారివైఖరియు ముందే తెలిసియుండుటచే, వారిచర్య లికముందు భారతీయుల కాశ్చర్యము కలిగింపజాలవు.

గాంధీ దూషణ

గాంధీదాసు ఒడంబడిక, ఆంగ్లో హైందవపత్రికలకు మిక్కిలి ఆశ్చర్యము గలిగించుచున్నది. హిందువులకు మహమ్మదీయులకువలె, స్వరాజ్యపక్షము వారికిని బహిష్కారపక్షమువారికిని సంయోగము గుడిరెననువార్త ప్రజాశయ ప్రతిపక్షులకును, నిర్బంధప్రియులకును తీరని యాశాభంగము కలిగించియుండును. స్వరాజ్యపక్షమువారికి గలిగిన యావదనమయమున, దేశమంతయు నేకమగు నని యు, సంయోగావశ్యకతను గుర్తించు ననియు వీరు హించియుండరు. డిల్లీలో హిందువులకును మహమ్మదీయులకును సంయోగము గుదురుటయు, కలకత్తాలో రాజకీయపక్షములకు రెంటికిని ఒడంబడిక గుదురుటయు, ప్రతికూలురకు మిగుల దురదృష్టములే. డిల్లీ యందేమి, కలకత్తా యందేమి, గాంధీ మహాత్ముడు చూపిన మహోన్నతభావములవలననే, మరల కలయిక సాధ్యమయ్యెను. మహాత్ముడు లొంగిపోయినందులకు, ఆంగ్లో హైందవ పత్రికలు చూపెడి ఆతురమునకు కారణముగ్రహింపవచ్చును. ఇది మహాత్మునిపై దయచే గాక, జాతీయసంయోగముపై గల విముఖతచేతనే ప్రేరేపింపబడెనని చెప్పవక్కరలేదు. హిందూదేశమునందలి ఆంగ్లో హైందవపత్రికలతో, బ్రిటిషు కన్సర్వేటివు పత్రికలు చేతులు గలుపుచున్నవి. "డెయిలీ ఆలిగ్రాఫ్" పత్రిక, గాంధీపై గల గౌరవము తొలగిపోవని తెలుపుచున్నది. గాంధీపై నీపత్రికకెప్పుడు అభిమానము గలిగినో తెలియదు. గాంధీనంటి శ్రేష్ఠమానవుని నిర్బంధించినపుడు సంతసించిన పత్రికలు నేడు గాంధీ లొంగిపోయెనని విచారము జూపుట హాస్యాస్పదము గాదా? గాంధీ లొంగిపోయినచో, నాదరుల ప్రేమను చూరగొనుటకే లొంగిపోయెను. అది లొంగిపోవుటగానేరదు. అది యాత్మార్పణము. నిజవిజయ మదియే. జాతీయసంయోగమునకు తాను అడ్డుపడితి నను నూహకయినను అవకాశము లేకుండుటకై, గాంధీమహాత్ము డిట్టి య పూర్వత్యాగము గావించెను. స్వరాజ్యపక్షమువారిని దౌర్జన్యపక్షమువారిని డెయిలీ ఆలిగ్రాఫ్ పత్రిక పిలుచుట ఎంత విపరీతమో యూహించుట సులభసాధ్యము. దౌర్జన్యమునందు తమ కెంతమాత్రము విశ్వాసములేదని స్వరాజ్యపక్ష ప్రధాననాయకులు చెలిపినను, డెయిలీ ఆలిగ్రాఫ్ తన యవనిండను మానకున్నది. ఆలివియరు ప్రభువు గారి బలహీనతవలననే గాంధీదాసు చేతుల గలుపుట తటస్థమైనట్లు. బర్మెనుపెడ్డు ప్రభువు తీవ్రవిధానము నవలంబించుచో, ఇట్టి దుస్థితి దొలగిపోవచ్చునని, డెయిలీ ఆలిగ్రాఫ్ ఊహించుచున్నది. స్వరాజ్య, బహిష్కారపక్షములమధ్య స్వల్పభేదాభిప్రాయములున్నను, ముఖ్యవిషయములలో వారేకీభవించుచున్నారు. అహింస ఉభయులకును సమానముగ గావలసిన విషయమే కాని, గాంధీమహాత్ముడు స్వల్పవిభేదములను గూడ కట్టిపెట్టి, కనిష్ఠ సామాన్యాంశమును మాత్రమే ముందుకుబెట్టి సంయోగమును బలపరచుటకునమ్మరించెను. గాంధీపలుకుబడి ఇకమందు దేశమునందంతరించు నని, డెయిలీ ఆలిగ్రాఫ్ పత్రిక వాపోవుచున్నది. మహాత్ముని పలుకుబడి యింకను అతిశ

యించునని నమ్మవచ్చును. అది ఎన్నడును నశించుచుండును. ఏలనన, ధర్మమార్గము హిందూదేశమున కెప్పుడును ప్రేయమయినదే. ధర్మమార్గానువర్తించుచు మహాత్ముడు హిందూదేశమునకేగాక ఆధునిక ప్రపంచమున కంతకును గురువీతము నధిష్ఠించి యుండగలడు. మహాత్ముడు చార్లస్టన్యు నభిమానించుచున్నాడని, డెయిలీ లైబ్రరరీ గ్రాఫ్ ట్రిక డెలివరీ దుర్వదంతిని, నాగరిక ప్రపంచ మెంతమాత్రము విశ్వ సింహులడు. మహాత్ముడు చార్లస్టన్యు పనికిరాదని నంతయును బోధించుచునే యున్నాడు. మహాత్ముడిపు డెదుర్కొన దలచుచున్నది అధికారనిరంకు శత్యము. ప్రజల చార్లస్టన్యు మెట్లు బనికి రాదో అధికారచార్లస్టన్యు గూడ అట్లులే పనికిరాదని మహాత్ముడు వెల్లడిచేయుచున్నాడు. మహాత్ముని యుద్దేశ్యము తెలిసియు డెయిలీ లైబ్రరరీ వలె తెలియనటుల నటించువారి కేమి జెప్పినను ప్రయోజన ముండదు. ఇట్టి విమర్శనములను భారత వర్షము లెక్కింప నవసరములేదు. బొంబాయిలో జరిగెడి ఆఖరి భారత కాంగ్రెసుసభకు సభ్యులును ఆహూతులును వెడలి ఒడంబడికయందలి విషయములను సాకల్యముగచర్చించి అనుకూలనిర్ణయము గావించుట యవసర మని మహాత్ముడు హెచ్చరించుచున్నాడు. మహాత్ముడు కలకత్తాలో ఆంధ్ర దేశ నివాస నివాస నివాస నివాస లేదు. సందేయముల గలవారు మహాత్మునితో నీ విషయమును సాకల్యముగ చర్చింపవచ్చును. అన్నిపక్షములను ఏకపేదికపై దెచ్చి ఎల్లరకును సమానాశయముగ స్వరాజ్యగమ్యస్థానమునకు దేశమును గొంపోవుటకును, మార్గమధ్యమున గల నిరోధములను కలసి ఎదుర్కొనుటకు తగిన ఏర్పాటు జేయుటకును, మహాత్ముడు తలపెట్టుచున్నాడు. మహాత్ముని యుద్దేశ్యమును గ్రహించి తత్సాధ్యునికై ఫలప్రదమగు మార్గమును జూపి ఆఖరి భారత కాంగ్రెసు సంఘసభ తనధర్మమును నెరవేర్చుగాక!

ఆంధ్ర దేశపునాలు: అధ్యక్షుని బహుమానము
 నూలుపడుకు విషయమున ఆంధ్రదేశ మింకను రెండవస్థాన మాక్రమించుట శోచనీయము. కాంగ్రెసు సభాధ్యక్షుని బహుమానమును సంపాదించుటకై యీమూరయినను ఆంధ్రదేశము తగిన ప్రయత్నము సలుపుట ముఖ్యము. ఆంధ్రదేశమునందు నూలు పడుకు ప్రాచీనాచార మంతరింపలేదు. పలుతావుల నూలుదీయు నిపుణులు గలరు. కద్దరును తయారుజేయుటలో ఆంధ్ర దేశ మిదివర కగ్రస్థానము వహించినది. వివిధభాగములకు ఆంధ్రదేశపు కద్దరే శరణ్యమయ్యెను. అట్టితరీ, కాంగ్రెసు ప్రతినిధి సంఘసభ్యులు మాత్రము నూలుపడుకుట యం దేల వెనుకబడవలెను? సభ్యేతరులు చూపెడి యత్సాహమునయినను సభ్యు లేల చూపగూడదు? కమలా మహారాజు 430 నెంబరు నూలుదీయుచు, నిపుణతయందు భారత దేశమునందగ్రస్థానమువహించుట ఆంధ్రులకు మిగుల గౌరవప్రదము. సభ్యు లెక్కుడు శ్రద్ధవహించిన, ఆంధ్ర దేశము గుజరాతును మించి, కాంగ్రెసు సభాధ్యక్షుని బహుమానమును సంపాదించుట కష్టముగాదు. గాంధీమహాత్ము డీవారపు "యంగు ఇండియా" పత్రికలో వ్రాయుచు, ఆంధ్ర దేశమునకు విజయము గోరుచున్నాడు. ఆంధ్రు లి

ఆంధ్ర

గంధీ మహాత్మని వూజానిధి

లక్షరూపాయలు సమర్పించవలెను

యథా శక్తి ని తోడ్పడుదు

గౌరవనీయ గాంధీజీని నాగేశ్వరరావు

<p>చంబాలు</p> <p>50319-12-8</p>	<p>ఇదివఱకు</p> <p>ఇదివఱకు</p>	<p>సంతులుగాలి చేసిన వసూళ్లు</p> <p>24,529-1-8</p>
---------------------------------	-------------------------------	---

ఇదివఱకు పూజానిధికి సామ్యముబంపు చిరునామా:— గా. నాగేశ్వరరావు సం. 7, రంబుకెట్టిపేడి, మద్రాసు.

మారు బహుమానము పొందగల రని మహాత్ముని దాటిగారు నమ్మచున్నారు. సభ్యు లెవరయినను నూలుదీయునివారు మిగిలియున్నచో, వెంటనే యిక్కార్యమునకు బూనుకొని ఆంధ్ర దేశపు గౌరవమును నిలువజేయుట శ్రేయస్కరము. రాజాపు సంవత్సరము నాటినుండియు ప్రతినిధి సంఘసభ్యులే గాక కాంగ్రెసు సభ్యులందఱును నూలును పడికి పంపవలసి యుండును. ఇప్పటినుండియు ఎంతమందికి వీలున్న అంతమందియు నూలు పడికి పంపి సుశీతులగుట శ్రేయస్కరము. కాంగ్రెసు సభ్యులకు నూలుచందా యవసరమయినపుడు ఆంధ్రదేశ మత్యధిక సంఖ్యాకులను సభ్యులుగ జేయజాలి యుండవలెను. రాటమే ముక్తిసాధనమని నమ్మెడివారెల్లరును ఒక్కనిముసమయినను తామసింపజాలరు. మహాత్ముడు వ్యాధిగ్రస్తుడుగ నున్నను గూడ రాటము ద్విష్ట యొక్కడిన మయినను మూనియండలేదు. మహాత్ముని యుద్దేశ్యమును శివసావహించి రోజుకొక్క అరగంటసేపు రాటము పడుకుచో దేశము ధన్యత గాంచగలదు. నూలువిషయమున ప్రథమబహుమానము బడయుటకు ఆంధ్రులు ద్విగుణీకృత్యాహముతో కృషి సలుప వేడెదము.

పదినంపత్సరముల గడువును తొలగించుట సంస్కరణములను మార్చిక్రొత్త సంస్కరణముల నొసగు విషయమున పదినంపత్సరముల గడువునిర్బంధమును తొలగించి యీలోపుగనే అభివృద్ధి కవకాశ మియవలె నని నర్. థామసు కేటోగారు లండను ప్రెస్సు పత్రిక కు వ్రాయుచున్నాడు. గడుపులోపల ఎట్టిమార్పు జేయవీలు లేదని, అధికారు లింతవరకు ఖండితముగ దెలుపుచుండిరి. ఇట్టిగడుపునుపెట్టుట గొప్పలోపమని నర్ థామసుగారి యుద్దేశ్యము. ఏలయన, సంస్కరణము లొకపరీక్ష మాత్రమని, భావించుటకు వీలు గలిగెను. అందుచే భారతీయులమనస్సును నొప్పింపజేసెడి యిట్టి నిరర్థకపు హద్దును తొలగించి అశాంతిని తొలగింపవలయు నని థామసుగారు కోరుచున్నారు. గడువును తొలగించినంతమాత్రాన భారతీయులు సంతృప్తి జెందజాలరు. భారతీయులకు గావలసినది సంపూర్ణ స్వపరిపాలనము. అంతకు తక్కువయగుసాకర్యములనువారభిలషింపరు. ఆవిషయమటుండకన్న ర్వేటిపులు పదినంపత్సరములలోపల సంస్కరణములను మార్చవీలులేదని వెల్లడిజేసిరి. థామసుకేటోగారి హితమును వారాలకింతురా?

భావికరిణామమెట్లుండునో చూడవలయును. కాని యీలోపుగ దీక్షాబద్ధులై తమ ధర్మమును నెరవేర్చుచో కన్న ర్వేటిపులయినను సత్వరాభివృద్ధిని రోధింపజాలరు. ఈజ్ఞాప్త్యాతంత్ర్యమును, విల్లెండు స్వాతంత్ర్యమును కన్న ర్వేటిపు ప్రభుత్వమువారిది నెరకు తప్పనిసరి యయినపుడు గుర్తించియుండిరి. హైందవస్వాతంత్ర్య మయినను, ప్రజల శక్తిసామ్యములమీదనే ఆధారపడియుండు నని వేరుగ దెలుపవలయునా?

సీతల్ వాడు - జార్జి లాయడుగార్ల వివాదము
 నర్ చిమకలాల్ సీతల్ వాడు గారును, నర్ జార్జి లాయడుగారును, బొంబాయి ప్రభుత్వమునందు సభ్యులే. సీతల్ వాడుగారు బొంబాయి ప్రభుత్వ కార్యనిర్వాహక సభ్యులు. నర్ జార్జి లాయడుగారు బొంబాయి గవర్నరుగారు. మంత్రులతో ముఖ్యవిషయములగూర్చి అధికారవర్గము వారు యోచింపలేదనియు, ద్వంద్వప్రభుత్వము నిష్ఫలమయ్యెననియు సీతల్ వాడుగారు సంస్కరణ విచారణ సంఘమువారియెదుట జంకులేక దెలిపి, రహస్యమును బయటపెట్టిరి. నర్ జార్జి లాయడుగారు సీతల్ వాడుగారి సాక్ష్యము గాంచి కుపితులగుట ఆశ్చర్యముగాదు. తమకు గలిగిన యాగ్రహమును వీరు లండను ప్రెస్సు పత్రికలో వెల్లడికొరి మంత్రులసన్నిధి కిషముగనున్నచో, వారేల రాజీనామా సీయలేదని, నర్ లాయడుగారు ప్రశ్నించిరి ప్రతిష్ఠకొర కని చెప్పనక్కరలేదు. లాలా హరి కిషకలాల్ వంటివారు నాల్గుమార్లు రాజీనామా నిచ్చుటకు బయత్నించినపుడు, ఇతరులసంగతి ఎటులుండునో యూహింపవచ్చును. అన్నిరాష్ట్రములలో కెల్ల ద్వంద్వప్రభుత్వవిధానము బొంబాయిలో విజయము గాంచినటుల, నర్ జార్జి లాయడుగారు వాదించుచున్నారు. ఆవిజయ మెక్కిడ గలవో తెలియదు. సీతల్ వాడు, జార్జి లాయడుగార్లలో, సీతల్ వాడుగారు దెలిపినసంగతులే ఎక్కుడువిశ్వాసార్హము లని, ప్రాజ్ఞులు భావింపక మానరు.

పండిత

మదనమోహన మాలవ్యాగారు
 13 వ తేదీని లాహారువెల్లెదరు
 పండిత మాలవ్యాగారు తిరువాన్కూరు చెట్లటకు అధ్యంతము కలిగినది. ఆయన అవసరముగా పంజాబువెళ్లవలసి వచ్చినది. ఈనెల 13 వ తేదీని ఆలహాబాదునుండి బయలుదేరి లాహారువెల్లెదరు. మతిమాడునారములవరకును తిరువాన్కూరు వెళ్లాలరు. (ఆ.ప్రె.)

విదేశవార్తలు

భారతదేశ పరిస్థితులు

బాల్టిస్టాను

రాజప్రతినిధికి సంపూర్ణ సహాయమొనర్చెదము
లండన్, నవంబరు 10:—గిల్లహాల్ నందు క్రొత్తమంత్రి
అను మేయరు విదేశాంగము. అత్యంతభవముతో నుండెను.
బ్రిటిషుమంత్రులు, విదేశాంగ రాయబారులు మండిరమున ప్రవేశించినపుడెల్ల సభ్యులు తమహర్షమును, ముదమును జూపుచుండిరి. చర్చిలుగారికి అభ్యుదయము సాగితినత్యంతములు జరిగెను.

రాయబారులకు విందు

గ్రేటుబ్రిటను అధినేతలముల తరపున ఆస్టిక్ చాంబర్లను గారు విందుసగిరి. సామ్రాజ్య వికృతము నిలబెట్టు అవసరమును ప్రాముఖ్యమును వ్యక్తపరిచిరి. ప్రపంచముంతటను ఒకేమాటతో జెప్పునటుల సామ్రాజ్యమునందరును ఐక్యతయ్యుతో ప్రవర్తించవలెననిరి. యునైటెడ్ కింగ్డమ్ ప్రభుత్వమునకు సంతయు ప్రశంసించిరి. మనలను కష్టములొనర్చునపుడు యునైటెడ్ కింగ్డమ్ వదలిపెట్టదని ఆశించెదము.

బాల్టిస్టాను

గూడ ఎంతయు సత్కరించబడిరి. ప్రభుత్వమువారు తమవిదేశాంగ విధానమును స్థిరముగ ఒకేమాటయగు మధ్య అపు జేయుటకు సాగించుటకు ముఖ్యముగ ఉద్దేశించిరి బాల్టిస్టాను గారు ప్రకటించిరి. (సంతసము) గుంధి ఒడంబడికల ననుసరించి విదేశము లన్నిటితోడను మైత్రిని అలవడజేసికొనుటకు ప్రయత్నించెదమనిరి. మునుపు యూనియన్ ట్రస్ట్ ప్రభుత్వమువారు చుటుకుగ ఏపనిని జేయకపోవుటచే దానినిజేదికము లండను సభకు అవకాశము గల్గెననిరి. లండనుసభ సమగ్రులగు మగ్నా నాల్డుగారు నడపుటచే విజయము గాంచెననిరి.

ఇతర దేశములతో సంబంధములు

లండన్, నవంబరు 10:—లండను ఒడంబడికకు తోడ్పడి ఆమెరికాజేసిన గొప్పసహాయమునకు ఎంతయు ఆభినందించిరి. హెరియట్టుగారి సేవకు ఎంతయు కృతజ్ఞతను తెలియజేసిరి. జర్మనీరీజాతిసమితిలో జేర్చుకొనుటకు ఆలశ్యముండదనినమ్మెద ననిరి. రష్యా, ఈజిప్టులగుగూర్చి ఇచ్చు డేమి జెప్పుటకు వీలు లేదనిరి.

భారతదేశము

గ్రేటును సంబంధములగుగూర్చి డెలుపును నిదానముతో, దూరదృష్టితో ప్రవర్తించిన భారతీయుల డేమును గాపాడుటకును వారియభివృద్ధిని సంగ్రహించుటకును వీలగుననిరి. ఆర్థిక రాజ్యాంగయభివృద్ధియందును శాంతియుగ యభివృద్ధిగాంచునటుల సహాయమొనర్చెదము. భారతదేశము, గ్రేటుబ్రిటను విశ్వర్యము ఒక జేయనుకొను భారతీయులకు ఎంతయు సహాయమొనర్చెదము. (గొప్పహర్షధ్యానము.)

ఇంగ్లీషులు విఫలము

ప్రాతప్రభుత్వమువారు సామ్రాజ్య ఆర్థిక సభ తీర్మానములను అమలుజరుపుటలో శక్తివంతములేక పాటుబడిరి. కాని పెద్దసమస్యలు, ఇంగ్లీషులు విఫలమునందక్షణము మున్నగునాటిని మనము ప్రస్తుతము మరల విమర్శింప పనిజేయవలసియున్నది. జనీవాఒడంబడిక మున్నగునాటిని ప్రభుత్వమువారు దొమినియనులతో సలహాజేసి ఆలోచించవలసియున్నది.

వెంట్రి విజయము

నకందరును సంతసించిరి, అంతస్సామ్రాజ్యవర్తకమును కెంతయు పురిగొల్పి ఉత్సాహమును గలుగజేసెను. సామ్రాజ్యజ్ఞానమును విస్తరింపజేసెను, ఈ గొప్పయుద్ధమును ఆకాలములో అంత్యమొందుట ప్రభుత్వమువారికిష్టములేదు. అసలుపెట్టుబడి అంతయు ఖర్చుఅయినది. మరల ప్రదర్శనమును సాగించుటకు అంత ఖర్చుగాదు. లక్షలకొలది ప్రజలు మరల జూచుటకు వచ్చెదరు. క్రొత్త ప్రభుత్వమున నీటొలుపును దొమినియనుల సహకారములేక ఏపనినిజేయరు. ఇతరపక్షమువారు తగినంత సహాయమొనర్చినచో పార్లమెంటువారిని క్రొత్తగ మరొకరిని అభ్యయముల నీయవలెనని ఆడిగెదము.

ఇంగ్లండువ్యవహారములు

హెయ్యధరలగుగూర్చి ప్రభుత్వమువారు విచారణనల్పము. ఇది భీక్షణము జరుగును. గృహనిర్మాణమును, పల్లెలను బాగుచేయుటను పూనుకొనెదరు. జనసామాన్యముయొక్క సాంఘికాభివృద్ధికి తోడ్పడెదము.

భారతదేశ సమస్యలు

బెంగాలు శాసనము యుద్దేశ్యము

సుగూర్చి ఇదివరకే ఇంగ్లీషులో అపాఠములను గావించి ప్రజలకు తప్పకసంగతులగుగూర్చి తెలియజేసిరి. సక్రమపద్ధతుల ననుసరించి సక్రమ రాజ్యాంగయభివృద్ధికి తోడ్పడి పాటుబడువారలపై ఈశాసనము లెన్నడును ప్రయోగించబడవు. (సంతసము) ప్రత్యేకముగ కొన్ని నేరములను జేయువారి నిమిత్తమే ఇవి యుద్దేశింపబడినవి. ఈ నేరములన్నియు ఒక్కటియు తప్పకుండ దౌర్జన్యముతో గూడుకొన్నవి. ఇట్టి నేరములను జేయువా రెవరైననునరే, ఏ యుద్దేశ్యములతో జేసిననునరే, వారిపై ఈశాసనములను తప్పక ప్రయోగించెదము. (సంతసము)

నర్సినుడద్యోగులకు ఆర్థిక సహాయము

ఇండియను సివిలుసర్విసు ఉద్యోగులు గణక ప్రభుత్వ కి పరాయణులపై నిరంతరసేవను జేయుచున్న మనమేమియు. ఇటు జేయలేకపోయెడివారమే. అదృష్టవశమున వీరికి టీకమిషను వారు కలహానొసగిరి. ఈవిషయమై త్వరలోనే ప్రభుత్వమువారు ఏమిజేయునది ప్రకటించెదగనిరి.

నౌకాదళము చేయవలసినపని

విజయకాంక్షను నెరవేర్చుకొను యుద్దేశ్యముతో జేయక నౌకాదళము నుపయోగించవలెను.

పైనిక సామర్థ్యము

పైనిక సేవకు తగినటుల సైన్యము తగింపబడెనని ఈ వస్తుగారనిరి. సైన్యము చేయవలసిన పనినిజూచిన చాల చిన్న సయ్యముగ నున్నది. అందుచే చాల సమర్థతతో పనిచేయవలెను. త్వరలో కదలుటకు వీలుగనండవలెను. రాష్ట్రీయ సైన్యమునకు ఎక్కువ సహాయమొనర్చవలెననిరి.

పాటియాల ఆడవింది

వేల్పుయువరాజుకు బహుమతి

లండన్, నవంబరు 7:— పాటియాలా మహారాజా తరపున పాటియాలా ఆడవులలో వేటాడి జంపకుండ తెచ్చిన ఆడవిపందిని వేల్పు యువరాజుకు కానుకగ సర్దారుఇచ్చెను. ఇదిచాల పాటియాలానుండి ప్రదర్శనమునకు తెచ్చినవస్తువులలో మంచిదట.

లిబరలిజం, అంతరించెనా?

ఆస్క్విత్తుగారు లేదనుట

ఇదివరలో జేసిన కార్యములు

లీఫీల్డు, నవంబరు 10:— ఆస్క్విత్తుగారు ఈజిప్టుకు పోవునపు డిల్లు తమ భావికర్తవ్యమును గూర్చి జెప్పిరి:— గ్రేటుబ్రిటనులో లిబరలిజం అంతరించెననుట నిష్ఠ. అర్థములేని ఈ ఎన్నికలపద్ధతి ఆక్షేపణీయము, అందుచేతనే 40 మంది లిబరల్సుమాత్రమే ఎన్నుకొనబడిరి. 100 మంది రావలసియుండెడిది. 18-5 లో గూడ ఇంత దుస్థితి లేదు. తరువాత పూనుకొనెను. యుద్ధమునకు పూర్వము సంస్కరణములను ప్రవేశకై బెట్టితిమి. కార్మిక పక్షమువారు రాచీయరంగమును ప్రవేశించుటచే లిబరల్సు మరింత ఎక్కువగ పనిచేయవలసివచ్చెను. విబరల్సు కార్మికుల లోనో, లేక కన్వర్జెటివులలోనో ఐక్యమైపోవలెననుట తప్ప అర్థములేనిమాట.

ఇకముందు కామన్సుసభకాల రాచీయ ప్రచారమును సల్పవలెను. ఈసంఘపరిశితులన్నిటిని సాంతముగ పోకిరించుటకు చిన్నసంఘ మొకటి నిపుణులతో నియమింపబడెను. విబరల్సుజేసిన వీనిని ఎవరను జేయలేదు. యుద్ధముచే లిబరల్సు పనికి అడ్డువచ్చెను. కార్మికపక్ష అభ్యుదయమును నిరసింపరాదు. సాంఘిక భావప్రచారమును నిరసింపరాదు. కార్మిక ప్రభుత్వమునకు అవకాశమిచ్చినందులకు విచార పడవలసరము లేదు. దీనివలన అందరును కండ్లుతెరచిరి. జాతీయగౌరవమును ఆశయములను భంగపెట్టు ఉత్తరక్షణమున దానిని అంతరింపజేసినందులకు విచారించును.

విబరల్సు అందరును ఐక్యతయ్యుతో పనిచేయవలెనని లాయిడ్ జార్జి గారనిరి.

తురుష్క-రాచకీయములు

చీలికపర్వడుట

క్రొత్తపక్ష మేర్పడుట

కాన్సాంటిన్పోలు, నవంబరు 10:—కెమాల ఫాషా గారి యుద్ధమును ప్రారంభమైనప్పటినుండి మొన్న అదివారము అసంఖ్యలో ప్రభుత్వమునకు ప్రతిహతులముగ 28 గురు ఓటు లుచ్చుట కిదియే మొదటిపర్యాయము. ప్రజాపక్షమునుండి తొలగిరి. రిపబ్లికనుపక్షముగ ఏర్పడెదరు. ఇందులో నాయకులు, ప్రాత ప్రధానామాత్యుడు రాఫుజే, ప్రాత సర్వసేనాధిపతి ఆదంరాఫె ఫాషాగారు. వీరు తమపక్షమునకు 50 మంది వచ్చెదరని ఆశించుచున్నారు. ప్రెసిడెంటుకు 'వీట్' అధికారముండరాదని వీరివాదము. జాతీయసభవారి తీర్మానములను, సభ్యులందరి ఆమోదమును బడసిన. విషయములకు అధ్యక్షుడు త్రోసివేయుట కధికారము లేకుండజేయవలెనని వీరివాదము. సభనైతికతయు యధికారము, పరోక్షముగ జరుగు ఎన్నికల విధానము, పురపాలక వ్యవహారములందు అధికార విభజనమును లేకుండ జేయవలెను. రెడ్ 'వేపు' కాలయాపనతో గూడుకొని అర్థములేని లాంఛనము లేకుండ తక్షణము పనిజరుగు ఏర్పాటును జేయుటకు నుద్దేశించిరి.

గాంధీగారి పరాజయము

పలుకుబడి అంతరించుట

లండన్, నవంబరు 11:—దౌర్జన్యమును అవలంబించు పక్షమువారికి గాంధీగారు లోబడిరిని విచారించుచు డెయిలీ టెలిగ్రాఫు పత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది:— గాంధీగారి యభిప్రాయములు ఎటులున్నను, గౌరవింపదగిన శక్తువని తలంచిరి. గుర్తించిరి. దానుగారు బహిరంగముగ హత్యావిధానమును సమర్థించుచు ప్రకటించిన సంగతినీ గాంధీగారు అంగీకరించిరి. దీనికి ఆయన పశ్చాత్తాపమును జూపవచ్చును. దీనివలన గాంధీగారి పలుకుబడి ఇండియాలో తప్పక అంతరించును. ఆయనసానము నాక్రమించుకొనుకలా రెవరునులేరు. గాంధీగారు ఇట్లు లోబడుటచే భారతదేశరంగమునుండి గొప్పవ్యక్తి అస్తిమంతులై తటస్థించుచున్నది. నీరు తప్పాము జెందిన గాంధీగారి యనుచరులు ఇకమీదట దానుగారి పద్ధతుల నెదిరించరు. అందుచే ప్రభుత్వమువారు కల్లెములను గట్టిగ బిగించవలెను. మునుపటికంటె ఎక్కువగ ప్రభుత్వమువారు కఠినముగ ఏర్పాటులను జేయవలెను. దీనికితగినటుల ఆవిలియరు ప్రభువుని దీసి బక్కాహౌడ్ ప్రభుని ఈ సమయమున నియమించుట మంచిదైనది. ఆవిలియరు ప్రభుని దౌర్బల్యమును జూచుకొని తన యావజ్జీవమును దౌర్జన్యము ఖండించుచు వినియోగించిన గాంధీగారు ఆ దౌర్జన్యవిధానమునే అయిష్టముగ అంగీకరించుట కవకాశమేర్పడెను.

మెక్కాను మరల పట్టుకొనుట

కు ఆమీరాల్ సేవలు జెడ్డానుండి పంపబడినవట. తీర్థయాత్రికులకు సదుపాయములను జేయువిషయమై ఆలోచించుటకు తాను మెక్కాకువచ్చుచున్నాననియు తనతో ఆలోచించుటకు అందరును రావలెననియు ఇబ్కాసాదుగారు కబురంపిరి.

వెంట్రి ప్రదర్శనము

నకు 1725 లో క్రొత్తపక్షములను జేసెదరు. 1924 కంటె మరింత ఎక్కువ విజయముగ జరుగుననుచున్నారు.

ఎవరును పర్వతమును

ప్రాణవాయువు లేకనే ఎటులైనను ఎన్నికష్టములున్నను ఎక్కువకు వీలగునని మేజరు హింగ్స్ గారు పరస్పరించిరి. బ్రూకు గారికి సార్వభౌముడు దర్శనమిచ్చెను.

భారతదేశములో కార్మిక

పక్షమువారి పని

లండను, నవంబరు 8:— డెయిలీ హెరాల్డుపత్రికతో క్లెయిన్సు గారిట్లు తెలియజేసిరి:— ప్రజాసామ్యప్రభుత్వమునకు పునాదిని ఇండియాలో వేసితిమి. ఇంకను సంపూర్ణముగ చిక్కులతో గూడుకొనిన గొప్పసమస్యయొకను పరిష్కారము గావలసియున్నది.

ప్రాచీనవిధానము

హరియటుగారి ప్రకటనము

మిత్రమండలి సహకారము అవసరము

లండన్, నవం 10:—ముఖ్యమంత్రి ఆజ్ఞాపించిన ప్రతిపక్షాలకు హరియటుగారు ప్రత్యుత్తరమునిచ్చిరి. జనీవా ఒడంబడికను సంతకము చేయుటచే కాంతివశేషము చేశమని ప్రాంగు ఏర్పడినది. ప్రాంగుకు భయములేకుండ కొత్తయుద్ధముల నాపుకేయుటకు స్పష్టముగ ప్రయత్నించితిమి. రషియా ప్రజలను మనముగర్హించవలెను. జర్మనీతో న్యాయముగ మరల సంబంధములను ప్రారంభించెదము. మిత్రమండలి సహకారమును గోరుచున్నాము.

ఆర్థిక ప్రక్రమలో ఆదాయవ్యయములను సరిబెట్టవలెను. ప్రతివి బుధములను తీర్చివేయుటకే బుధమును వినియోగించెదమని హెచ్చరించుచున్నాను.

లండన్, నవం 6:10/30 రాత్రి సైన్యములను తగ్గించు సభకై లేచియుండకనే పరాగులు తమ సైన్యమును తగ్గించుచున్నారు. కాంతియుత్సాహము యుద్ధేత్యములతో పరాగులు ప్రవర్తించుచున్నారు. సాయంభూత సదా ప్రవర్తించెదము. ఇతరులు పైబడుటకు చొరబడుదు. సైనికులు చాలకపోవుటచే సైన్యములను తగ్గించవలసివచ్చెనని ఒకరు వ్రాయుచున్నారు. ఇంకను జర్మనీ తమకు ప్రబలమైరియనే తలంచి ఉపద్రవము రాకుండజేసికొనుచున్నారట.

భారత సంస్కరణములు

లండన్, నవంబరు 8:—ఆంగ్లాండులో కంపెనీ మ్యానేజింగు డైరెక్టరు సర్ థామస్ క్యాటోగారిట్లు ప్రస్తావించిరి:—ఆవిభిముగారి యుపన్యాసములే కొన్ని ఇండియాలో ఆందోళనమునకు ప్రోద్బలమునగునవి. ఇండియా ప్రభుత్వముకంటె ఇంగ్లాండు ప్రభుత్వమే భారతీయులపట్ల సానుభూతితో నున్నట్లు ఆయుపన్యాసములు యభిప్రాయమును గలగజేసెను. దానివలన రాజ్యపరినిధికి బలము తగ్గెను. రాజ్యపరినిధి ఆమోదముతో పదేర్చవలసిన 1929 లోపుగ సంస్కరణములు ఎక్కువగ ప్రసాదించబడవను నిబంధనలను తీసివేయవలెననిరి. ఈ అనుబంధము గొప్పరేఖ. ఆదిలో జేసినతప్పిదే. సంస్కరణములు పరిశోధనార్థము ప్రవేశబెట్టబడెననియు క్రమేణా సంపూర్ణ బాధ్యతాయుత్తరప్రభుత్వము నిచ్చుటకు గాదనియు ప్రజలకు తోచునట్లు జేసెననిరి. ఇంగ్లాండు ప్రభుత్వమువారు ఇష్టమున్నచో సంపూర్ణ చట్టమును అనుమలముగ పనిచేయుటకు అవసరమును మార్పులను జేయవచ్చును. స్వతంత్ర్యమును, వైమన్యమునకు కారణముగు 10 దేర్ఘవరకు ఇక్ష్వాళులను అనుబంధము నేల రద్దుజేయరాదనిరి. బ్రిటిషు ప్రాచ్యదేశవిధానము సామ్రాజ్యమును గాపాడుటే యని ఇండియాలోను ప్రపంచమందంతటను ఒకేసారి బాల్లివునుగాను ప్రకటించి తేని భారతీయులకు సాధ్యమగునంతవఱకు స్వపరిపాలనా స్వాతంత్ర్యము నిచ్చెదమని ప్రకటించిరేని ఇండియాలో కాంతిపరిస్థితులు ఏర్పడుటకు బాల్లివుగారు జూపగలరనిరి.

మతగురువులు దంపతుల అనురాగమును దీనించవలెగాని దూషించరాదని సార్వభౌమముని వైద్యుడవటచే మతగురువుల కందరకును కలకర ముదయించెను.

యుద్ధవిరామపు ఉత్సవములు

లండన్లో అంతటను విస్తారముగ జరిగెను. అధికౌత్సాహము జూపబడెను. లండన్లో ఎప్పుడులేని గుంపులుగూడెను. వేల్పుయువతాజా, యాగ్గప్రభువు పాల్గొనుచున్నారు. క్రైస్తవులై న్యము

లకు గర్వండుగారు సేనానిగ నియమించబడిరి.

ఎస్టోనియాలో కమ్యూనిస్టు కుట్ర

స్టోనియాలో 10 వ తేదీని ప్రారంభించెదరు. వెబులగొడలో ఎవరో ఇద్దరు రంగ్రమును జేయుచున్నట్లులను పోలీసువారిచే కాల్చినట్లులను కనుగొనబడిరి. వారు పట్టుపడిరి. బందీలను తప్పించుటకు కమ్యూనిస్టు నాయకులు తమరే నేర్పరచిరి ఒప్పుకొనిరి. ఇద్దరికిని ఉరిశిక్ష విధించబడెను.

బొంబాయి పభుత్వము

సెల్వాడుగారి యభిప్రాయమును సర్ జార్జి

లాయిడ్ గారు ఖండించుట

లండన్, నవంబరు 7:—ఉదయం 1-30. సంస్కరణ విచారణసంఘము ఎదుట సెల్వాడుగారు జెప్పిన సంగతులను ఖండించుచు తాను ఇండియా ప్రభుత్వ చట్టభావమును విరుద్ధముగ ప్రవర్తించలేదనియు కార్యనిర్వాహక వర్గముతోడను, మంత్రులతోడను ప్రత్యాయత్రాఖిలవిషయములు కలిసి ఆలోచించియే పని జేసితిమనియు మంత్రులమాటలను నిరసించలేదనియు సలహామట్టుకే తీసికొని వారు చెప్పినట్లుల ప్రవర్తించక పోలేదనియు సర్ జార్జిలాయిడ్ గారు తైముప్రతికలో ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి.

ప్రతివారము ప్రజాయత్రవిషయములనుగాని స్వాయత్ర విషయములనుగాని మంత్రులతోడను, కార్యనిర్వాహక వర్గముతోడను సమిష్టిగ ఆలోచించితిమనియు మంత్రులమాట సెన్నదును జవాబులేదనియు అట్టిఅనకాశమే ఏర్పడలేదనియు మంత్రులు తనమాటను వివేచనకారణముతో ఎవరును తనకు రాజీనామానీయలేదనియు ఇండియాలో ఇతరభాగములకంటె బొంబాయిలోనే సంస్కరణములు ఎక్కువగ ఫలించెననియు సెల్వాడుగారు జెప్పినట్లుల విధులనుగాలేదనియు తెలియజేసిరి.

ఇంగ్లాండునుండి బొంబాయికి వైమానిక పయనము

100 గంటలలో ఏర్పాటుచేయబడుననియు ప్రస్తుతము లండన్ ప్యారిస్ వైమానిక పయనమువలె యుండుననియు హామీగారు తెలియజేసిరి. నవ్యకముగ ఏర్పాటులను ఇండియాకును ఇంగ్లాండుకును విమానములమీద కొద్దిసంవత్సరములలోనే ఏర్పాటు జేయుటకు వీలగుననిరి.

ఇంగ్లాండులో క్రొత్తప్రభుత్వము వచ్చుటచే పెరిషియాలో ఆంగ్లా పెరిషియా, బర్మా, మెల్లు చమురుకంపెనీలు ఏకమగు ననుచున్నారు.

పార్లమెంటును ప్రస్తుతమాపుట

లండన్, నవంబరు 10:— పార్లమెంటును వారకొంచెముకాలము ఆపుజేయుటకు సార్వభౌమముడు ప్రకటనమును గావించుచున్నార. ఎపుడు సమావేశమగునదీ మరల ప్రకటింపబడలేదు.

స్పెయిను తిరుగవట్టు

బార్సిలోనాలో పోలీసువారితో డీకొని ఒకనినిజంపి ఇంకొకరిని త్రితగాత్రునిగజేసిన ఇద్దరిని ఉరిదీసిరి.

కెయికోలో సమ్మెగట్టిన విద్యార్థులు రేపటిదినము (6.11.24) పాఠశాలలకు పోవుటకు ప్రారంభించెదరు.

విదేశపుమారకము న్యూయార్కులో పానుధర ఇంకను హెచ్చుచున్నది.

ప్రాచీనతీచీ సంయోగ సంఘము

భారత స్వాతంత్ర్యమునెడ సానుభూతి

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతివార్త)

ప్రాచీనతీచీసంఘము ప్రాచ్యసమస్యలనుగూర్చి చర్చించుటకు సమావేశమై నిర్ణయతో భారత సక్రమ పభుత్వపక్షమువారిని హింసించుచున్నందుల కాజ్ఞాపించుచు దాసుఅనుసరులకు అభివందనములబంపియును, కైదులో బెట్టబడినవారివిడుదలను, బ్రిటిషు ఇంపీరియలిజముయొక్క బానిసత్వమునుండి భారత దేశమునకు స్వాతంత్ర్యము జేయవలయు సుద్ధియు నను తోడ్పడునట్లు అంగీకరించినట్లుల డెయిలీ పార్లె ప్రకటించుచున్నది.

వింటర్ను ప్రభువు

భారత సహాయమంత్రి

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతివార్త)

వింటర్ను ప్రభువుగారు భారతదేశపు సహాయమంత్రిగ నియమించబడిరి.

కాలనీల సహాయమంత్రిత్వము ఆరము బీగోరుగారి కొసంగబడెను. వారు యిపుడు తూర్పు ఆఫ్రికాలోనున్నారు. వారంగీకరించినట్లుల యింకను వర్తమానమురాలేదు.

నల్లమందు వ్యాపారము

జెనీవామహా సభ

సభకమిటీచర్చ తేలుటలేదు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతివార్త)

జెనీవాలో జరిగిన నల్లమందుమహాసభ సభకమిటీచర్చ యింకను తేలకపోవుట చూడగా నల్లమందువ్యాపారమును దొంగతనముగ జేయుటకు ఆపుటకై ఒక్క ఉపాయమేమియును కరలేదనియు, ఆవిషయమయ్యే కష్టముగలదనియు అనుకొనుచున్నారు.

మోనూలు సరిహద్దు ప్రశ్న

విచారణసంఘ కార్యవిధానము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతివార్త)

మోనూలు సరిహద్దు సమస్యను గూర్చి విచారించుటకై జాతీయమితిచే నియమింపబడిన సంఘము మోనూలుకు పోవుట ఆవసరమా కాదాను విషయమును నిర్ణయింపవచ్చును, పోవుటకు ముందుచేయవలసిన కార్యవిధానమునంతను సిద్ధముచేసిరి.

బర్మా హైకోర్టు జడ్జిలు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతివార్త)

ఇ. డి. డక్వర్త్ గారినిన్ని పరంగవూరు నరసింహగారినిన్ని బర్మా హైకోర్టు క్రొత్త జడ్జిలుగ నియమించినందులకు సార్వభౌము డంగీకరించెను.

బర్మా రైలుమార్గమును గండిపడెను

నాలుదినముల వరకును సరాసరి

ప్రయాణముజరుగదు

రంగూను, నవంబరు 11:—మాండలేజిల్లా ట్రావిక్సు నూపరింటెండెంట్లు యిట్లు తలచినంతెను:—814/20 కిని 815/8 కినుమధ్య రైలుమార్గమును గండిపడెను. మూడునాల్గు దినములవరకును దక్షిణాపానీ సంస్థానములకు రాకపోకలు సరాసరిగ జరుగవు. టెలిగ్రాఫు తీగలు పాడగుటచే యెంతవత్తము సంభవించెనో చెప్ప వీలులేదు. 824/10 మైలువరకును రైలువచ్చినయెడల అచ్చటనుండి వేరురైలుమీద ప్రయాణికులు బంపబడుదు.

(అ. తె.)

సంయుక్త రాష్ట్రములగవర్నరుగారు

అలహాబాదులో శిశంబరుమధ్యపరకు సుండెదరు.

అలహాబాదు, నవంబరు 11 — సెక్రటేరియట్లో డిశంబరు మధ్యవరకు గవర్నరుగారు అలహాబాదులో సుండెదరు [అ. తె.]

టెలిగ్రాఫు కమిటీ

రంగూను, నవంబరు 11:—ఒకత్రాన్సండ్లీ నేడు టెలిగ్రాఫువిచారణసంఘ మిచ్చుటకు అరుదెంచెను టి. రాయన్ గారు కమిటీ అధ్యక్షులు. జి. పి. రాయి, ఆర్. టి. బూత్తుగార్లు సభ్యులు. (అ. తె.)

స్వరాజ్యశక్తి

(సి. యఫ్. ఆంధ్రాను గారు)

నేను ఇంగ్లండుకు బోయినపుడు భారతదేశమునకు స్వరాజ్యమిస్తే ఆరాజకము రాదామని అచటివాడ చాలసార్లుడిగిరి.

నేనాప్రశ్నకు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు భూమంత్రాధికమున నెప్పుడును ఆరాజకము జరుగదునే యందుననియు, జే. యస్. మిల్లుగారు విదేశీ ప్రభుత్వమును నిర్వచించుచు 'ఆరాజకము' అనుబకమాటలో 'జె' పేర్చినచెప్పిరి. భారతదేశము వెంటనే పరిపక్వమైనది. ముందెప్పుడోవచ్చు ఆరాజకమునండి తప్పించుటగాక యిప్పుడును ఆరాజకమును లేకుండజేయుటయే.

ఇప్పుడున్న యీ ఆరాజకమును గూర్చిన కథయొకటి నాకిప్పుడే ఒకరు స్వయముగనిచ్చిరి. అయిచ్చినాయన ప్రయోజనమున్నయెడల పేరును నిర్భయముగ ప్రకటింపవచ్చునన్న నేను అనేక కారణములచేత ప్రకటించుటలేదు. ఆయన నాకు ప్రియ అంతరింగిక మిత్రుడు. కాంతిస్వామియైనాడు. ఏమాత్రమును యెవరిననుటకును అటంకములేదు. నిగర్హి. ఆయన బహుశః పూర్వీకవాడు. ఈగ్రాన హింసించినంత మంచివాడని చెప్పవచ్చును. నేను ప్రచురించుకథలో అతిశయోక్తి యేమియునులేదు. నేను స్వయముగ భారతీయుల దుస్తులను ధరించినపుడు గర్జన యనభవమును బట్టిచూచుకొనగా యీకథలో జెప్పినట్లు భారతదేశములోని ట్టిడి ప్రతిభాను జరుగుచుండునని నమ్మవచ్చును. దీనికి కారణము ప్రజలలో నేమాత్రము సంబంధములేని పరిపాలనముండుటయేనని చెప్పవలయును. ఆయనచెప్పినకథ యీవిధముగ నున్నది:—

సాయంత్రము 4 గంటలైనది. జెరనలుపోస్తాఫీనుకు రిజిస్టరుపార్సెలు పంపవలెనని పోలిక. అచట ఇంగ్లండు పార్సెలు డిపార్టుమెంటునద్దకుబోయి పార్సెలును గూ మూస్తాకిస్తిసి. రిజిస్ట్రేషన్ము నిలబడియుంటిని. అప్పుడే చెప్పబోవు విషయము అనుకోకుండజరిగెను. అందుకునే నేమిన్ని కోపమువచ్చునటుల గూడచేయలేదని తెలియగలదు. నేనాగడివద్ద నిల్చునియుండగా నానద్దకు మామూలు కాక్టేబిల్వచ్చి 'హైహూలేజాపు, అనిమాటుగాఅనెను. నేను రిజిస్ట్రేషన్మున్నాను. అట్లాగ మాట్లాడుగూడదటని. దానిపై పోలీసు నాచేయవట్టుకొని 'తుంబడా భద్రలోగ్ హై' అనిగుంజివేసెను. నేను అందరుజూడవలెనని పోట్లాడుట యిష్టములేదని చెప్పి నెంబరుగావలెనంటిని. అతను నెంబరియకుండు ముఖములెట్టి ఆనెంబరుండు యుత్తడి బిల్లు కప్పివేసెను. నెంబరియక తప్పదని పట్టుపట్టితిని. దానిపై ఆయనకు కోపమువచ్చి ఒక్క తెలియకుండ 'హంజేభేగా కైసా భద్రలోగ్ తుంహై' అని మెడబట్టుకొనినది చొక్కాచింపితిట్టి అవమానముజేసెను.

"ఈసమయమున పోస్టునువస్తూ రోజును పోలీసునానికచ్చెను. ఆపోలీసుకంట నన్ను విచారణగడివద్ద కూర్చొనియున్న ఇంగ్లీషు సార్జెంట్లు వద్దకు బలవంతముగ లాగుకొని పోయెను. నేనాయనకు కాన్స్టేబిలు ప్రవర్తనంతను చెప్పితినిగాని ఆయన నామాటలు వినుకుండ 'దెంగలీంత అంతే. వారికి పొగరెక్కువ. నీవు చెప్పేది నేనువినును. వానిని తానాకు తీసికొని పోండి అనెను. కాన్స్టేబిలు అచట దొంగసంగతులన్ని చెప్పెను. నేనేమో తప్పు జేసిన వారివలె కీధులలో అందరు చూచుచుండగా యీశ్చుకొనిపోయెను. డబ్బిస్తాను యేమైన యెక్కించి తీసికొని పొమ్మంటే వినక ఎండలో మాడుచుండగా తీసికొనిపోయెను. (విదప నేనీవిషయముపాలకుపిడి జేటుపోస్తుకఫీసరుతోజెప్పగా ఆయన యిట్లు ప్రత్యుత్తరమిచ్చెను. 'అది జరుగవలసినతీరునే జరిగినది. నీవు అంగ్లేయుడవు కావు' అనెను.)

'తానాఅఫీసరు యీకేసును పోలకుపిడి జేటుపోస్తులో విచారించెను. నన్ను చుట్టి అచ్చటికికీధులలోగుండా ఒకమైలుయొద్దకునిపోయిరి. ఆవిచారణగడిలో నేనుఫులతోబాటు ఒకగంటకుపైగా నిలుచున్నవిదప నాకేసువచ్చెను. నేనుపదిరూపాయలు ధరావతుకట్టినవిదప నన్ను విడుదలజేసి మరునాడు కోర్టులో హాజరుకమ్మనిరి. నేను సాయంత్ర మింటికివచ్చితిని.

'మరునాడు నాకేసుకోర్టులో విచారణవచ్చెను. కాని నాపై సాక్ష్యములేకపోవుటవలన కేసునిలవనిపోయెను. అప్పటికిని ఆనరరీ మేజిస్ట్రేటుగారు నేను పొగరుపోతునని చెప్పి హెచ్చరికజేసి విడుదలయన్నానునిరి. అంతట నేను పోలీసు కాన్స్టేబిలు నన్ను అవమానపరచి తిట్టి, నిర్భం

ధపెట్టి చేసినపనులకు తిరిగి చార్జీ జేసితిని. కాని జడ్జి యీవిషయములను పోలీసువిచారణకు పంపెను. అట్లు పంపునపుడు పోలీసుకు సంబంధించిన విషయమును పోలీసువారు సరిగా విచారించరని కేసువనగా ఆజడ్జి వ్యాయమును నేర్పనక్కరలేదని నన్నున్ను లాంఛనున్ను అనెను.

'పోలీసువారి యెడట సాక్ష్యమియలేకను, పెద్ద ఉద్యోగలవద్ద అన్వేషణకు హాజరుకాలేను విసువురాగా డబ్బుశక్తి కాలము, యెంతయో వృథాకాగా నెలయైనవిదప ఆకాన్స్టేబిలుకు కిక్కురింద 16 తోజాలు పైమలుట్టిలు విధింపబడెననియు తృప్తిగాలేదా యనియు నాకు తెలియజేసిరి.

'నాకు తెలివైన గావచ్చుచుండెను. కాలేజీకి పోయ్యేలోపల తలెంతలను జూడవలె ననుకొంటిని. ఈగోలతో విసువు వచ్చెను. ఇక నీవిషయమును కోర్టుకుబెట్టుట లాభములేదనుకొంటిని. ఒకచో కోర్టుకుబెట్టినను లాభములేదు. వ్యాయము జరుగదని నాలాయులు అందరును జెప్పిరి. ఇంతటితో యీకథ ముగిసెను.

'దీనిపై వ్యాఖ్యాన మనవసరము. ఇది జరిగిన పిదప మనదేశములోని రాజకీయవ్యవహారములగుర్చి నాభావములన్నియు మారిపోయెను. బ్రిటిషుభారతదేశపాలకులగు నుండుటవలని నిస్సహాయస్థితి నాకుగోచరించెను. పోలీసువారు ప్రజలడబ్బును తినుచు వారిని రక్షించుటకుమారుగ పెద్దబంధుమై. వ్యాయపరిపాలన మంతయు పైనుండి చివరవరకును పాడైపోయినది. అంతటను జాతివిద్యవము పాచ్చిగది. నాకండ్లను గట్టియున్న మామబోయి ఉన్నచో మంతయు వెల్లడియ్యెను. నాకేవో అనమానము జరిగినదనికాదు. పరిపాలనాసంస్థయందే యంతటి దౌర్జన్యము, అన్యాయమున్నదేచని పరితాపముగ చున్నది. మనము దీనినంతను సంస్కరించి చేయవలసినపని యెంతయోగలదు. మనము సత్యమునందు విశ్వాసముగలవారము. అసత్యము నీప్రపంచమున కంతయుగ నెలకొల్పుటకు సర్వదా ప్రయత్నముల జేయుదుముగాక. (ఎంగుఇండియా)

రోమెయిను రోలండులేఖ

సి. యఫ్. ఆంధ్రానుగా రివారపు 'ఎంగుఇండియా'లో నిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:—

అనటోలి ప్రాన్సు చచ్చిపోయినతరువాత రోమెయిను రోలండు యిప్పుడున్న ప్రాంతాలలో గొప్పవాడు. ఆయన నా కొక లేఖ వ్రాసెను. అందుండి యీక్రిందిభాగము నుద్ధరించెదను:—

'మహాత్మునితో గడవిన యొకరోజు! అనుకీర్తికను మీరు వ్రాసిన చక్కనివ్యాసమును నాసోదరి ప్రాంతాలలోనికి తిరుగుజేసెను. అయ్యది ప్యారిసులోని యూరోపియను రెవ్యూలో ప్రకటింపబడును. మీరు వ్రాసిన అవృత్తాంతము ప్రకటనయొక్కముగ నున్నది. దానిని జర్మను భాషలోగూడ ప్రచురించెదను. స్వీడు జర్మలు న్యూజారిచ్ జీటంగులో గాని, లేక వియన్నాలోని న్యూఫ్రీప్రెసువంటి ముఖ్యపత్రికలలో గాని ప్రచురణ జేసెదను. యూరోపులోని పత్రికలం దప్పడవచ్చు భారతదేశమును గూర్చి యిట్టి అద్భుత వ్యాసములను ప్రకటించుట వీలైన బాగుండుననికోరెదను. ఇట్లు చక్కని నిష్పాక్షిక వ్రాతలు ముఖ్యమగువారు వ్రాసినదానివలన మాకు చాల లాభకరముగ నుండును. అందువలన యూరోపు నందు సామాన్యముగ విచారించి చేయు చర్యలకంటె ఈ విధముగ విజ్ఞానం. మనస్సును మార్పుటకు యొక్కవ యుపయోగకరముగ నుండును.'

ఇంగ్లాండుకు రాయబారములు పంపుటయు, కాంగ్రెసు జమ్ము పేట్టి అచట ప్రచారముజేయు పత్రికల పోషించుటయు డబ్బుదండుగయని నేను మహాత్మునతో నేకీభవించెదను. అయితే భారతదేశ విషయములను యూరోపియను ఆమెరికను పత్రికల ద్వారా వెలిబుచ్చుట చాల ముఖ్యమని నాకు గట్టినమ్మకము గలదు. ఈనానమ్మకముతో గాంధీమహాత్ము డేకీభవించునని నాకు తెలియను. ఇందు కయ్యేఖర్చు యేమియును లేదు. తనసామర్థ్యము గావలెను. ఇందుకు నిదర్శనముగ ప్రాఫెసరు కాలిదాను నాగువంటిపండితుడు యూరోపుఖండమున నుండి జేయవలసినల యఖండ లాభముండునని నానమ్మకము. ఆయనపూలుగునే రోమెయిను రోలండు గాంధీమహాత్ముని గూర్చి కావించిన విమర్శకప్రకరణ యందును, దానిని మార్చుకొనటయందును సహాయము గల్గెను. రోమెయినురోలండు యీ విషయమును తాను వ్రాసినపీఠిక యందు చాల ప్రశంసావాక్యములలో వ్రాసితి.

రవీంద్రుని దక్షిణామెరికా

పయనము

సి. యఫ్. ఆంధ్రానుగారు ఈవారపు 'ఎంగు ఇండియా'లో నిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:—

ఇయ్యది పత్రికలో ప్రచురించునప్పటికి రవీంద్రనాథ టాగూరు మహాకవి దక్షిణ ఆమెరికాచేరియే యుండును. ఐదను ఆయన అచటికి యేల పోయెనో భారతీయులు తెలిసికొనుట ముఖ్యము. దక్షిణ ఆమెరికా రెవల్యుషనరీ మహాప్రజ్వలనము, పండితులను ఆహ్వానించినట్లే ఆసియాపక్షమునగూడ మహాకవిని దక్షిణామెరికా స్వాతంత్ర్యోత్సవత్సర పూర్వకత్వమున కాహ్వానించిరి. ఈ ఆహ్వానము ఆయనకు జపానులో నుండగా వచ్చెను. దీనికివల్లవలయుననియే ఆయన క్రిందటివేసంగిలో అత్యంతప్రాచీనదేశపయనమును కూడ మానుకొని కాంతినికేతనాక్రమమునకు యీక్రాంత ప్రయాణమునకు సిద్ధమగుటకై వచ్చెను. యూరోపు, ఆసియా కావలదేశములలో దక్షిణామెరికాయం దింకనుఅసియావాసులను రావియకుండ జేయుటలేదు. ఇప్పుడే యునైటెడ్ స్టేట్సునండి డబ్బుపత్రికి యొక్కువగుచున్నది. ఉత్తర ఆమెరికాలోవలెనే దక్షిణామెరికాకుగూడ ఆసియావాసులను రాకుండజేయుటకై పయనములు జరుగుచున్నవి. ఈభారత మహాకవిగమనగమనలనాత్యంతవిశ్వకాంతలంధములుగట్టినదని నేను నమ్మెదను. మొదలు కపింద్రుడు తనతో నన్ను రమ్మనెను. కాని తుదకు నేను ఆగ్రేములో నుండుట చాలముఖ్యమని తెలపబడెను. ఆయన కుమారుడును కోడలును వెంట బోవుచున్నారు.

అబద్ధపు వ్రాలు

(సి. యఫ్. ఆంధ్రాను)

ఈ మధ్య బ్రిటిషు పత్రికలలో భారతదేశమునకు ప్రతికూలముగ జేయు ప్రచారమునందు మ్యూటిసీగూర్చిన పాత అబద్ధములను కొన్నింటిని త్రవ్వచుండిరి. నేటికిని భారతదేశములో నాగ స్త్రీల మానము సురక్షితముగ నుండజాలదని ధ్రువముగ జెప్పబడుచున్నది. మ్యూటిసీసమయమున ఆంగ్ల స్త్రీలకు భారతీయులు మాంభంగము గలగజేయు సిగ్గులేని అబద్ధము జేసినంతయెక్కువగ హరియేదియును రెండు జాతులను ద్వేషము గలగజేయు లేదు. మరల దానిని త్రవ్వట ద్రోహమనవలయును. సత్యమేమనగా ఆంగ్ల స్త్రీలు ప్రపంచములో నితర దేశములందు కన్న యీ దేశములోనే యెక్కువ నిర్భయముగ సంబంధపడవచ్చుననియే. ఇచటవారికి ట్టి భయమేలేదు. ఈ అబద్ధము మ్యూటిసీనాటిది. అప్పుడు దానితో ఇంగ్లాండు నందు భావము రగుల్కొనెను.

మ్యూటిసీయైనవెంటనే డబ్లియు, మైరుగారువ్రాసినదానిలో చివరమాటలను పూర్తిగ నుద్ధరించెదను. ఆ గాకమీషనరు బ్రిలియంమైరు పిదప సర్ విలియంమైరు అయ్యెను. సం॥ రాష్ట్రములలో నింకను ఆయన మొవటి పాటకుడని జ్ఞాపకము గలదు. సర్ విలియంమైరుగా రిట్లు వ్రాసిరి:—

'అగ్రాప్రభుత్వ ముఖ్యస్థానమున గూఢచారి కాఖాసం దర్శనమున నేను చేసినపని: లన గతి ఆయమాసమయమున దేశములో నన్ని భాగములనుండి వచ్చిన సందేశపాదలతోను గూఢచారులతోను సంపర్కముండెడిది. పత్రికలలో ఆంగ్లస్త్రీలకు మాంభంగము గలగజేయుటచేయుట ప్రచురించు కథలు నిజమనిబలపరచుటకు నాకు తెలిసిన వార్తలయందేమియు గాన్పించుటలేదని తెల్పుటకు నేతోమనుచున్నది. ప్రత్యక్షముగ సాక్ష్యమే చుటయున్నప్పుడు అట్టికథలకు ప్రతికూలముగనే యుండెను. ట్టిదేదైన జరిగినయెడల తెలిసి మనకు జెప్పవలయున్న ప్రజలు అట్లు యొక్కడను జరగలేదనియు, అట్టిఅలోచనయేలేదనియు జెప్పుచున్నారు. ఈసంగతులగుర్చి ప్రజలకు తెలిసినదానిలో తప్పేమియులేదు. ఇందుకు ప్రతికూలముగనున్న సాక్ష్యమును బట్టిచూడగను, యిందుకు సంయోగనిదర్శనము లుండుండుటచేతను, హత్యజేయుటకు ముందు మాంభంగము యెడటను జరగలేదని నమ్మకము తనకారణములు గలవని గట్టిగ జెప్పవచ్చును.' డబ్లియు మైరు, డిసెం 30, 1857.

ఈ విధముగ స్పష్టముగ వ్రాసి యున్నపుడు ఇంగ్లీషు పత్రికలిప్పుటికి నాటికిని ఆ దోషమునే మరలమరల త్రవ్వ యీఅబద్ధాలపుట్టికాభారము జేసికొని నవలలను కథలనువ్రాయుట ఘోరము వచ్చును. నేని చునుద్ధరించిన భాగమును యిట్టి నిండుమోపువారికి ప్రత్యుత్తరమియ్యగోచువారు చూపుటకై యుండుకొనవలయును.

(ఎంగు ఇండియా)

చైనా - భారత దేశము

(ఎంగుఇండియా)

రవీంద్రమహాకవి చైనాకుపోయినపుడు అచట చైనాపం

“భారతదేశమున మంతయును చైనాలో మా అనుభవము

భారతదేశముపై చైనాపేరు

“వేయవత్సరములు వేరైయున్నపుడు ఒకరిపై నొక

ఇట్టి మిత్రభావములు దెబ్బపడుమున మరల మిత్ర

హిందీ ప్రచార సమేళనము

14 వ తేదీ మధ్యాహ్నము ప్రారంభమగును

“ఆంధ్రరాష్ట్ర” హిందీ ప్రచారసమేళనము యీనెల

కార్యాలయ ప్రచారకులసభ

ఆంధ్ర హిందీ ప్రచారకుల సమేళనముతో పాటు

తెజాపాడ } మోటూరి సత్యనారాయణ

పంపిత మోటిలా గారు

అన్ని శాసనసంఘములవారికి విజ్ఞప్తి

భారతశాసనసభ, స్టేటుకౌన్సిలు, కాన్స్టిట్యూషనల్

“ఈనెల 21 వ తేదీ మధ్యాహ్నము మొదలు బొంబాయిలో

కంటానుమెంటు కార్యనిర్వహణాధికారుల

సమావేశము

లాహోరు, నవంబరు 11:— సర్ క్లాడ్ జేకాబు నేనా

మధ్యపరగణాల సూతనగవర్నరు

డాక్టరు గౌరవనీయులగు సర్ మాంటెగుబల్లరుగారు

ధిల్లీ, నవంబరు 11:— సర్ ప్రాంత పై గారు గవర్నరు

మోహి నితైలము

5 తు|| నూనెగల సీసా 1-కి రూ. 0-12-0

శ్రీపురుషులు వాడుటకు మోగ మైనది.

ఇదిమనోపరిశ్రమ కేయ విద్యార్థులు, పీడిర్లు, ఉద్యోగ

పంజాబుగవర్నరుగారికి విందు

సర్ జార్జి ఫిక్ ఆలీఖానుగారిచ్చిరి.

లాహోరు, నవంబరు 12 — లాహోరులో గౌర

బర్మా సూతనహాం మెంబరు

గౌరవనీయులగు న్యాయమూర్తి మేకుంగుగారు

రంగూను, నవంబరు 11:— బర్మా ప్రొవోన్స్ న్యాయ

సూతనన్యాయమూర్తి

క్రొత్త ఆటవిశాఖమంత్రి

తిమురువాయువు, అజీర్ణము, సాధారణ

నేను 30 సంవత్సరములనుండి తీరని తిమురు

నేను 30 సంవత్సరములనుండి తీరని తిమురు

వారి సలహాకట్టు ముద్ర 15-0-0

సంధిసార్వకదిన వార్షికోత్సవము

సికింద్రాబాదు, నవంబరు 11:— నేటి ఉదయమున యుద్ధస్మారక చిహ్నము యొద్ద తండ్రిపతాకముగ జనులగుడిరి. రెండునిమిషము లందరు నిశ్శబ్దముగ నుండిరి. సంతక సేన యందలి వేరువేరుభాగముల నైనికులందరును, పింఛనుదాల్చును గానమయ్యున హాజరైరి. 1/8 దండులోని బూరామాదువారు “అభయపారా” అనుపదమును బాడిరి. బ్యాండువాడు “రాజా” అనుగీతమును శ్రావ్యముగ బాడిరి. వట్టిగోరి మొదట అనేక పుష్పహారములు వేయబడెను.

ధీర్ఘ

సంధిస్మారక దినమహోత్సవ మిచ్చట జయప్రదము గా జరుపబడెను. పెంతుశేషముదేవమునందు ప్రార్థనలు జరుపబడెను. రాజప్రతినిధి పెద్దఉద్యోగములు ప్రార్థనలకువచ్చిరి. రెండునిమిషములందరు నిశ్శబ్దముగ నుండిరి. ఇతర క్రైస్తవదేవ శములందును ప్రార్థనలు జరుపబడెను.

రంగూను

నేడు సంధిస్మారకదినవార్షికోత్సవము అతి ఉత్సాహముతో జరుపబడెను. రెండునిమిషములందరును నిశ్శబ్దముగ నుండిరి. రాజగారి రాయలు రిజిమెంటుయొక్క నివాస స్థలముందు ఉత్సవము జరుపబడెను. పదకొండు గంటలకు పూర్వము బాండు మొదలగు వాయిద్యములతోను ధ్వజముతోను నొక పార్టీవారు ఊరేగిరి. పదకొండు గంటలకొక అయిదు నిమిషములందరూ అనేక ధ్వజములు నొక మైదానములో పాతబడెను. 306 అధికారులును 8,148 సైనికులును యుద్ధములో జనిపోయిరి. వీరి జ్ఞాపకార్థము నొక మాలధ్వజములను కరించెను. బర్మా రైలుమార్గములందు జనిచేయుచుండెడి సిబ్బందిలో కొంతమంది యుద్ధములో చనిపోయిరి. రంగూను స్టేషనువద్ద చనిపోయినవారి పేర్లు చెక్కబడిన నొక రాయి గలదు. ఈ పేర్లుగల రాయి పుష్పదామములచే నలంకరింపబడెను. పట్టణముంతట పాపీలు అమృతబడెను.

కలకత్తా

నేటి ఉదయమున కలకత్తాలో సంధిస్మారకదిన వార్షికోత్సవము జరుపబడెను. ప్రాతఃకాలముందు ప్రార్థనలు అన్ని శాఖలవారికొరకును కేఫీడ్రలులో జరుపబడెను. పిమ్మట సైనికులొరకు ప్రత్యేకముగా పెంతు ఆద్రూను చర్చిలో ప్రార్థనలు చేయబడెను. వట్టిగోరివద్ద రెండునిమిషములందరును నిశ్శబ్దముగనుండిరి సైన్యములోనివివిధపటాలములవారును జంభం గానడిచిరి. వట్టిగోరిమీద చక్కనిదెక్కుమాలలు వేయబడెను.

అలహాబాదు

రెండునిమిషములెల్లరు నిశ్శబ్దముగనుండిరి. కేఫీడ్రలులో ప్రార్థనజరిగెను. గవర్నరుగారు హాజరైరి. సాయంత్ర మొకతనూ షామైనప్రదర్శనము జరుపబడును. దీనివలన వచ్చిన సొమ్ము సేనలో వెనుకబడిన వారిహోదాయము నిమిత్తము ఖర్చుపెట్టబడును.

లాహోరు

సరిగా 11 గంటలకిచ్చట సంధిస్మారకదిన వార్షికోత్సవముజరుపబడెను. రెండునిమిషములెల్లరు బహులగుట్టిపెట్టి నిశ్శబ్దముగనుండిరి. సరిగా 11 గంటలకు కోటనుండిఘోరిగీతము బడెను. క్రైస్తవదేవశములనుండి గంటలుత్రోగెను. రెండు నిమిషములు నిశ్శబ్దముగా నందరునుండిన పదప యెవరిపనులవారు జూచుకొనుట కుప్రకృపించిరి. సాయంత్రము లాంకెనుతోట యందు ప్రదర్శనము గావించబడెను. దీని కలన వచ్చు సొమ్ము హేగ్గ ప్రభువుగారి పాపిడేనికి పంపబడును.

పునహా

అనాడు అలంకరించుకొనవలసిన పాపీ చిహ్నముతో పెంతుమేరీ దేవశమునకు ప్రార్థన సమయమునకు బ్రిటిషు సైనికులు జనసామాన్యమునందలి దెక్కండ్రును వచ్చిరి. సర్ వార్టోల్డవాగారు, రిచ్చార్డున్ మొదలగు సైనిక ఉద్యోగులవరకు హాజరైరి. రెండు నిమిషముల నిశ్శబ్ద కాలము ముగియగనే సైన్యములోనివారు “ఆఖరు పారా” అనుపదమును బాడిరి. యుద్ధము నందువెనుక బనిచేసిన సైనికుల సహాయము నిమిత్తము నేటి పాయకాలము సినీమా చూపబడును.

లాహోరు

సంధిస్మారకదిన మహోత్సవమునకు ప్రత్యేకముగపాడు తుట యేర్పాటు చేయబడిన సంగీతమును వినుటకు అనేకమంది

జనులు లాంకెనుతోటలో ప్రోగయ్యెను. వాల్టమిలిటరీ బ్యాండులు కలిసి పాడెను. బ్యాండులు బాడుమండ తొరసానులు చురుకుగా పాపీలనుఅమృత. ఉత్సవములో పాల్గొనుటకు ప్రత్యేకముగ రైలులో కంటానుమెంటు నుంచి సైనికులు వచ్చిరి.

బొంబాయి

ఉచితరీతిని సంధి స్మారక దినవార్షికోత్సవము జయ ప్రదముగా జరుపబడెను. పాపీలు అమ్ముటకు చక్కయేర్పాటు చేయబడెను. ఎల్లరును పాపీలను కొనిరి. అఫ్ఘన్ మెమోరియలు చర్చలో జరుపబడిన ప్రార్థనలకు సంతక సైన్యము కర్నూలు వైటుగారి యాజమాన్యమున చెడలెను. వట్టిఅస్వస్థతగ నుండటచే ప్రదర్శనమునందు గాని బిచ్చపుగా తొనగిన పార్థనలకుగాని గవర్నరుగారు హాజరుకాజాలకపోయిరి.గవర్నరుగారి సతీయు సీవిల్బిల్డ్యోగములును వచ్చిరి. సైన్యమునందుబని చేసినవారి సహాయమునిమిత్తము విరాళములు బాగుగ వసూలయ్యెను.

అహమదాబాదు

అహమదాబాదు, నవంబరు: 12—నిన్న నిచ్చట సంధి స్మారక దినమహోత్సవము జరుపబడెను. ఉదయమున సైనికులు శిబిరములో మిలిటరీప్రదర్శనము గావించిరి. 3-30 గంటలు మొదలు 7-30 గంటలవరకు సాయంత్రము వాయామములు వేకుకలు జరుపబడెను. మిలిటరీవారును పోలీసువారును యీ యటలందు పాల్గొనిరి. భోగిమంటలు వేయబడెను. గార్లెట్ట గారిసరి బహుమతులను బంచితెచ్చెను.

కూనూరు

సంధిస్మారకదిన వార్షికోత్సవము నేడు జరుపబడెను. హబ్బుఅప్పడప్పకు కురియుచినకలు ఉత్సవమున కభ్యంతరములు కలగజేసెను. క్రైస్తవదేవశములు, షాపులు, కచేరీలు, పాకశాలలమీద యానియను పతాకమెగురుచుండెను. రెండు నిమిషములందరును నిశ్శబ్దముగ నుండిరి. సంతలోఅందఱును పనులను గట్టిపెట్టిరి. 10-45 గంటలకు క్రైస్తవదేవశమునుండి గంటానివాడములు వినవచ్చెను రైల్వేవర్క్సుషాపు నందుండించెను యాలవేసెను. ఆలోనెయింట్సుదేవశమున రివరెండు సి. యి. సెల్ గారు ప్రార్థనలు సల్పిరి. కర్నూలు పోర్టువారు బాలభటులగుంపు పాపీలనుబాగుగనమ్మిరి. యుద్ధములోనుండి తిరిగివచ్చిన వారిసహాయము నిమిత్తము సినీమావేయబడెను.

నాగపట్టణము

యుద్ధమునందు స్వాతంత్ర్యయమునకు బలియైనవీరుల జ్ఞాపకార్థము రెండునిమిషములు నిశ్శబ్దముగ నందఱునుండిరి. సరిగా 11 గంటలకు స్థానికరైల్వేవర్క్సుషాపులనుండి యాలవేయబడెను.

జాతీయ ఉత్సవములు

లాహోరు, నవంబరు 11:—సంధిస్మారకదిన మహోత్సవము గాక మరిరెండు జాతీయోత్సవములు పంజాబులో జయప్రదముగా జరుపబడెను. హిందువులయొక్క కార్తీకపౌర్ణమియొక్కటి. రెండవది సిక్కులగురువగు గురునానక్ జన్మదినమహోత్సవము. గురునానక్ జన్మదిన మహోత్సవమును జరుపుటకు శిక్కులు అనేకమంది లాహోరు నుండ నాంఖానా దేవశమునకు చెడలిరి.

బొంబాయి ఉప్పుశాఖపరిపాలనా నివేదిక

ప్రభుత్వమువారి విమర్శనము

బొంబాయి, నవంబరు 11:—బొంబాయి ప్రసిడింగ్స్ లోని ఉప్పుశాఖను ప్రభుత్వమువారి పరిపూర్ణ యాజమాన్యము క్రిందను దీసికొనుటకు బూర్వము దొరతనమువారు యాశాఖపరిపాలననివేదికపై ప్రభుత్వమున విమర్శగావించిరి. 1923 సం॥ మార్చి 1వ తేదీనుండి ఉప్పుపన్ను రెట్టికె రెట్టింపుచేసినందువలన వర్తకమునకు అమితపచ్చులు వాటిల్లెను. వృద్ధి చేయబడు సనియు బిమ్మట ధరకల్గించబడుననియు టోకుగాకొనువర్తకులు దలచిరి. వృద్ధికాకుండగనే వర్తకులు డిపోలనుండి ఉప్పుదీసిరి. పిమ్మట 12 మాసములవరకును ఉప్పు ధరకము విజృంభింప లేదు. హెచ్చించినపన్ను పీరియంలనువచ్చెను. హెచ్చుచేయబడుటచే ప్రభుత్వమునకు అధికద్రవ్యము చేకూరెనుగాని ఉప్పుఅమ్మకము తూనికప్రకారము దగ్గర.

(అ. ప్రె.)

వాతావరణస్థితి

1924 సం॥ నవంబరు నెల 12-వ తేది బుధవారము

ముఖ్యతల్లాలు	గత 24 గంటలలో అత్యధికోష్ణము	గత 24 గంటలలో అత్యల్పోష్ణము	గత 24 గంటలలో వర్షము	అత్యధిక తేడిమినుండి వర్షము	ముఖ్యతల్లాలు
గోపాలపురం	80.8	69.0	...	13.22	44.96
విశాఖపట్టణము	82.2	74.2	...	14.44	87.09
కాకినాడ	82.4	74.7	...	15.81	89.09
మచిలీపట్టణము	81.4	74.2	...	9.75	41.59
కర్నూలు	87.6	70.4	...	3.45	28.81
బళ్లారి	89.1	69.9	...	2.44	20.51
కడప	88.6	74.5	...	6.51	81.28
నెల్లూరు	88.4	74.4	0.14	15.44	87.98
మద్రాసు	81.2	75.6	...	14.75	50.74
కడపూరు	84.1	74.6	...	19.69	52.94
నేలమ	84.0	69.4	0.94	5.27	39.30
కోయంబత్తూరు	85.1	71.8	0.09	10.10	22.29
తిరుచనాపల్లి	84.5	72.0	0.06	6.28	33.18
నాగపట్టణము	84.3	73.1	0.44	19.0	54.98
మధుర	87.8	74.9	...	3.63	33.58
పొంబన్	89.6	77.8	...	7.96	87.00
తిరునల్వేలి	14.24	28.84
తిరునెల్వేలము	82.7	75.8	...	11.01	64.51
కొచ్చిన్	77.2	76.1	...	13.19	114.51
కాలికట్టు	89.8	75.1	...	18.61	117.16
మంగళూరు	89.2	76.6	...	3.85	125.68
బెంగళూరు	82.2	65.8	...	2.90	85.37
మేరకూర	74.4	60.0	0.16	4.67	125.46
కొండవీడు	61.0	50.7	...	8.97	62.18

గోపాలపురంలో ఆర్థిక హెచ్చుగానున్నది. పగటి తేడిమి అంతట 2 నుండి 4 వరకు తక్కువగానున్నది. కాకినాడలో రాత్రితేడిమి 3 1/2 ఎక్కువగానున్నది. కర్నూలు ప్రాంతములందునూడె నల్లయున్నది. నెల్లూరులో కొంచెము వర్షముపడినది. మదరాసులో రాత్రితేడిమి 2 1/2 హెచ్చుగా నున్నది. వాతావరణము స్థిమితముగాలేదు. దక్షిణ తూర్పుభాగములందు వర్షముపడు సూచనలుగలవు.

ఆర్. ఎన్. సామూరు,

వాతావరణశాస్త్రజ్ఞుడు.

రాక్షసిబొగ్గు విచారణసంఘము

వాల్కుగారి సాక్ష్యము

బొగ్గునకు రక్షణ మీయవలయును

కలకత్తా, నవంబరు 11:—యస్. నో యిస్ గారి అధ్యక్షత క్రింద హైందవ బొగ్గు విచారణ సంఘమువారు కలకత్తా బొగ్గుసమైక్య సంగఠకార్యదర్శిగారగు వాల్కుగారిని విచారించిరి. దక్షిణ ఆఫ్రికాదేశము నుండి యాదేశమునందలి రేవులకు దిగుబడితగు ప్రతిబన్ను మీదను మూడురూపాయల పన్ను విధింపవలయుననియు, కొలంబోరేవునకును సింగపూరు రేవునకును యాదేశమునుండి యెగుమతియగు ప్రతిబన్ను బొగ్గునకును మూడురూపాయలు దాతృత్వముగ (bounty) నీయవలయుననియు వాల్కుగారు ఘంటాపథముగ తెల్పిరి. ప్రభుత్వమువారు, రైల్వేఅధికారులు, రేవుల అధికారులు, బొగ్గువర్తకులకలిసి పనిచేయవలయునని వాల్కుగారు సూచించిరి. మొత్తము రైల్వేఅధికారులు తగ్గించవలయును. పురుగుగాను వేగముగాను బొగ్గుగనులయందుండి ఓడరేవులకుదీసికొని పోవుటకు యేర్పాటుగావవలయును. ఎగుమతి దిగుమతి నుంకము (wharfage) తగ్గింపవలయునని వాల్కుగారు నుడివిరి.

(అ. ప్రె.)

సరసము

దృఢమైనది

నమ్మకమైనది

యిప్పటికే ప్రఖ్యాతిగాంచిన బాగుగా తయారుచేయబడిన ఇనుపపెట్టెలు ఈదిగువ తెలుపబడిన వారివద్ద ఆమకమునకు సిద్ధముగాయున్నది. బాంకులు, కంపెనీలు, కార్యాలయములు, కోఆపరేటివ్ సంఘములు మొదలగువాటికి సరఫరా చేయబడినవి. (1429)

పి. నటేశ మొదలియార్, ఇనుపపెట్టెలు చేయువారు,

ప్రాచ్యోటం, 59, బ్రాడ్వే, మద్రాసు. నటరాజన్ ఎంజనీరింగు వర్క్సు. చిరన్ అండు బ్రాన్ ఫౌండర్స్ ఆయిర్ ఎంజనీలు, మోటారులు, మెషిన్లు, ములు, మొదలగునవి రిపేరు చేయుటయందు సమర్థులవారు. రైసుమిల్లులు, వలన్టీ సిలండర్లు, పాప్ టెంట్లు, నట్టులు, సరసముగా యివ్వబడును. సుబ్బరాయన్ విధి, పెన్సిలాయన్ కేబి, మద్రాసు. మెషిన్లకు సంబంధించిన భాగములన్నియు ఆర్డరు యిచ్చిన తయారుచేసి యివ్వబడును. ఉత్తరములు (వాసిన బతులు) వాయబడును.

చదువడగినది! శ్రీ కృష్ణ చరిత్రము వెలువడినది!

రెండు సంపుటములు - చక్కని పైండు - సం 1 కి 250 పుటలు ఇందు శ్రీబంకిమచంద్రునిచే సవరించుముగ, సప్రమాణముగ శ్రీకృష్ణుని మానవాదర్శకచరిత్రము (వాయబడినవి). వెల సం 1 కి 1.8.0.

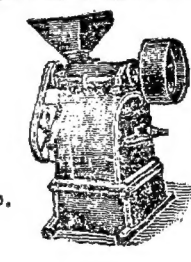
విషవృక్షము

ఇది శ్రీ బంకిమచంద్రుని సువర్ణలేఖనినుండి వెలువడిన నవరసభరితముగ నవల 250 పుటలు చక్కని పైండు వెల 1.8.0.

కావ్యకుసుమావళి

ఇది వెంకట పార్వతీశ్వరకవిలేఖని ప్రమాతములైన అష్టాక్షర శత పద్యమాలికలచే విరాజిల్లుచున్నది. రెండు సంపుటములు. సంపుటము 1 కి 340 పుటలు, చక్కని క్యాలిగ్రాఫ్ పైండు సం 1 కి రు 1.12.0. మా చందాదారులకందరకు పైసంపుటములు పోస్టేజిగాక సంపుటము 1 కి రు 1.0.0 మాత్రమే. మేనేజరు, ఆంధ్రప్రచారిణి గ్రంథమాల, కాకినాడ.

మెషిన్లు ఆమకము

1. క్రొత్త 16 గుట్టుముల పవరుగల హోర్నువి యింజను.
 2. క్రొత్త 12 గుట్టుముల పవరుగల బెట్టి యింజను.
 3. చుంచి సకెండుహోండు 20-25 గుట్టుములపవరుగల అక్రాయిసు పైపు, హోర్నువి యింజను.
 4. బెట్టి రైసుపాల్లు పాలిషర్లతో సహా సం 1 ను 7 ను.
 5. క్రొత్త 18 అంగులము వేగముగల మేషిన్ మెషిన్.
 6. 14 అంగులము డ్రైయింగ్ మిల్లుగల, వర్తికత్, పిండిమిల్లు.
 7. క్రొత్త 12 అడుగులు X 8 1/2 అంగులం న్యూ, కట్టింగ్, రేట్లు, యింకా వుపయోగించిన 12 అడుగులు X 10 అంగులం, 12 అడుగులు X 10 1/2 అంగులం రేట్లును ఉన్నవి.
 8. ఉపయోగించిన 50 గుట్టుము పవరుగల, బ్లాక్స్, 65 గుట్టుము పవరుగల, రప్టరు, ప్రాక్టరు, క్రూడ యిలు యింజను, (హోంబాయి స్టామల్ గలవి).
 9. ఉపయోగించిన 20 గుట్టుము పవరుగల, మార్షలు, డబిలు, సిలిండరు, హార్వలిలు, ప్రిం, యింజను. (కత్ కత్ స్టామల్ గలవి).
- మాయొక్కధరలు మిక్కిలి తక్కువ, ఎచ్చిమాడుము.

బి. డి. బెట్టి అండు కంపెనీ, 8, నెంబుదాసువిధి, చెన్నపురి.

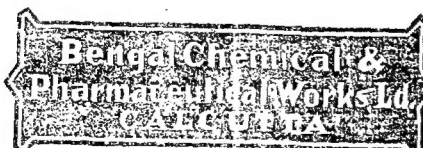
మలేరియా, ఇతర జ్వరములకు

1591

వైరెక్సు

ఒక్కటే అమోఘమైన గుణమునిచ్చును. దీనిని ఉపయోగించి మంచినీరును, ఆరోగ్యమునుపొందిన లెక్కలేనివారితో ఈ యోగ్యతాపత్రిక నిచ్చియున్నాడు. అందువల్లనే, వైరెక్సు అమితముగా

విక్రయమగుచున్నది రహస్యమైన ఔషధములుకాదు. ఫారముల వ్రాసిన పంపబడును. బుడ్డి 1-కి ధర రు 0.18-0 వి. పి. చార్జీతో సహా రు 1.2-0.

దంతశుభానికి శిరోవేదన మార్తలు
వెల దీని 1.కి 0.8.0. వి. పి. ధర 0.12-0
దంతశుభానికి వైద్యము, రసవట్లు, పుష్పిమృదులు. వర్తి
కదిలిన దంతములు మొదలగునవి కారణములు. నొప్పిగల వాటికి
దూదని మందుతో తడిసి పెట్టిన నొప్పి వెంటనే పోవును. ఆమ్మలొందనము డిపో, మదరాసు - బొంబాయి.

భూతకాలరహస్యము తెల్లుభేదింపబడుచున్నవి?

(మైమేగజేచుచుండి)

శరీరావయవచ్ఛేదవిజ్ఞానికి పురాతనాస్థితకల మేడైన లభించినయెడల దానిని పరిశీలించి యతడు పూర్వము చిరకాలము క్రితము ఆయెముకను స్వశరీరభాగముగ గలిగియుండెడిది మనుష్యుడో, సింహమో, వృషభమో, సరీసృపమో లేక మంచుకామనలే భూజలమధ్యవర్తిజుతువో, మనకాశ్చర్యము పుట్టించుచు నవలీలగా జెప్పగలడు. ఆయెముక నర కపాలశకలమైనయెడల నామనుజుడు నాగరికతయందుపొందియున్న జాన్నత్యాదిదేశములభయగ శిష్యును. నాని మానసికవృద్ధ్యవృద్ధిగూడ చక్కగచెప్పెను. పురాతన ఆయెధాతి సాధనపరిణానకు పూర్వపురాతి క్రితయో లేక గొడ్డలియో దొరికినయెడల నతడు దానిని పరిశీలించి ఆసాధనసామగ్రిగలిగియుండిన మనుజులు ఎట్టి నాగరికులూ నులభముగ గలిగించును. పురాణవాఙ్మయము విదులకు సేదైననక్షరయంత్రేష్టక చితియో లేక ప్రాచీనలిపి కీర్తితమగు చిల్లిపెంకుల వోకయో కనబడినయెడల వారు తచ్చొగన గావించి పూర్వపు వాటిని నిర్మాతలయొక్క మహావాక్యానుశాసనకర్తలగు తెలియజేయుచు వాకిచరిత్రను సమంజసముగ వ్రాయుచున్నారు. మనదేశపు (ఇంగ్లాండు) మహాపండితులలో నొకడగు సైను పూర్వము చిరకాలముక్రిందట నశించిన ప్రాచీనభాష తెల్లు పునర్నిర్మాణము పండితులచే గావింపబడుచున్న వోవర్ణించుచు మనకీపై విషయమును స్ఫురింపజేయుచున్నాడు. కాష్ట్యాంజినోపిలు అను యూరపునందలి టర్కిదేశముఖ్యుగర సమాసమన నొక పెంట్లహోకయందలి 20000 చిల్లపెంకులను కూడదీసి వాటిని సరిగానమర్చి వాటిమీది యక్షరములను నిదానించి తత్కర్మభోత్పర్య కాసనమును నిర్మించి తద్రహస్యమును భేదించిరి. బర్కుల కాపెంటుప్ప చె తయైయుండినను పండితులకీ జ్ఞాననకఖనియై విశాజిల్లెను. నూరువందవర్షముల క్రితముండెడి యేమహావిద్యాంసులకుగూడ తెలియని విషయములు ప్రాచీన యిజిప్టు అస్సీరియాదేశమునుగూర్చి నేడు బబీలోచదువుచున్న ప్రతిమట్టి వానికీగూడ తెలియచున్నవి. కాని పూర్వసామ్రాజ్య చరిత్రల జ్ఞానసంపాదనలన ప్రస్తుత లాభమేమైనకలదా? అజ్ఞానసంగ్రాహకులగు పండితులకు ఇట్టిపిచ్చిహితతో పనిలేదుగాని విషయలోలపత్య మింత ఉక్తామయముగను వర్తమానకాలమున పూర్వరాజ్యములచరిత్ర మనకొకనీతిని బోధించుచున్నదని చెప్పవలసియున్నది. అజ్ఞానము, యుద్ధము ప్రపంచమును ధ్వంసముజేయుననియే యానీతి. ఈదుప్పద్విత్తయమువలన ధనలోపమేగాక బుద్ధిహండ్లముగూడ వాటిల్లును. వాటిఫలితముగ లోకమునకు దుఃఖము, దుర్మార్గము, పాపరతి మొదలగు వైకాచలక్షణములు దాయము సంభవించును. ఈ జిప్టు అస్సీరియాదేశములలో విద్యత్తు, వాఙ్మయము, కళాకాళలము కార్మికపరిశ్రమ నైపుణ్యము అత్యద్భుతోన్నతదశయందుండెడివి. మన నాగరికత కంతమాత్రమున వారి నాగరికత తీసిపోలేదు. వారికన్న మనమేవిషయమునందు నధికలమని గర్వమొందుట కవకాశములేదు. ప్రభుత్వ వియనియు, ప్రపంచ వాగనుశాసనమడినియు మనము కొనియాడు హోమరుపుట్టక పూర్వ మెంతో చిరకాలముక్రిందట నీ దేశములలో పుస్తకభాండాగారము లుండెడివి. కళలకును విద్యలకును గ్రీసుదేశమును పుట్టిల్లుగా మనము తలచుచుండెడివారము. కాని మొదట రోమునులకును తద్వారా యూరపునందలి దక్షిణదేశములకు గురువైన గ్రీసుదేశమునకు వై దేశ్యయము గురువైయొప్పెను క్రీటు వైభవోన్నతదశయందున్నప్పుడు దీని కళావిజ్ఞానకాళల మత్యున్నతపదవియందుండెడిది. అది యెప్పుడు? గ్రీసునకు గురువైన యిజిప్టునుండి వ్రెనెయిలు సత్తివారికి నాయకుడై మోతెసు ప్రయాణమొనర్చిన కాలము. ఏమక్రిస్తుపుట్టక పూర్వ మనేక శతాబ్దములందును, అతడుపుట్టినతర్వాత ననేక శతాబ్దములందునుగూడ ఈజిప్టుదేశముయొక్క విద్యావిజ్ఞానములు ప్రపంచమునందు ప్రకాశించుచునే యున్నవి. పిమ్మట అలెగ్జాండరు తన గ్రీకులతో నీజిప్టుదేశమును జయించెను. అప్పుడు బైబిలును ఐగుప్తీయ భాషలోనికి పరివర్తనము జేసిరి. అనాటికి రోమునులొకను బ్రతుకు మరాలేదు. క్రొత్తవమలేబోధకు లేవరును ఇంగ్లాండుదేశమున కాలిడలేదు. పిమ్మట రోము నశించినతర్వాత నానాటికి ఈజిప్టుదేశ మింకాకారావృతచరిత్ర కలదైనది. ఈజిప్టువారి వ్రాతలన్నియు నజ్ఞానములై ప్రపంచమున నశించినవి. నేటిలాసమీపుమన వాక్యం

భవ జరిగినట్లు కన్పట్టినది. గ్రీకు, రోము, యూరపుల సర్వ విద్యార్థులైన యాజ్ఞప్రదేశముయొక్క ప్రాచీన విద్యార్థుల ములు 1500 సంవత్సరములకుపైగా జనావేషమై యుండెను. ఇంగ్లాండునందలి కొండగుహలలోని గుహవాసుల చిత్రలిపు లెట్లగమ్యగోచరముగ కనబడుచున్నవో యట్టి యాజ్ఞప్రవారి లిపులుగూడ నవేషములైయుండి యాదేశ వజ్రానాంకకారా చ్ఛాత్రమై రహస్యసంకలమై యుండెను. పురాణపురుషులలో నిద్దరు మనకు మిక్కిలి హృదయకర్షకుల గావించెదరు. సౌందర్యవతియు, వ్యభిచారిణియు నుల ఈ పుస్తకపు మహాగాణి యైన క్లియోపేట్రాయనామె యొకరే. ఈమె సీజసు చక్రవర్తికాలమున నుండెడిది. మారుల ఆంటోనీయు రోమును చక్రవర్తి యామె చక్రవర్తమునకువలచి యామె తన కర్థాంగి యైనచో తన సామ్రాజ్యార్థముగ మిచ్చెదనని సంకల్పమొనెను. యూరపు ఖండమును మనుష్య రుధిరధారాశీక్రము గావించిన నెపోలియను చక్రవర్తి రెండవవాడు. ప్రపంచ ప్రాచీనకావన నములం దీయియపుర నామములను కలసివచ్చుచుండును. యూరపునందలి విద్యార్థులరుజ్జీవ వ్యాప్తులందుగూడ నీ యిరువురి పేర్లను కలిసి చెప్పవలసియున్నది. 1799 లో నెపోలియను ఈజిప్టుదేశముపై దండయాత్రకు వెడలినప్పుడు బుస్సారుడు అను నొక యుద్ధోగిని తనతో తోడుకు వెళ్లెను.

అలెగ్జాండ్రీయాకు 44 మైళ్లదూరముననున్నరోజెట్టాయకు పురాతననగరమునందలి కొక యజ్ఞాతాక్షరమయమున నొకనీల శిలాఖండము దొరికినది. తనతోదీనిని బుస్సారుడు ప్యారిసునగరమునకు గొంపోయెను. దీనియందు మూడులిపులును మూడుభాషలును ఉన్నవని యచట కనుగొనబడినది. ఆమూడుభాషలేవి యన నవి (1) పురోహితుల చిత్రాక్షరలిపి (2) సర్వసామాన్య లిపి (3) గ్రీకులిపి లిఖితములైయున్నవి. ఒకేశాసనము నిట్లుమా దుభాషలతో వ్రాసిరి. ఈశాసనముల నమోనాలనుయూరపునందలి మహాపండితబృందమునకుపంపిరి. కొన్ని యక్షరములనుపోల్చి యొక స్పీషనుదేశ పండితుడును యొక ఇంగ్లాండుదేశపండితుడును సప్రకాశముగ యుక్తవ్యాఖ్యానమును గావించిరిగాని 1822సంవత్సరమునరకునుఈరహస్యమునెవరును భేదించ లేకుండెరి. అప్పుడుపేంపోలియన్నను ప్రేంచుమహాశయుడు ఆగర్తులను క్లియోపేట్రాయను నామాక్షరములని పోల్చెను. ఫిలాయివద్దనున్న నొకశిలాసాలభంజికమీది నైగుప్తీయాక్షరశాసన మొకటి కలదు. ఆవిగ్రహపాదతలమున నాశాసనమునకు గ్రీకుతర్జుమాయు న్నది. ప్టోలమీయను మాటయందున్న వివక్షరము లీమాటల యందు కాన్పించినవి. రోజెట్టారాతిమీదను, ఫిలాయిశిలాపి గ్రహముమీదనుగూడ నీ శంకుపేర్లును కలవు. ఈరహస్యము కని పెట్టబడిననాటినుండియే యాజ్ఞప్రదేశము పూర్వరాజ్యయ భాషానాగరిక తాదలనుగూర్చిన జ్ఞానముసంపాదించవలె యారంభమాయెను. ఈప్రారంభమునుండి క్రమేణవిజయముపై విజయమునుగాంచుచు, నక్షరయుక్తముగ భూర్జపత్రములను, ఇష్టకలను, శిలలను, లోహవిగ్రహములను, చిత్రిత స్తంభఖండములను పరీక్షించి వాటియందలి లిఖితములను తెలుసుకొని ఆదేశపూర్వ చరిత్ర నిర్మించిరి. దుర్బోధములుగ నుండిన రాజచరిత్రలు, ప్రజాచరిత్రములు, కుటుంబచరిత్రలు, దేశచరిత్రలు, వర్తకఆదాయ వ్యయపట్టికలు, మొదలగున వన్నియు నేడు సుబోధములైనవి. హమ్మరాబీయనునతడు వ్రాసిన ధర్మశాస్త్రమొకటి దొరికినది. ఇందలి ధర్మములు మిక్కిలి యద్భుతముగ నున్నవి. సినాయి కొండనుండి మోశెసు భగవంతుని యజ్ఞాదేశమును తీసుకు వచ్చుటకు 800 సంవత్సరముల క్రిందట జీవించిన ఆబ్రహమున కతడు సకాలీనుడు. రోజెట్టారాయి ప్రపంచమున 1500 ఏర్లు దురవగాహరహస్యముగ నుండెను. పిమ్మట పండితులు 25 సంవత్సరములు కృషిచేసి దీనియర్థమును కనుగొనిరి. ప్రాచీన జ్ఞానకోశమున కిది తాళముచేవివంటిది. తాళము దొరికినవంటినే క్రొత్త పుస్తకాలయము లభించినది. క్రొత్త పుస్తకాలయ మనగా యనేకవేల వర్షములక్రిందటి ప్రాతగ్రంథముల సముదాయము. తనసమాధియందు లిఖింపబడిన తన నామాక్షరములలో విడిచితిని తనయనంతరము రాజ్యమేలిన రాజకుటుంబ నామమున కలిగియుండుట చేత నామె మృతినొందినవయస్సు క్లియోపేట్రా మనకు మేలుచేసిన దాయెను. మానవరక్త ప్రియుడైన నెపోలియను తనతో బుస్సారుని తోడుకుపోవుటచేత మానవకళ్యాణమునకు కర్త గాకన్నను కారయిత యగుచున్నాడు.

మహాభాష్య సుబ్బారాయుడు.
(అనువాదకుడు)

సక్సన్ దంతచూరము నోటిలోని సకలవ్యాధులను మాన్యును. పండ్లనోవ్వులు, ఇగుళ్లలో నెత్తురు చీముకాలులు వాచుట దీనిచే లన స్వస్థమగును. నాలుగుమీది పొక్కులు తొలగును. ఇదిస్వదేశ మూలికల ఔషధముతోను బాష్పద్రవ్యములతోను చేయబడినది. 1 షెల్లి 0.2.0, దణను 1.4.0. టి.ఎస్. స్వామినాధశాస్త్రి. 1191 నెం. 1 ఎ. అలంగాతా పిళ్లకిలి తిరువల్లికేడ మద్రాసు.

మూడవవాయిదానూలు పంపినవారి నామములు—నభ్యేతరులు

సం.స	పంపినవారి పేర్లు	జిల్లా	రిజిస్టరు నెంబరు	నూలుపాడపు	నూలు నెంబరు
1	కొవ్వలి వెంకటాచార్యులు	ప.గోదావరి	882	1800	13
2	కల్లూరి లక్ష్మయ్య	"	884	2000	28
3	అత్తలూరి కృష్ణమూర్తి	"	890	800	10
4	వంగిపూడి విశ్వప్రసాద్	"	889	200	10
5	వంగల సభద్ర	"	886	800	16
6	సామవేదం సుబ్బారావు	"	1070	600	22
7	కోగంటి మాణిక్యం	గుంటూరు	1071	500	17
8	కోగంటి శ్రీరామమ్మ	"	172	50	19
9	గనుపూడి కోటమ్మ	"	1073	500	19
10	వెలగపూడి అప్పయ్య	"	1074	500	19
11	కొవ్వలి సుబ్బయ్య	ప.గోదావరి	79	700	9
12	తాడిమేటి రాఘవయ్య	"	885	1000	12
13	సోమయాజుల శీతమ్మ	"	806	1000	15
14	గండికోట శివారామమూర్తి	"	880	800	22
15	పెద్దింటి పురుషోత్తమాచారి	"	888	200	18
16	తొడిమేటి వెంకటరామకృష్ణరావు	"	80	700	18
17	బెజ్జనరపు అప్పలస్వామి	"	881	700	18
18	చామర్తి వెంకటేశ్వర్లు	"	887	900	24
19	దుక్కా రాజన్నరెడ్డి	గంటాం	808	2152	10
20	న్యాపతి శ్రీనివాసరావు	"	1075	1066	6
21	ఏడేప సత్యనాథాయణ	"	818	8820	13
22	మినెస్. పెనుమర్తి కృష్ణమూర్తి (సాంతపేరు వ్రాయవలెను.)	"	1076	11,144	13
23	సోమయాజుల చినసుబ్బారావు	"	88	1772	9
24	మండా మహాలక్ష్మమ్మ	"	20	1128	7
25	లంకల కృష్ణమూర్తి	"	652	2000	64
26	పూడిరెడ్డి సుబ్బారావు	"	22	2000	35
27	మృత్యుంటి సత్యనారాయణమూర్తి	"	809	2820	10
28	ఆకొండి సుబ్రహ్మణ్యశర్మ	"	1077	8609	18
29	దామెర్ల భ్రమరాంబ	"	620	7579	28
30	పెనుమర్తి సుందరమ్మ	"	25	2570	18
31	పుప్పల సుందరమ్మ	"	628	2245	13
32	జయంతి బ్రహ్మచందం	"	633	9288	13
33	పి. శీతారామాచారి	"	310	2266	10
34	మోచర్ల లక్ష్మీనారాయణ	"	24	2856	13
35	బప్పుల లక్ష్మీవరశింహం	"	312	2183	7
36	గంపా శివకాంతమ్మ	"	637	2997	9
37	అబ్దుల్ మజిదుఖాన్	"	19	2000	12
38	పెనుమర్తి నరసింగరావు	"	27	2400	15
39	కొండలి జయలక్ష్మీబాయిమ్మ	"	626	6598	23
40	రావూరి కృష్ణారావు	"	28	2000	15
41	శ్రీరంగం వెంకటరత్నం	"	18	2600	13
42	యచ్చర్ల నరశింహం (కేశ్య)	"	1080	2330	9
43	యం. రాజేశ్వరమ్మ	"	1078	1986	15
44	నరాచారి వెంకటసుబ్బయ్యవారిపిల్లలు	"	1079	2600	13
45	తెలివల దండాపి	"	811	700	8
46	దిగుమర్తి వెంకటరామారావు	"	1081	2118	7
47	కోయిలొండ పీఠభద్రరావు	"	1082	2000	37
48	దామెర్ల వెంకటరామారావు	"	1083	1253	14
49	కే. వి. రత్నం (9 సం॥ బాలుకు) (పూర్తి పేరువ్రాయు)	"	1084	400	10
50	దామెర్ల పీఠప్రతాప్	"	1085	1726	14
51	తుళ్లూరు అన్నపూర్ణమ్మ	"	1086	2000	38
52	యర్రవల్లి సుబ్రహ్మణ్యం	"	1087	2500	12
53	శ్యాసకోటి గోపాలం	"	1088	750	10
54	శ్రీనివాసుల అప్పలాచారి	"	1089	1070	8
55	ఉప్పల భరతరావు	"	1090	2301	21
56	అచ్యుత్ కేశవాంబ	"	1091	1562	17
57	వి. సన్యాసిరాజు కుటుంబం (విడివిడిగా పూర్తి పేర్లతో విడిగా నూలుపంపవలెను.)	"	1092	525	13
58	రాయప్రోలు అప్పలనరశింహం	"	649	2000	17
59	గరిమెళ్ల శివారామమూర్తి	"	1093	998	8
60	కోయిలొండ నాగరత్నం	"	1094	2100	28
61	పెనుమర్తి పాపయ్యమ్మ (10 సం॥లు వయస్సు)	"	1095	1060	15
62	పుదిరి మాణిక్యం	"	1096	1000	19
63	వెలుగులేటి వెంకటరమణయ్య	గుంటూరు	589	2000	22
64	మల్లాది రాఘవయ్య	"	183	2000	23
65	వి. నాగేశ్వరరావు	"	551	2000	14
66	అచ్యుతన్న పిచ్చయ్యశర్మ	"	681	2142	9
67	మాడపూడి వెంకటాచార్యులు	"	578	1264	16
68	మామిడాల వెంకటరత్నం	"	149	2000	24
69	మద్దలి శ్రీరామచంద్రరావు	"	1108	1530	22
70	పెనుమర్తి పురుషోత్తం	"	1107	1680	16
71	తాలావెంకయ్య (పంచమబాలుడు)	కృష్ణాత్రమం	1106	500	20
72	నూతల్కి సుందరరామయ్య	"	1108	500	15

ముండ్లపాడు నామములు పంపినవారి నామములు - సభ్యులరులు

సం	పంపినవారి పేర్లు	జిల్లా	రిజిస్టరు నెంబరు	నూలుపాదపు	నూలు నెంబరు
73	కొలకలూరి కోటయ్యగారు	గుంటూరు	1104	500	15
74	వేముల రామానుజాచార్యులు (పంచమవిద్యార్థులు శ్రీ కృష్ణాశ్రమము)	పెదపాఠం	1101	500	14
75	బుక్కా కొటయ్య	"	1102	500	14
76	బుల్ల పిచ్చయ్య	"	1098	500	16
77	బొడ్డపాటి రాఘవదాస్	"	1100	500	32
78	వెలగపల్లి కొటయ్య	"	1099	500	22
79	బుల్ల వెంకయ్య	"	1097	500	15
80	తాళ్లూరి గోపాల్ కృష్ణదాస్	"	1103	500	19
81	పాతూరి లక్ష్మీబాయిమ్మ	"	548	1466	81
82	దేవిరాజు సత్యభామమ్మ	గుంటూరు	148	2000	42
83	కుప్పా వెంకటగోపాలుడు	"	145	1000	14
84	సబ్బిపీఠు లక్ష్మీబాయిమ్మ	"	1109	650	18
85	పత్రి వెంకటేశ్వరరావు	"	1110	2000	15
86	ఏలూరు హనుమంతరావు	"	1111	1500	14
87	కోటిపాటి కోటేశ్వరశర్మ (బాలుడు)	"	219	640	10
88	లక్కరాజు సీతమ్మ	"	428	1000	11
89	మాచిరాజు అనూయాదేవి	"	211	500	32
90	నాదెండ్ల లక్ష్మీనారాయణ	"	558	2000	32
91	వోగటి సాంబమూర్తి	"	440	2000	14
92	దేవిరాజు సాంబశివరావు	"	691	5000	54
93	సోమయాజుల వెంకటశివరామశర్మ	"	562	2058	15
94	శింగంపల్లి రామకోటిశర్మరావు	"	686	1725	14
95	మనగపాటి రాజ్యలక్ష్మమ్మ	"	1123	1000	12
96	ముజందూరు రామారావు	"	1118	1500	18
97	పడమారి బుచ్చయ్య	"	1118	2100	15
98	దేవాభివర్ణ రామయ్య	"	1112	2050	15
99	బాపి చల్లయ్యదాదరి	"	1115	2000	21
100	పసుపులేటి సుబ్బమ్మ	"	1120	1887	17
101	దేవినేని కొటయ్య	"	1122	650	22
102	రాయప్రోలు దక్షిణామూర్తి	"	1117	2000	15
103	చిలుకూరు అన్నపూర్ణమ్మ	"	1116	625	13
104	చిలుకూరి వెంకయ్య	"	1114	2000	36
105	పాతూరి సత్యనారాయణ	"	1121	2000	28
106	సూర్యదేవర రామనాయకుడు	"	1119	3000	10
107	పాతూరి రాఘవమ్మ	"	1124	2150	16
108	టి. వెంకటేశ్వరరావు	ఆంధ్రపురం	350	1920	27
109	వై. శివప్ప	"	349	1600	28
110	వై. చెన్నమ్మ	"	363	840	21
111	యం. వీరభద్రప్ప	"	184	2520	25
112	జుజూరు పుల్లమ్మ	"	358	840	20
113	జుజూరి టా కోటిరావు	"	185	2520	26
114	నాగమ్మ	"	367	840	18
115	తుక్క బాబు	"	362	840	19
116	జే. శంకరరావు	"	365	840	23
117	జే. సుబ్బారావు	"	364	840	23
118	ఫి.పే. రిలిఫ్ మర్సన్	కర్నూలు	1125	12,000	16
119	*వానపామల రామమోహన్ రావు (12 సం లు)	తూ.కృష్ణ	1126	500	22
120	*వేమూరి కృష్ణశాస్త్రి (సభ్యులికి సరాసరి పంపినారు)	"	1127	1173	26
121	*,, రామచంద్రశాస్త్రి	"	1129	1200	14
122	*నడింపల్లి మల్లిఖార్జునుడు	"	1128	1556	11
123	*పరిమి నరసింహశాస్త్రి	"	1180	3986	9
124	జానపాటి సత్యనారాయణ	గుంటూరు	18	1350	11
125	జోన్నలగడ్డ రామకోటిశర్మ	"	1187	2033	15
126	నక్కా సూర్యప్రకాశరావు	"	1184	700	10
127	గుడిపల్లి వెంకటప్పయ్యశాస్త్రి	"	1183	2400	19
128	వూరపాటి బాపయ్య	"	1189	2500	48
129	కొరిటాల కృష్ణయ్య	"	1181	2050	24
130	ముప్పానేని వెంకట్రామయ్య	"	1186	933	14
131	లేపూరి లక్ష్మయ్య	"	1188	2000	38
132	ముప్పానేని అనంతమ్మ	"	1185	400	18
133	పండ్ల శేషయ్య	"	1182	1500	15
134	దైతా శివరామశాస్త్రి	"	555	466	18
135	కోట నారాయణశాస్త్రి	"	554	933	19
136	కాపూరి రామారావు	"	847	1100	23
137	కోపల్లె లక్ష్మీనరసమ్మ	"	1148	420	20
138	యార్లగడ్డ ఇందుమతి	"	1142	2000	24
139	పెనుమర్తి పురుషోత్తం	"	1143	2000	12
140	చిలుకూరి అన్నపూర్ణయ్యమ్మ	"	1141	2000	15
141	కాపూరి గోపాలకృష్ణయ్య	"	1149	400	18
142	పుడి రామమోహన్ రావు	"	1147	820	35
143	కొలకలూరి జగ్గరాజు	"	1145	840	8
144	కటికినేని వెంకటహనుమంతరావు	"	188	840	18
145	నల్లూరి ఆనందయ్య	"	1151	1000	15

రత్నపురుష లేహ్యము

శుక్లవస్త్రమును పొగట్టి బలముగలగజేయు అద్భుత లేహ్యము. ఏకారణముచే సంభవించిన శుక్లవస్త్రమైనను పారదోలు వని అనేకులు కొనియాడినారు. ఈ లేహ్యమువల్ల మేహము పల్లె చెచ్చిన దగ్గ మొదలగు రోగములు మాత్రమే రోగములు కూడ బిగును. డబ్బీ రూ. 3-4-0.

మహాద్రాక్షాది మార్గము

శ్రీలపాలిటి నంబేవిని శాస్త్రసమ్మతిగా అధికభస్మము మొదలగు విలువగల వస్తువులతో తయారుచేయబడినది. కుసుమము, ఋతుశూల, వంశ్యత్వము మొదలగు శ్రీల సమస్తరోగములను బారదోలి సంతానము కలుగజేయును. ఒక మనిషికి నెలరోజులకు సరిపడు మార్గము గల డబ్బీ రూ. 4-0-0.

పట్టాభిరామ వైద్యశాల,

రాయవరం, గోదావరిజిల్లా.

రెడ్డి రాణి

సచిత్రమాసపత్రిక

సం||ర చందారు 3

మత, సాంఘిక, వ్యవసాయక విద్యావిషయములు చర్చింపబడును.

వారకాంత (నాటకము) విలువయు, విజృంభణయు అద్భుతచర్యలు, వీరివల్లన చదివితీరవలయును. నెల ఆ 12

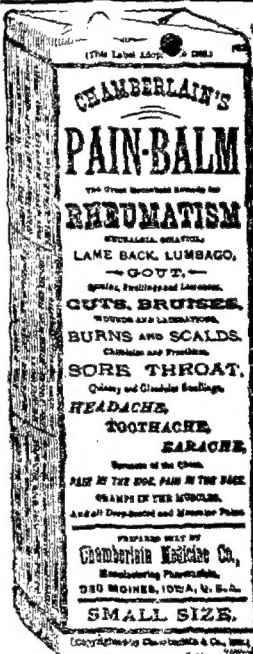
మిథునానురాగము (పేరుగన్నపల) నెల ఆ 12

గర్వభంగము (గరుడ, బలరామ, అంజనేయ, సత్య భామ గర్వభంగకథలు గలనాటకము) నెల ఆ 10

వాసంతిక (చెంచునాటకము. చక్కనివర్ణనలు) ఆ 10

ఆందోనామసంగ్రహము (సటిక) నెల ఆ 4

రెడ్డి బ్రదర్స్ రాయవరము, గోదావరిజిల్లా.

చేంబరేన్లుగారి

వెయిన్ బామ్

వార నెప్పులు, నడుము

నొప్పి, కాలినగాయములు.

కలనొప్పి, పండ్లనొప్పి,

నరుకులు, చెబ్బలు

మున్నగునవి దీనివలన

తప్పక గుణ మగును.

అన్ని జాగాలలో

విక్రయమునకు

33 దొరకును. (1)

క ఫ చింతామణి

వార, పితృ, శ్రేష్ఠ, ఉబ్బసములు, దీర్ఘదగ్ధులు, క్షయ, రక్తక్షయ, క్యాసకోశము, గొంతుకనందు కశ్యేకత్తే దగ్ధులు, ఆయాసము, జగర్మ, శరీరము నుష్కించుట, పితృమధికరించి నోట నీరూరుట, అశ్రద్ధము, అరుచి ఎన్నివిధముల, గుండెకొన్నను కఫము బయటపడకుండుట మేఘరంజని మొదలగు కఠిన బాధలకు ఆమోఘముగా బనిజేసి జీవితము సుఖ ప్రదముగా జేయును. గ్యారంటీగా నెలకు సరిపడునుండు రూ. 4-0-0. పక్షమునకు రూ. 2-0-0. వారమునకు రూ. 1-0-0. ఓ.పి. ఖర్చులువేరు.

సుమారు 100 యోగ్యతాపత్రికలు గల కేటాగు యినాం.

యం. సుబ్బారెడ్డి, ప్రాప్రయిటరు,

రెడ్డి అండుకో గోపాలపురం, కొత్తపేట.

చుండుకు నూనె

నెల పీసా 1-3 రూ 0-8-0 వి. పి. సహా 0-11-0

ఈ నూనెను రాచిన చుండు పొట్టురాలుట, జిల,

గోకుడు పుండ్లు మొదలగునవి మూనును. దీనివలన

వెంజికలకు శానిగలుగక చక్కగ జెరుగగలదు.

అమ్మలంజనము దీని బొంబాయి - మదరాసు

ఆంధ్రపత్రిక

ఇ స నా వే లి మ లే రి యా జ్వ ర ము ను
అమోఘముగా కురువచ్చును

4

మలేరియా జ్వరము వచ్చుకాలము ప్రారంభమైనది. అన్ని తేయాకు రబ్బరు తోటలలో ముఖ్యము 'ఉపయోగించవలసిన మలేరియా నివారిణిని జ్వరప్రియం దుంచుకొనుడు. ప్రతిగృహమునందును ఇది ముఖ్యముగా నుండును. అతి స్వల్పకాలములో కుదుర్చుగల సమర్థత మైన ఔషధము. జీవాశయమును ఉష్ణమును శక్తిని జ్వరగర్భము కరిగించును. 15 దినములలో పూర్తిగా వ్యాధిని కుదుర్చును. వ్యాధిని రానీయక ఆటంకపటముటకు రాత్రిపూట ఒకమాత్ర, ఉదయము ఒకమాత్ర చొప్పున, పుచ్చుకొనినచాలును. మలేరియాజ్వరము నాశనము.

పసికడ్డలకు ద్రవముగానున్న ఇసనావేలిని వాడుడు

ఇండియా, జర్మా, అందుసిలోనుకు సోల్పబంట్లు,

Gorio Ltd, Post Box 59, Fort Bombay.

అన్ని కెవిస్టులకు, ఔషధశాలలకు,
వైద్యశాలలకు

టిన్ క్చరు కార్డుమమ్, సెనెగె మొదలగు మైకమును గలిగించు ఔషధములను తయారుచేయుటకు ఒక పరిశ్రమశాల కట్టబడినది. గవర్న మెంటువారు కొన్ని సదుపాయముల నొసంగుటచే ఏటిని మిక్కిలి చౌకధరలకు విక్రయించుటకు మాకు వీలు గలదు.

మెలిబ్రాండు టీన్ కెచరులకే వ్రాయుడు

టోకుగా విక్రయించు వారందరును ఉత్తరము వ్రాసిన ధరల

1587

జాబితా పంపబడును.

"Depot for Burroughs Wellcome & Co.,"
W. E. SMITH & Co. Ltd.
Chemists, Druggists and Aerated Water Manufacturers.
MOUNT ROAD, MADRAS.

Tel: KARDYL
Branches: Esplanade,
Phone 37

Phone: 225
Vepery
102

P. B. No. 314
Ootacamund

వాడిలిరా? వాడుకుండిన తెప్పించి వాడితక్షణమే సంతోషింపుడు!!

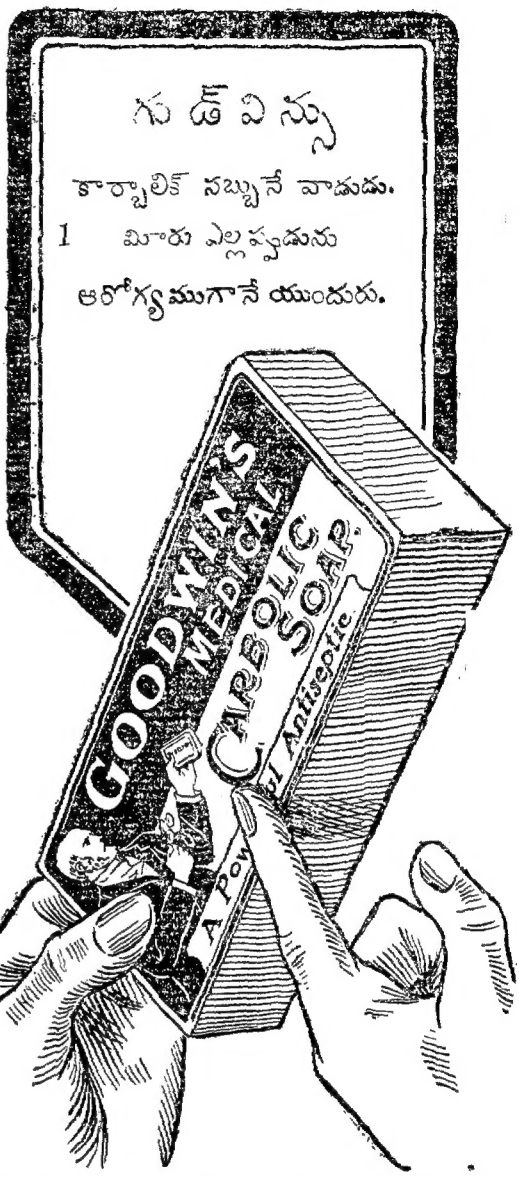
ఈ అద్భుతమైన ఔషధమును కన్యారిమాత్రము మొదటి రకం కన్యారి, బొంకమపువ్వు, కచ్చుకూరి రహ, అమలమిర్చి వనమాంబికలచేర్చి తయారుచేయబడినది. ఈవిధమగు కచ్చుపులందుచేయుటలేదు, విన్నలు, పెద్దలు, మనశికారు, వారింతలు మొదలగు వారందరు అనుసరించుచున్న అన్ని వ్యాధులకు వాడవలసినది. 250-800 చూత్రముల బుడ్డి 1-కి ధర రు 0.4-0 బుడ్డు 6-కి 1-4-0 పావుబుడ్డు వేరు.

ఈ దిగుత తెలుసుకుంటే ఔషధములు కచ్చుక మంచి గుణ మిచ్చును.
తాపా వనోదిన:- సాధారణమైన జ్వరములు, జలిజ్వరములు, మలేరియా మున్నగువాటికి మంచి గుణమిచ్చును. (64 పాటములు గల) ప్యాకెట్టు 1-కి రు 1-0-0.

శివకాంతి తెలియు:- బిడ్డలు పెద్దలు కాఫీలో చక్కెరలో అతిసులభముగా వారి వారి వంతున్న జనులకించి కొన్ని పాటలు తీసుకొనిన గుణముగా విశేషమగును. కచ్చుక లేదు. సంతోషము, అనోహము వలన దడు, బుడ్డి 1-కి ధర 0.8-0.

సర్వాంగ బలకారి:- (కాఫీ, టీ, కోకో మున్నగు సానీయకము తేహాకోగ్యమును చెలయకుంటే నాశ అనేక వ్యాధులకు కారణమగును. అట్లు లేక తేహాశయమును వ్యాధులకు పోగొట్టి మలబద్ధమును, లేక ఇతరవ్యాధులకు కారణము అటంకపరచును. అనేక నెల దర్బాబు ఖర్చుచున్నది.) దర్బా 1-కి ధర 0.7-0.

మహా సాభాగ్య శాంతి:- (కాలింకల పాలిటికి కలకరావధము కంటికి. కనిపప్పుడు, రుదవార వారికి సరియైన ఔషధములు బుక్కునందున వారి కలుగు వ్యాధులన్నిటిని యిది కచ్చుక కుదుర్చును. 20 కులం బుడ్డి 1-కి ధర రు 1-0-0 (594-3) పాళ్ళపు వెంకటాచల వండితులు, శ్రీ కేతారాధనవైద్యశాల, మైసూరు.

వైద్యుని విలువను, వైద్యుని సామర్థ్యమును గుఱించి వైద్యులే అంగీకరించి యున్నారు

ఆతంకనిగ్రహమాత్రము

అన్ని జాతులవారును ఏమనుననుసరించినను శ్రీ పురుషులు కాలవ్యత్యాసములేక తీసుకొనుటకు తగినదని వైద్యులే అంగీకరించియున్నారు. ఉపయోగించి దీని నిజమును తెలుసుకొనుడు.

82 మాత్రముగల దర్బా 1-కి రు 1-0-0 ఉత్తరము వ్రాసిన వ్యాటలగు ఉచితముగా పంపబడును

ఆతంకనిగ్రహ పార్శ్వ సి

219 26, బ్రాడ్వే, మద్రాసు

ఇంద్రజాల మహేంద్ర జాలము

ఈ అపూర్వగ్రంథములో బర్మీ గారడి, యోగవృక్షి నా స్థూలమును, ఇంగ్లీషు ఇంద్రజాలము మంత్రకాస్త్రము, యంత్రములు, అమెరికావారి చీట్లచేత భూతవైద్యము, తమా సెల విచిత్ర వినోదవిద్యలు గలవు. ఇంకే గాక మనుష్యుని మాయముచేయుట, మామిడిచెట్టును పుట్టించుట, జీవులతో సమాధియగుట, శరీరములేని తలకాయచేత మాటలాడించుట భూమిపైన గజముయెక్కున గాలిలో మనుష్యుని నిధారముగా 'లబ్బుట మొదలగు విచిత్రములు అనేకము లున్నవి. ఈ ములు చదివిన అత్యద్భుతముగా మేజిక్ చేయగలరని గ్యారంటి యిచ్చుచున్నాము. దీని వెల 4-0-0 ఆ (2118)8-6 పి. ఆర్. జనార్దనం నాయుడు, బంగళా, బూ గురుజింట్లా